

Handlingar till kommunstyrelsens sammanträde 2018-01-31

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 10 Dnr 2018/62
Bolagsordning för Färgelanda Vatten AB - revidering

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat förslag till Bolagsordning för Färgelanda Vatten AB. Ändringarna av bolagsordningen börjar gälla från 1 april eller den senare dag då den nya bolagsordningen har godkänts av bolagsstämman för Färgelanda Vatten AB.

Med revideringen upphör tidigare antagen bolagsordning (KF 2012-06-19 § 118) för Färgelanda Vatten AB att gälla.

Ärendebeskrivning

Av ägardirektivet framgår ägarens förväntningar och krav på bolaget. Bolagsordningen är aktiebolagets regelverk som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten.

Nuvarande Ägardirektiv och bolagsordning för Färgelanda Vatten AB antogs 2012 i samband med bildandet av bolaget samt Västvatten AB. Revidering har nu skett av båda dokumenten.

Beslutsunderlag

Ekonomikontorets tjänsteskrivelse 2018-01-10

Ekonomichefen informerar.

Skickas till kommunstyrelsen

Administrativa enheten/Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-56 7107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Revidering Ägardirektiv och Bolagsordning Färgelanda Vatten AB

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat förslag till Ägardirektiv respektive Bolagsordning för Färgelanda Vatten AB. Ändringarna av bolagsordningen börjar gälla från 1 april eller den senare dag då det nya ägardirektivet respektive bolagsordningen har godkänts av bolagsstämman för Färgelanda Vatten AB.

Med revideringen upphör tidigare antaget ägardirektiv respektive bolagsordning (KF 2012-06-19 § 118) för Färgelanda Vatten AB att gälla.

Ärendebeskrivning

Av ägardirektivet framgår ägarens förväntningar och krav på bolaget. Bolagsordningen är aktiebolagets regelverk som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten.

Nuvarande Ägardirektiv och bolagsordning för Färgelanda Vatten AB antogs 2012 i samband med bildandet av bolaget samt Västvatten AB. Revidering har nu skett av båda dokumenten.

Beslutsunderlag:

Förslag till Ägardirektiv Färgelanda Vatten AB respektive Bolagsordning Färgelanda Vatten AB

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Diariet

Gul text = Tillägg

Grön text = Revideringar (tidigare lydelse är i parantes)

Turkos text = Borttaget

Färgelanda Vatten AB
Org. nr. 556901-9630

Antagen vid Färgelanda Vatten AB:s (extra) bolagsstämma 2018-xx-xx.

Bolagsordning Färgelanda Vatten AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är Färgelanda Vatten AB.

§ 2 Säte

Styrelsen skall ha sitt säte i Färgelanda kommun i Västra Götalands län.

§ 3 Föremålet för bolagets verksamhet

Bolagets verksamhet skall bestå i att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Färgelanda kommun samt därmed förenlig verksamhet.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolagets ändamål är att genom ett gemensamt bolag tillsammans med de kommunala bolag som är huvudmän för VA-anläggningarna i Munkedal, Uddevalla och Sotenäs kommuner svara för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunerna.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Färgelanda kommun.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget skall bereda kommunfullmäktige i Färgelanda kommun möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 2 500 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

§ 7 Aktieantal

I bolaget skall finnas lägst 2 500 aktier och högst 10 000 aktier.

§ 8 Styrelse

Styrelsen skall bestå av sju ledamöter och högst fem suppleanter.

Ledamöter och suppleanter utses för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser styrelsens ordförande och vice ordförande.

Bolagets styrelse äger rätt att adjungera sakkunniga med särskild kompetens inom bolagets verksamhetsområden. Sådana sakkunniga skall ej ha rösträtt utan endast yttranderätt.

§ 9 Revisor

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman **en revisor och en suppleant. (en revisor med minst en suppleant.)**

Revisorns och **suppleants (suppleantens)** uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde året efter revisorsvalet.

Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall kommunfullmäktige i Färgelanda kommun utse en lekmannarevisor och en suppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev med posten **alternativt elektroniskt med e-post** till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 12 Ärende på årsstämma

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande;
2. Val av ordförande vid stämman;
3. Upprättande och godkännande av röstlängd;
4. Val av en eller två justeringsmän;
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;
6. Godkännande av dagordning;
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorernas granskningsrapport;
8. Beslut om
  - a. fastställelse av resultat- och balansräkningen

- b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen;
  - c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorerna med suppleanter
  10. I förekommande fall val av revisor och revisorssuppleant;
  11. I förekommande fall anmälan av kommunfullmäktiges val av styrelse, ordförande samt lekmannarevisor **med suppleant;**
  12. Annat ärende som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen eller ägardirektiv.

§ 13 Bolagsstämmans kompetens

Beslut i följande frågor skall alltid fattas av bolagsstämman.

1. Årligt fastställande av handlingsprogram med strategiska mål för de närmaste tre åren;
2. Fastställande av budgeten för verksamheten;
3. Ram för upptagande av krediter;
4. Ställande av säkerhet;
5. Bildande av bolag;
6. Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant;
7. Förändring av aktiekapitalet
8. Köp eller försäljning av fast egendom överstigande ett belopp av 3 MKR (tre miljoner kronor) per tillfälle;
9. Andra köp, förvärv eller upplåtelse än som nämnts ovan överstigande ett värde av 3 MRK (tre miljoner kronor) per tillfälle;
10. Beslut i annat ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt.

§ 14 Räkenskapsår

Kalenderår skall vara bolagets räkenskapsår.

§ 15 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av den eller dem bland styrelsens ledamöter och suppleanter som styrelsen därtill utser. Styrelsen äger även rätt att bemyndiga annan än styrelseledamot eller suppleant att teckna firman. Sådant bemyndigande får **avse endast (endast avse)** två personer i förening.

Hembud

Hembudsskyldighet

Har en aktie övergått från en aktieägare till en person som inte är aktieägare i bolaget har övriga aktieägare rätt att lösa aktien. Lösningrätten skall kunna utnyttjas även för ett mindre antal aktier än erbjudandet omfattar. Den nye ägaren av aktien ska genast skriftligen anmäla övergången till aktiebolagets styrelse. Han ska också visa på vilket

sätt han har fått äganderätt till aktien. När anmälan om en akties övergång har gjorts ska styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje lösningsberättigad vars postadress är känd för aktiebolaget. Styrelsen ska uppmana de lösningsberättigade att skriftligen framställa lösningsanspråk hos aktiebolaget, senast två månader räknat från anmälan hos styrelsen om övergången.

Företräde mellan flera lösningsberättigade

Anmäler sig fler än en lösningsberättigad ska samtliga aktier så långt det är möjligt fördelas mellan de lösningsberättigade i förhållande till deras tidigare innehav av aktier i aktiebolaget. Återstående aktier fördelas genom lottning av aktiebolagets styrelse eller, om någon lösningsberättigad begär det, av notarius publicus.

Lösenbelopp och betalning

Har en aktie som är underkastad lösningsrätt överlåts mot vederlag ska lösenbeloppet motsvara vederlaget om inte särskilda skäl föranleder annat. Lösenbeloppet ska erläggas inom en månad från den tidpunkt lösenbeloppet blev bestämt.

Tvist

Talan i en fråga om hembud måste väckas inom två månader från den dag då lösningsanspråket framställdes hos aktiebolaget.

§ 16 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Färgelanda kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder ej möter på grund av lagstadgad sekretess.

§ 17 Insyn i entreprenader

Bolaget ska tillförsäkra allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

§ 18 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan att fullmäktige i Färgelanda kommun godkänt ändringen.

Färgelanda Vatten AB
Org. nr. 556901-9630

Antagen vid Färgelanda Vatten AB:s (extra) bolagsstämma 2018-xx-xx.

Bolagsordning Färgelanda Vatten AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är Färgelanda Vatten AB.

§ 2 Säte

Styrelsen skall ha sitt säte i Färgelanda kommun i Västra Götalands län.

§ 3 Föremålet för bolagets verksamhet

Bolagets verksamhet skall bestå i att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Färgelanda kommun samt därmed förenlig verksamhet.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolagets ändamål är att genom ett gemensamt bolag tillsammans med de kommunala bolag som är huvudmän för VA-anläggningarna i Munkedal, Uddevalla och Sotenäs kommuner svara för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunerna.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Färgelanda kommun.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget skall bereda kommunfullmäktige i Färgelanda kommun möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 2 500 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

§ 7 Aktieantal

I bolaget skall finnas lägst 2 500 aktier och högst 10 000 aktier.

§ 8 Styrelse

Styrelsen skall bestå av sju ledamöter och högst fem suppleanter.

Ledamöter och suppleanter utses för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer

efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser styrelsens ordförande och vice ordförande.

Bolagets styrelse äger rätt att adjungera sakkunniga med särskild kompetens inom bolagets verksamhetsområden. Sådana sakkunniga skall ej ha rösträtt utan endast yttranderätt.

§ 9 Revisor

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman en revisor och en suppleant.

Revisorns och suppleants uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde året efter revisorsvalet.

Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall kommunfullmäktige i Färgelanda kommun utse en lekmannarevisor och en suppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev med posten alternativt elektroniskt med e-post till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 12 Ärende på årsstämma

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande;
2. Val av ordförande vid stämman;
3. Upprättande och godkännande av röstlängd;
4. Val av en eller två justeringsmän;
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;
6. Godkännande av dagordning;
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorernas granskningsrapport;
8. Beslut om
  - a. fastställelse av resultat- och balansräkningen
  - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen;
  - c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorerna med suppleanter
10. I förekommande fall val av revisor och revisorssuppleant;
11. I förekommande fall anmälan av kommunfullmäktiges val av styrelse, ordförande samt lekmannarevisor med suppleant;

12. Annat ärende som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen eller ägardirektiv.

§ 13 Bolagsstämmans kompetens

Beslut i följande frågor skall alltid fattas av bolagsstämman.

1. Årligt fastställande av handlingsprogram med strategiska mål för de närmaste tre åren;
2. Fastställande av budgeten för verksamheten;
3. Ram för upptagande av krediter;
4. Ställande av säkerhet;
5. Bildande av bolag;
6. Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant;
7. Förändring av aktiekapitalet
8. Köp eller försäljning av fast egendom överstigande ett belopp av 3 MKR (tre miljoner kronor) per tillfälle;
9. Andra köp, förvärv eller upplåtelser än som nämnts ovan överstigande ett värde av 3 MRK (tre miljoner kronor) per tillfälle;
10. Beslut i annat ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt.

§ 14 Räkenskapsår

Kalenderår skall vara bolagets räkenskapsår.

§ 15 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av den eller dem bland styrelsens ledamöter och suppleanter som styrelsen därtill utser. Styrelsen äger även rätt att bemyndiga annan än styrelseledamot eller suppleant att teckna firman. Sådant bemyndigande får avse endast två personer i förening.

§ 16 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Färgelanda kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrig inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder ej möter på grund av lagstadgad sekretess.

§ 17 Insyn i entreprenader

Bolaget ska tillförsäkra allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

§ 18 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan att fullmäktige i Färgelanda kommun godkänt ändringen.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 11

Dnr 2018/62

Ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB - revidering

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat förslag till Ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB. Ändringarna av ägardirektiven börjar gälla från 1 april eller den senare dag då det nya ägardirektivet har godkänts av bolagsstämman för Färgelanda Vatten AB.

Med revideringen upphör tidigare antagna ägardirektiv (KF 2012-06-19 § 118) för Färgelanda Vatten AB att gälla.

Ärendebeskrivning

Av ägardirektivet framgår ägarens förväntningar och krav på bolaget. Bolagsordningen är aktiebolagets regelverk som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten.

Nuvarande Ägardirektiv och bolagsordning för Färgelanda Vatten AB antogs 2012 i samband med bildandet av bolaget samt Västvatten AB. Revidering har nu skett av båda dokumenten.

Beslutsunderlag

Ekonomikontorets tjänsteskrivelse 2018-01-10

Ekonomichefen informerar.

Skickas till kommunstyrelsen

Administrativa enheten/Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-56 7107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Revidering Ägardirektiv och Bolagsordning Färgelanda Vatten AB

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat förslag till Ägardirektiv respektive Bolagsordning för Färgelanda Vatten AB. Ändringarna av bolagsordningen börjar gälla från 1 april eller den senare dag då det nya ägardirektivet respektive bolagsordningen har godkänts av bolagsstämman för Färgelanda Vatten AB.

Med revideringen upphör tidigare antaget ägardirektiv respektive bolagsordning (KF 2012-06-19 § 118) för Färgelanda Vatten AB att gälla.

Ärendebeskrivning

Av ägardirektivet framgår ägarens förväntningar och krav på bolaget. Bolagsordningen är aktiebolagets regelverk som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten.

Nuvarande Ägardirektiv och bolagsordning för Färgelanda Vatten AB antogs 2012 i samband med bildandet av bolaget samt Västvatten AB. Revidering har nu skett av båda dokumenten.

Beslutsunderlag:

Förslag till Ägardirektiv Färgelanda Vatten AB respektive Bolagsordning Färgelanda Vatten AB

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Diariet

Gul text = Tillägg

Grön text = Revideringar (tidigare lydelse är i parentes)

Turkos text = Borttaget

Ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB (556901-9630)

Antagna av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun 2018-xx-xx och av bolagsstämman 2018-xx-xx (för verksamheten i Färgelanda Vatten AB, nedan kallat bolaget, antagna av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun, nedan kallat kommunen, den [infoga] 2012.)

1. Bolaget som organ för kommunal VA-verksamhet

Bolaget är helägt av Färgelanda kommun. Bolaget är organ för kommunens VA-verksamhet och således underordnat Färgelanda kommun. Bolaget står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av bolagsstämman utfärdade direktiv (följa av kommunfullmäktige och av kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv). De utfärdade direktiven har i sin tur beslutats av kommunfullmäktige.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen och till övriga koncernbolag genom

- a) Gällande bolagsordning,
- b) Gällande ägardirektiv,
- c) Den vid var tid av Färgelanda kommun i översiktsplaneringen fastställda samhällsbyggnadsstrategin, av fullmäktige och av kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv
- d) Förekommande avtal mellan kommunen och bolaget och
- e) Förekommande avtal mellan bolaget och dess dotterbolag och intressebolag.

Kommunens direktivrätt

Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa av kommunen utfärdade direktiv om de ej står i strid mot tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

Kommunens samhällsbyggnadsstrategi

Bolagets styrelse och verkställande direktör skall följa den vid var tid gällande samhällsbyggnadsstrategin som fastställts i gällande översiktsplan för kommunen.

2. Kommunens uppsikts (tillsyns) - och styrningsfunktion

Bolagets verksamhet står under uppsikt av kommunstyrelsen och kommunstyrelsen utövar kommunens styrningsfunktion över bolaget i de avseenden som följer av kommunallagen samt i de avseenden som anges i kommunstyrelsereglementet. Bolaget är medvetet om att kommunstyrelsen i årliga beslut ska pröva om den

verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall löpande ge kommunstyrelsen den information och tillställa dem de handlingar som de begär samt som följer av uttryckliga regler eller föreskrifter i lag, bolagsordning, ägardirektiv, bolagspolicy eller gällande styrprinciper för Färgelanda kommun. Informationen skall lämnas genom att bolaget löpande tillställer kommunstyrelsen handlingar och lämnar information. Karaktären och omfattningen av den fortlöpande informationen skall fastställas efter samråd mellan kommunstyrelsen och bolagets styrelse.

Kommunstyrelsens granskningsrätt och bolagets informationsskyldighet omfattar ej handling eller förhållande för vilket gäller sekretess enligt lag.

3. Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Färgelanda kommun samt att tillhandahålla tjänster som har anknytning till denna verksamhet.

Bolaget får ej driva verksamhet eller vidta åtgärd som ej är förenlig med kommunal kompetens.

4. Ändamålet med bolagets verksamhet

Ändamålet med bolagets verksamhet är att sörja för den allmänna vatten- och avloppsverksamheten i Färgelanda kommun. Bolaget ska upplåta till Västvatten AB, delägt tillsammans med Uddevalla, Munkedals och Sotenäs kommuner, att sköta driften av anläggningen. (tillsammans med anläggningsbolag som är huvudmän för VA-anläggningarna i Uddevalla och Färgelanda kommuner svara för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunerna)

5. Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Bolaget ska drivas med iakttagande av självkostnads- och likställighetsprinciperna som de är uttryckta i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Bolagets verksamhet ska finansieras via taxor, som beslutas av fullmäktige i Färgelanda kommun.

Ansvar för bolagets organisation och förvaltning åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten och de kommunrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas att optimera effektiviteten i

sin verksamhet om detta medför nackdelar för den kommunala organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

Skulle bolaget likvideras skall dess behållna tillgångar tillfalla Färgelanda kommun.

6. Bolagets organisation

Ansvar för bolagets organisation och förvaltning åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål tillgodoses.

7. Bolagets medverkan i krisledningsarbete

Bolaget ska, som en del av den kommunala organisationen, aktivt delta i och bidra med resurser och kompetens i kommunens krisledningsarbete, innefattande planeringen och genomförandet av krisledningsarbete.

Omfattningen av bolagets fortlöpande deltagande i kommunens krisledningsarbete ska fastställas efter samråd mellan kommunstyrelsen och bolagets styrelse.

Kommunövergripande uppgifter

Bolaget skall såsom en del av den kommunala organisationen aktivt delta i och bidra med resurser och kompetens i kommunens krisledningsarbete, innefattande planeringen och genomförandet av krisledningsarbete.

Karaktären och omfattningen av bolagets fortlöpande deltagande i kommunens krisledningsarbete skall fastställas efter samråd mellan kommunstyrelsen och bolagets styrelse.

Självkostnads- och lokaliseringsprincipen

Enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster kan en kommun bedriva VA-verksamhet i samverkan med andra kommuner utan att komma i konflikt med lokaliseringsprincipen eller självkostnadsprincipen. Bestämmelsen gäller även för kommunala bolag, oaktat om de är helägda eller delvis ägda av kommunen.

8. Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska innan beslut av bolagets styrelse fattas (fattas av bolaget), beredas möjlighet att ta ställning till ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräknningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Skulle olika meningar uppkomma i styrelsen om fråga är av sådant slag att den ska underställas fullmäktige, ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges godkännande ska inhämtas såvitt avser:

- a) Planer på ny eller ändrad inriktning på bolagets inriktning
- b) Bildande eller förvärv av dotterföretag (mer än 50 % av aktierna)

- c) Bildande eller förvärv av intresseföretag
- d) Investeringar avseende enskilt objekt överstigande 3 MKR (tre miljoner kronor) eller under ett räkenskapsår överstigande bolagets egna kapital (eget kapital och obeskattade reserver).

a) (Införande och ändring av taxor och principer för taxor och andra normbeslut om införandet eller ändringen är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt eller om så följer av lag.

b) Ändring av bolagsordningen

c) Förändring av aktiekapitalet

d) Planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet

e) Bildande eller förvärv av dotterföretag (mer än 50 % av aktierna)

f) Bildande eller förvärv av andel i intresseföretag)

För investeringar gäller följande:

Investeringar avseende enskilt objekt eller under ett räkenskapsår överstigande bolagets egna kapital (eget kapital och obeskattade reserver) skall godkännas av kommunfullmäktige.

9. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan för de närmaste tre verksamhetsåren (räkenskapsåren), varav det första detaljplaneras och budgeteras. Verksamhetsplan och budget ska delges kommunstyrelsen enligt en årligen fastställd tidsplan.

Bolaget skall löpande delge kommunen tertialrapport innefattande balans- och resultatrapport samt kontrollrapport avseende bolagets ekonomiska resultat och ställning.

Avkastningskrav

De av Färgelanda kommun helägda bolaget Färgelanda Vatten AB åsätts årligen ett avkastningskrav såsom borgensavgift för given säkerhet för bolagets investeringsvolym. Kommunen skall för bolaget årligen i samband med upprättandet av bolagets årsredovisning beredas tillfälle att ta ställning i dessa frågor innan slutlig årsredovisning upprättas.

10. Informationsskyldighet

Bolaget ska hålla kommunstyrelsen väl informerad om sin verksamhet.

Det åligger bolaget att till kommunstyrelsen snarast översända

- a) Protokoll från årsstämma och bolagsstämma
- b) Protokoll från styrelsesammanträde
- c) Bolagets årsredovisning
- d) Revisionsberättelse
- e) Bolagets delårsrapport inklusive balans- och resultatrapport (tertialrapport inkl balans-, resultat- och kontrollrapport)
- f) Arbetsordning för styrelsen
- g) VD-instruktion

- h) Annan handling av särskild betydelse för kommunstyrelsens uppsiktsplikt (tillsynsplikt) och styrningsfunktion.

Skyldigheten att informera kommunstyrelsen omfattar inte uppgift som omfattas av lagstadgad sekretess (Innehåller protokoll som skall översändas till kommunstyrelsen uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns äger bolaget utesluta uppgiften). Bolaget äger i sådant fall rätt att utesluta uppgiften. I översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

11. Årsstämma och bolagsstämma

Bolaget ska senast under mars månad varje år hålla årsstämma, varvid de ärenden som följer av aktiebolagslagen, bolagsordningen och ägardirektiv ska behandlas.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske. Information om bolagsstämman med angivande av tid och plats samt dagordning ska publiceras på bolagets hemsida senast två veckor i förväg. Samma information ska inom samma tid tillställas kommunen för möjliggörande av publicering på kommunens hemsida.

Till årsstämman och bolagsstämma skall bolagets styrelse kalla kommunens ägarrepresentant.

12. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad om bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst två gånger per år. Kommunen kallar till sådant möte.

13. Arbetsordning för styrelsen

Styrelsen ska årligen utarbeta och fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete.

Allmänhetens rätt att ta del av bolagets handlingar

Bolaget skall tillhandahålla allmänna handlingar i överensstämmelse med de regler som följer av kommunallagen, offentlighets- och sekretesslagstiftning, bolagsordning och dessa ägardirektiv.

14. Suppleanters inträde

För suppleanters inträde ska gälla den ordning som bestämts av fullmäktige vid valet av ledamöter och suppleanter. (För suppleanters inträde i styrelsen gäller vad som sagts i bolagsordningen. Finns ej sådan föreskrift skall ordningen för suppleanters inträde i kommunens nämnder tillämpas.)

Suppleant ska alltid kallas till sammanträde.

Suppleant har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsesammanträde även om denne inte ersätter ledamot.

Närvarande suppleant som inte ersätter ledamot har att iaktta motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

15. Instruktion för verkställande direktör

Styrelsen har enligt aktiebolagslagen att meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar ska utformas skriftligt i instruktion för verkställande direktören.

Styrelsen ska fortlöpande ompröva VD-instruktionen med hänsyn till ändrade förhållanden (Styrelsen skall tillse att instruktion omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter). I instruktionen ska anges de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således omfattas av verkställande direktörens kompetens.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning VD skall anmäla till styrelsen vilka beslut denne fattat. De sålunda anmälda besluten ska tas upp i styrelsens protokoll.

Bolaget skall tillställa kommunstyrelsen kopia av upprättad instruktion för verkställande direktören.

16. Arkivfrågor

Bolaget har att följa kommunens arkivreglemente. Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Färgelanda kommun.

17. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska anta och vidmakthålla en taxa för utlämnande av allmänna handlingar. Taxan ska motsvara den som tillämpas av Färgelanda kommun.

18. Förvaltningsberättelsens innehåll

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen och årsredovisningslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala ändamålet med detsamma och av kommunen uppställda mål.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorns granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen.

19. Granskningsrapport

Det åligger bolagets lekmannarevisor att årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angetts i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Lekmannarevisorn ska snarast uppmärksamma kommunstyrelsen på om bolaget brister i de avseenden som nämns i första stycket.

Revision

Bolagets revisorer skall utöver vad aktiebolagslagen stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva huruvida denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisionsberät-

telsen skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit (och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål).

Ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB (556901-9630)

Antagna av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun 2018-xx-xx och av bolagsstämman 2018-xx-xx

1. Bolaget som organ för kommunal VA-verksamhet

Bolaget är helägt av Färgelanda kommun. Bolaget är organ för kommunens VA-verksamhet och således underordnat Färgelanda kommun. Bolaget står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av bolagsstämman utfärdade direktiv. De utfärdade direktiven har i sin tur beslutats av kommunfullmäktige.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen och till övriga koncernbolag genom

- a) Gällande bolagsordning,
- b) Gällande ägardirektiv,
- c) Den vid var tid av Färgelanda kommun i översiktsplaneringen fastställda samhällsbyggnadsstrategin,
- d) Förekommande avtal mellan kommunen och bolaget och
- e) Förekommande avtal mellan bolaget och dess dotterbolag och intressebolag.

2. Kommunens uppsikts - och styrningsfunktion

Bolagets verksamhet står under uppsikt av kommunstyrelsen. Bolaget är medvetet om att kommunstyrelsen i årliga beslut ska pröva om den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

3. Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Färgelanda kommun samt att tillhandahålla tjänster som har anknytning till denna verksamhet.

Bolaget får ej vidta åtgärd som ej är förenlig med kommunal kompetens.

4. Ändamålet med bolagets verksamhet

Ändamålet med bolagets verksamhet är att sörja för den allmänna vatten- och avloppsverksamheten i Färgelanda kommun. Bolaget ska upplåta till Västvatten AB, delägt tillsammans med Uddevalla, Munkedals och Sotenäs kommuner, att sköta driften av anläggningen.

5. Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Bolaget ska drivas med iakttagande av självkostnads- och likställighetsprinciperna som de är uttryckta i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Bolagets verksamhet ska finansieras via taxor, som beslutas av fullmäktige i Färgelanda kommun.

6. Bolagets organisation

Ansvar för bolagets organisation och förvaltning åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål tillgodoses.

7. Bolagets medverkan i krisledningsarbete

Bolaget ska, som en del av den kommunala organisationen, aktivt delta i och bidra med resurser och kompetens i kommunens krisledningsarbete, innefattande planeringen och genomförandet av krisledningsarbete.

Omfattningen av bolagets fortlöpande deltagande i kommunens krisledningsarbete ska fastställas efter samråd mellan kommunstyrelsen och bolagets styrelse.

8. Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska innan beslut av bolagets styrelse fattas, beredas möjlighet att ta ställning till ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningsdelen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Skulle olika meningar uppkomma i styrelsen om fråga är av sådant slag att den ska underställas fullmäktige, ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges godkännande ska inhämtas såvitt avser:

- a) Planer på ny eller ändrad inriktning på bolagets inriktning
- b) Bildande eller förvärv av dotterföretag (mer än 50 % av aktierna)
- c) Bildande eller förvärv av intresseföretag
- d) Investeringar avseende enskilt objekt överstigande 3 MKR (tre miljoner kronor) eller under ett räkenskapsår överstigande bolagets egna kapital (eget kapital och obeskattade reserver).

9. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan för de närmaste tre verksamhetsåren, varav det första detaljplaneras och budgeteras. Verksamhetsplan och budget ska delges kommunstyrelsen enligt en årligen fastställd tidsplan.

10. Informationsskyldighet

Bolaget ska hålla kommunstyrelsen väl informerad om sin verksamhet.

Det åligger bolaget att till kommunstyrelsen snarast översända

- a) Protokoll från årsstämma och bolagsstämma
- b) Protokoll från styrelsesammanträde
- c) Bolagets årsredovisning
- d) Revisionsberättelse
- e) Bolagets delårsrapport inklusive balans- och resultatrapport
- f) Arbetsordning för styrelsen
- g) VD-instruktion
- h) Annan handling av särskild betydelse för kommunstyrelsens uppsiktsplikt och styrningsfunktion.

Skyldigheten att informera kommunstyrelsen omfattar inte uppgift som omfattas av lagstadgad sekretess. Bolaget äger i sådant fall rätt att utesluta uppgiften. I översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

11. Årsstämma och bolagsstämma

Bolaget ska senast under mars månad varje år hålla årsstämma, varvid de ärenden som följer av aktiebolagslagen, bolagsordningen och ägardirektiv ska behandlas.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske. Information om bolagsstämman med angivande av tid och plats samt dagordning ska publiceras på bolagets hemsida senast två veckor i förväg. Samma information ska inom samma tid tillställas kommunen för möjliggörande av publicering på kommunens hemsida.

12. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad om bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst två gånger per år. Kommunen kallar till sådant möte.

13. Arbetsordning för styrelsen

Styrelsen ska årligen utarbeta och fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete.

14. Suppleanters inträde

För suppleanters inträde ska gälla den ordning som bestämts av fullmäktige vid valet av ledamöter och suppleanter.

Suppleant ska alltid kallas till sammanträde.

Suppleant har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsesammanträde även om denne inte ersätter ledamot.

Närvarande suppleant som inte ersätter ledamot har att iaktta motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

15. Instruktion för verkställande direktör

Styrelsen har enligt aktiebolagslagen att meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar ska utformas skriftligt.

Styrelsen ska fortlöpande ompröva VD-instruktionen med hänsyn till ändrade förhållanden. I instruktionen ska anges de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således omfattas av bolagsstämmans kompetens.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning VD skall anmäla till styrelsen vilka beslut denne fattat. De sålunda anmälda besluten ska tas upp i styrelsens protokoll.

16. Arkivfrågor

Bolaget har att följa kommunens arkivreglemente. Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Färgelanda kommun.

17. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska anta och vidmakthålla en taxa för utlämnande av allmänna handlingar. Taxan ska motsvara den som tillämpas av Färgelanda kommun.

18. Förvaltningsberättelsens innehåll

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen och årsredovisningslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala ändamålet med detsamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorns granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen.

19. Granskningsrapport

Det åligger bolagets lekmannarevisor att årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som

angetts i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Lekmannarevisorn ska snarast uppmärksamma kommunstyrelsen på om bolaget brister i de avseenden som nämns i första stycket.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 12

Dnr 2017/594

Delårsrapport 2017 för Norra Älvsborgs Räddningsförbund (NÄRF)

Handlingar: TU, delårsrapport, granskningsrapport, revisionsrapport

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Yrkanden

Tommy Larsson (S) yrkar bifall till att delårsrapporten godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

NÄRF har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2017. Periodens resultat uppgår till - 1 372 tkr inklusive sotning och - 888 tkr exklusive sotning.

Revisorernas uppgift är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är rättvisande och förenligt med de beslutade målen i verksamhetsplanen och handlingsprogrammet för ekonomi och verksamhet och som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska även bedöma om det är troligt att ett balanserat resultat kommer att uppnås vid årets slut och om styrningen är tillräcklig. Med utgångspunkt från revisorernas samlade granskning har revisorerna gjort nedanstående bedömningar:

Delårsrapporten bedöms i allt väsentligt vara rättvisande och upprättad enligt god redovisningssed.

Det finansiella resultatet bedöms vara förenligt med beslutade finansiella mål och lagstadgat balanskrav.

Delårsrapporten innehåller en redovisning av förbundets mål, som är förenliga med budget och verksamhetsplan 2017 samt mål och verksamhetsuppdrag. Graden av måluppfyllelse varierar, men avvikelserna förklaras kortfattat.

Revisorerna bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge direktionen och medlemmarna möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av verksamheten.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-12-13.

Ekonomichefen informerar.

Skickas till Kommunstyrelsen

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 2017 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

NÄRF har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2017. Periodens resultat uppgår till - 1 372 tkr inklusive sotning och - 888 tkr exklusive sotning.

Revisorernas uppgift är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är rättvisande och förenligt med de beslutade målen i verksamhetsplanen och handlingsprogrammet för ekonomi och verksamhet och som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska även bedöma om det är troligt att ett balanserat resultat kommer att uppnås vid årets slut och om styrningen är tillräcklig. Med utgångspunkt från revisorernas samlade granskning har revisorerna gjort nedanstående bedömningar:

Delårsrapporten bedöms i allt väsentligt vara rättvisande och upprättad enligt god redovisningssed.

Det finansiella resultatet bedöms vara förenligt med beslutade finansiella mål och lagstadgat balanskrav.

Delårsrapporten innehåller en redovisning av förbundets mål, som är förenliga med budget och verksamhetsplan 2017 samt mål och verksamhetsuppdrag. Graden av måluppfyllelse varierar, men avvikelserna förklaras kortfattat.

Revisorerna bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge direktionen och medlemmarna möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av verksamheten.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Delårsrapport augusti 2017 med bokslutsprognos

Verksamhetsperiod: 2017-01-01--2017-08-31

Vice ordförande: Monica Hansson (S) Trollhättan
Förbundschef/Räddningschef: Hans Därnemyr

Förvaltningsberättelse januari-augusti 2017

Verksamheten i förbundet har under året planerats utifrån Handlingsprogram 2016-2018 som styrande dokument. Förbundsuppdraget innebär att genom myndighetsutövning, olycksförebyggande åtgärder och operativa räddningsinsatser, minska antalet bränder och skador till följd utav bränder.

Under perioden har samverkan med förbundets medlemskommuner varit fortsatt mycket god.

Av förbundschefen beslutad revidering av budgeten för 2017, antogs av Direktionen vid sammanträdet i juni månad.

Av förbundschefen beslutad förändring, angående övergång från 5:e skiftorganisation till Resurs och utvecklingsgrupp (RUG) trädde i kraft den 28 augusti. Organisationen har stora förhoppningar på denna förändring i verksamheten. Planeringsarbetet för RUG-arbetsgrupp startade redan i maj månad. Genom internrekrytering är samtliga RUG-tjänster tillsatta.

För att stärka kompetensen inom HR-frågor anställdes en HR-ansvarig i maj månad, denne kommer främst att svara för frågor kring rekrytering, lönebildning, rehab ärenden, avtalsfrågor med mera.

Den administrativa verksamheten förändrades den 1 juli, personalansvar för medarbetare inom ekonomi, lönehantering, dokumentation/diarieföring samt HR-frågor, övergick då från stf. Räddningschef till tf. ekonomichef. Benämning på denna verksamhet är förvaltningsstab.

För effektivisering och kostnadsbesparing har förvaltningsstaben påbörjat ett arbete med att överföra all lönehantering till egen regi. Avsikten är att från och med 2018 hantera detta i egen organisation.

Behov av en informatör för intern/ extern information utreds av förbundschefen. Att snabbt och professionellt kunna kommunicera ut saklig och relevant information blir en allt mer viktig del i förhållandet till egen personal och allmänhet. Även behov utav en funktion för plats- och stationsbefäl på brandstation Vänersborg är föremål för utredning.

Utöver räddningsinsatserna har verksamheten genomfört övningar, utbildning, tillsyn, service och underhåll av fastigheter, material och fordon. Verksamheten har tagit emot ungdomar från grundskola och gymnasium på PRAO och praktik samt genomfört utåtriktade informationsinsatser.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Arbetet med att, tillsammans med räddningstjänstförbunden Södra Älvsborg samt Östra Skaraborg skapa redundans i larmmottagning, har övergått i en genomförandefas. Under hösten 2017 kommer NÄRF och Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund att kunna vara redundanta vad det gäller automatlarmsmottagning.

Initiativ från NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän, angående möjligheterna till samverkan mellan förbunden, främst avseende bakre ledningsstöd från Ledningscentralen NÄRF, fortgår i fördjupad fas. Avsikten är att ha ett underlag för beslut innan årets slut.

Samverkan mellan räddningstjänsterna och förbunden i Västra Götaland fortgår med målet att stärka och utveckla vår gemensamma förmåga att hantera de oönskade händelserna samt att finna samordningsvinster avseende utbildning, övning, inköp, etc.

Arbetet kring frågan om "Gränslös Räddningstjänst" inom Fyrbodals kommunerna fortskrider. Målet kring detta är att gemensamt kunna utnyttja de gemensamma resurserna i händelse av brand och olycka. Frågan hanteras för närvarande på tjänstemannanivå inom respektive räddningstjänstorganisation.

Ett fortsatt stort orosmoln är svårigheten med rekryteringen av RIB-personal (Räddningsman I Beredskap). De centrala löneförhandlingarna med ett nytt avtal, RIB 17, resulterade i diverse missnöjesaktioner runt om i landet. Lokalt har förhållandet mellan facklig organisation och arbetsgivare varit gott, dock uppstod bemanningsproblem under semesterperioden, problem som under tidigare år har kunnat lösas. Främst gällde dessa problem med beredskapen stationerna Mellerud och Sjuntorp - för dessa stationer skulle vi inte klara att upprätthålla beredskapen enligt gällande handlingsprogram. Detta faktum påpekades också av Länsstyrelsen i skrivelse till förbundet. Bemanningproblematiken löstes genom ett ensidigt arbetsgivarbeslut avseende ersättning vid beredskapstjänstgöring under beredskapsvecka då den enskilde har semester hos sin huvudarbetsgivare.

Frågan om, en organisationsform där en stor del av bemanningen utgörs av RIB-personal är framtidens lösning, måste ställas. Nuvarande tillämpning är både otidsenlig och i högsta grad osäker och förekommer idag endast inom räddningstjänsten. Tidigare nämnt rekryteringsproblem och den flexibilitet i anställningen som en deltidsanställning medför, talar för med hänsyn tagen till framtiden, att en översyn av alternativa organisations- och bemanningslösningar genomförs.

Tack till våra medarbetare för era insatser under den gångna delen av verksamhetsåret.

Trollhättan 2017-08-31

Hans Därnemyr
Förbundschef/ Räddningschef

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Verksamhetsledning

Stf. räddningschef har i uppdrag att se till att beslutat handlingsprogram (HP), budget- och verksamhetsplan (BVP) samt mål och verksamhetsuppdrag (MVU) genomförs enligt direktions och förbundschefens direktiv. Uppföljning sker enligt fastställda rutiner och tidsplaner inom hela förbundet för att säkerställa korrekt måluppfyllelse, avvikelser analyseras och åtgärdas enligt uppkommet behov.

Under året har förbundet arbetat med riskanalyser för verksamhetens kontrollområden, system och rutiner. Analysen avspeglar förhållandet utifrån gällande lagar och åliggande uppdrag. Utifrån framkomna uppgifter har ledningsgruppen arbetat vidare med analyser och åtgärdsförslag för olika delområden.

De senaste årens förändrade omvärldsläge har ändrat regeringens syn på planeringen för militärt och civilt försvar, vilket kommer att påverka både ägarkommunernas och NÄRF:s framtida planeringsarbete. Därför påbörjades före sommaren ett arbete med inventering av åtgärder och resursbehov för att kunna anpassa förbundets resurser och förmåga vid Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB).

Händelser

Förbundet har under perioden hanterat några större insatser avvikande ifrån ordinarie verksamhet. Som exempel kan nämnas;

- Brand i torvmosse i Bredaryd (Småland) där förbundet skickade personal som förstärkningsresurs. Insatserna vid brandplatsen samordnades via Räddsam VG.
- En större brand i industrilokaler på Lextorp i Trollhättan.
- Grundstötning av fartyget Skagern i Göta Älv söder om Trollhättan.
- Brand på flyktingboendet vid Restad Gård i Vänersborg. Förbundet har även genomfört en olycksutredning av räddningsinsatsen. I utredningen presenteras ett antal förslag på förändringar som i stor omfattning redan hunnit genomföras.

Information

Den tekniska utvecklingen i samhället har bl. a inneburit att media, kommuninvånare samt övriga samhällsaktörer har en förväntan att snabbt och lätt kunna hitta och ta del av information.

Förbundet har idag planer för hantering av massmedia samt information till allmänheten i samband med olyckor och räddningstjänstuppdrag men behöver utveckla och förbättra informationshanteringen på förbundets hemsida och i sociala medier. Detta gäller även hanteringen av information som rör förbundets dagliga verksamhet, inte minst inom det skadeförebyggande området. Den digitala informationshanteringen är också en viktig del i förbundets arbete med omvärldsbevakning. Behovet av en informatör för intern/ extern information, vilket f n utreds av förbundschefen, är därför stort.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Samverkan

Frågan om samverkan med Mitt Bohusläns Räddningstjänstförbund avseende gemensam funktion inom ledningscentralen utreds. Arbetet visar på mycket positiva möjligheter för framtiden. Utredningsarbetet fortgår under hösten. NÄRF har även tagit initiativ till utökad samverkan mellan räddningstjänsterna i Fyrbodalen. Från och med midsommartid har räddningstjänsterna genomfört ett operativt samordningsmöte per vecka för att få en samlad lägesbild. Samtliga nio räddningstjänster inom Fyrbodalen har medverkat, NÄRF har varit huvudansvarig för mötena. Under september månad kommer en uppföljning göras för att diskutera resultatet av dessa möten och om dessa bör ske stadigvarande.

Den formaliserade samverkan mellan räddningstjänsterna i Västra Götaland, Räddsam VG, som startades upp 2015 fortgår alltjämt. Förutom att Beredningsgruppen, bestående av ett antal räddnings-/förbundschefer (motsvarande), träffas ett antal gånger per år för att övergripande forma och styra samverkan, så pågår kontinuerligt arbete i ett antal olika arbetsgrupper i syfte att stärka och utveckla vår gemensamma förmåga. NÄRF är bland annat representerat i Beredningsgruppen, Utbildningsrådet, HR-rådet och Förebyggandegruppen.

Förbundsledning

Förbundet arbetar med en plan för det systematiska arbetsmiljöarbetet i samarbete med företagshälsovården, delar avhängiga företagshälsovården har dock dragit ut på tiden. Rutiner för rapportering av tillbud och arbetsskador finns och fungerar, dock håller förbundet på att undersöka möjligheterna till digital rapportering via AFA försäkring vilka tillhandahåller ett webbaserat rapporteringssystem, "RIA". IA-systemet är främst utvecklat för att hantera avvikelser inom arbetsmiljö, men kan även användas inom områdena kvalitet, miljö, egendom, säkerhet samt för att fånga upp förbättringsförslag. (RIA är särskilt utvecklat för räddningstjänst).

En översyn av brandstationernas fortifikatoriska skyddsnivåer pågår, tillträdessystem till räddningstjänstens lokaler är installerade. Vid station Trollhättan har arbete med inhägnad av brandstationen påbörjats och beräknas vara slutfört under 2017. Arbetet leds av enhet teknik.

Incidenter där personalen uppfattar situationen som hotfull är ett relativt nytt fenomen som tyvärr ökar. Företeelser avspeglar samhällsutvecklingen i övrigt där blåljuspersonal inte alltid ses som den hjälpsamma handen. Åtgärder för att undvika ensamarbete i situationer som kan förväntas innebära risk för hot och våld vidtas redan, men behöver utvecklas.

Ekonomi

Förbundet har säkerställt hanteringen av de ekonomiska transaktionerna. Under våren har en vikarierande ekonomiadministratör anställts och är under upplärning. Denna åtgärd har medfört en minskad sårbarhet i förbundet då kompetens tidigare endast funnits hos enskild medarbetare.

Förbundet har utrett frågan samt beslutat om lönehantering i egen regi. Syftet är att säkerställa en korrekt hantering med inrapportering och utbetalning av lön och pension. Implementering av ny programvara är på gång under hösten 2017 utifrån den kravspecifikation och beställning som förbundet genomfört. Utbildningsinsatser kommer genomföras för berörd personal. Befintligt avtal med Vänersborgs kommun avseende lönehantering har sagts upp och upphör 2017-12-31.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Arbetet med genomgång av förbundsövergripande avtal har fortsatt. Det finns ett stort antal avtal som är i behov av nytecknande/omförhandling pga. ändrade förutsättningar. Huvuddelen av dessa avser avtal för automatiska brandlarm.

Arbete är uppstartat avseende revidering av förbundets investeringsplan. En översyn görs även av attestbehörigheter och andra ekonomiska rutiner för att säkerställa att korrekt hantering sker inom förbundet.

Personalhantering

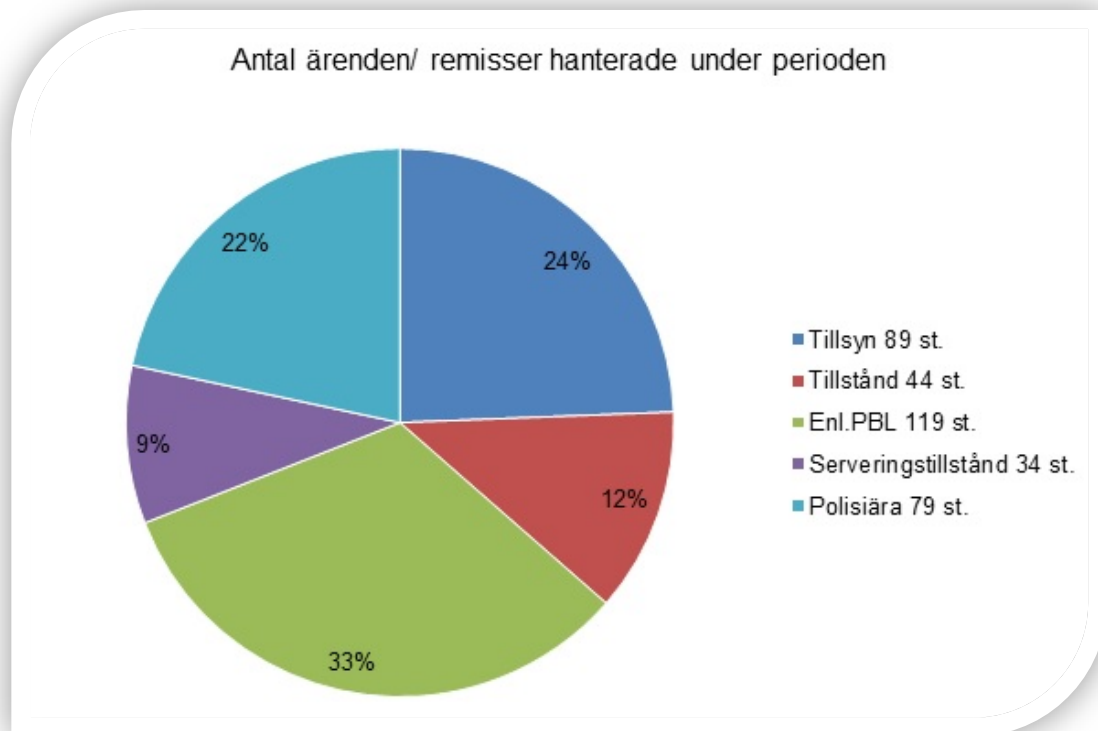
Under våren har förbundet anställt en HR-ansvarig som framöver kommer att utgöra ett stöd för verksamheten och dess chefer, bland annat i rehabiliteringsärenden. Förbundet arbetar med att säkerställa korrekt tids- och frånvarorapportering etc. genom informationsinsatser till personalen. Mycket arbete pågår kring det nya RIB-avtalet. Förbundet har svårigheter att rekrytera RIB-personal till vissa stationsområden. Konsekvensen är att full bemanning inte kan uppnås vilket kortsiktigt är hanterbart, men långsiktigt ett stort problem där åtaganden enligt fastställt handlingsprogram kan vara svåra att uppnå.

Vad avser bemanning av operativ heltidspersonal, så är en analys av nuvarande och framtida personalsituation och konsekvenser nödvändig utifrån komplexiteten i samhällsstrukturen och växande medlemskommuner. Förslag på åtgärder bör ställas gentemot ekonomi, kompetens och effektivitet, arbetsmiljö samt samverkan med andra räddningstjänster. Förbundet har tillskrivit medlemskommunerna angående att få ta del av framtidsplaner inför framtida resursplanering.

Samhällsskydd

I rollen som myndighetsutövare bedriver Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund tillsyn över efterlevnaden av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Under de åtta månader som passerat har 89 tillsynsbesök genomförts av totalt 162 inplanerade tillsyner för året. Förbundet har under samma period utfärdat 44 tillstånd avseende brandfarliga och explosiva varor.

Enhet samhällsskydd är sakkunnig i brandskyddsfrågor och remissinstans åt våra ägarkommuner i frågor om bygglov och remisser rörande serveringstillstånd. Enheten yttrar sig även vid remisser från Polismyndigheten rörande tillståndsansökningar enligt Ordninglagen (1993:1617) för begagnande av allmän plats, allmän sammankomst och offentlig tillställning. Totalt har 232 remissvar upprättats under perioden.

Figur 1. Cirkeldiagram avseende antal hanterade ärenden/ remisser under jan-aug vid enhet Samhällsskydd.

Information om brandsäkerhet ges kontinuerligt till människor i vårt område genom flera enheters engagemang. Enhet samhällsskydd och enhet beredskaps personal informerar vid evenemang av olika slag, och enhet sotning når i samband med sotning och brandskydds-kontroll människor som annars är svåra att nå med information.

Antalet ärenden inom myndighetsutövningen ökar ständigt, framförallt kan ses en stor ökning av remissärenden från våra medlemskommuner. Allt mer komplexa verksamheter och högre krav utifrån lagstiftning medför att förbundet kontinuerligt arbetar med att effektivisera arbetssätt och dokumentation. Handläggningen kräver till stor del hög kompetens hos personalen.

Svårigheter föreligger med att rekrytera personal med rätt kompetens som ex brandingenjör och tillsynsförare. Förbundet konkurrerar med andra räddningstjänster vid rekrytering om ett relativt fåtal personer som innehar rätt utbildning för uppdragen. Hög personalomsättning har gjort att förbundet tappat fart i det dagliga arbetet för måluppfyllnad och utveckling av verksamheten. Sårbarheten är hög när vakanser uppstår. Förbundet arbetar proaktivt för att erhålla personal med rätt kompetenser.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Enhet Ledningscentral (LC)

Samarbetet med Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) och Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) fortsätter för att tillsammans utveckla driften av våra ledningscentraler. Vi kommer även under resterande del av året att utveckla vår mottagning av automatiska brandlarm till att vara redundant tillsammans med SÄRF. Redundansen kommer innebära att NÄRF och SÄRF, vid omfattande driftstörningar, kan ta över varandras verksamhet i ledningscentralen för att inte få driftsstopp. Denna åtgärd är vi först i Sverige med att genomföra. Om förbundet står utan en redundans i larmmottagning finns risk att våra medlemskommuner och övriga kunder inte anser att ledningscentralen lever upp till grundläggande krav.

Förberedande utredning har skett för att se över möjligheten att byta ledningscentralens ledningssystem för räddningsinsatser. Ett system som undersöks för att eventuellt ersätta det befintliga är SOS Alarms system Zenith. Detta kommer innebära att vi har bättre möjligheter att bedriva ledning från vår ledningscentral. Eventuellt kan vissa kostnader öka men behovet av personal som ansvarar för drift kommer att minska.

För att säkerställa driften i LC arbetar man aktivt med frågor inom redundans även avseende insatsledning. Tillsammans med Mitt Bohuslän utreds förutsättningarna för samarbete, till exempel genom personaltillförsel för insatsledning och stab. Enhet LC har också internrekryterat två vikarierande (avlösande) inre befäl för att förstärka redundansen. Strukturella förändringar i arbetsfördelningen inom enheten har förbättrat möjligheten till spridning av kompetens mellan inre befäl och enhetschef.

Teknikförändringar sker snabbt inom området för ledningscentralen vilket gör att förbundet måste ha god framförhållning inför nödvändiga uppdateringar för att säkerställa en funktionell verksamhet. Denna aspekt måste beaktas vid revidering av förbundets investeringsplan.

Enhet Beredskap

Förbundschefen har initierat en utredning om tillgång till värmeövningar i egen regi (rökövning) som motsvarar AFS-krav. Även tillgång till ny eller alternativa övningsplatser ses över. Med anledning av detta har personal ifrån enhet beredskap och teknik varit på studiebesök i Västervik för att titta på redan etablerade övningshus.

För att få rättvisande redovisning av anspänningstidernas längd, behövs bl. a teknik i fler fordon än nuvarande, teknik som "klockar" enheterna samt rutiner som ersätter tekniken när denna saknas. Ytterligare utbildning och information till personalen är nödvändig. Åtgärder pågår.

Ökade investeringskostnader för fordon, teknik och material kommer att belasta NÄRF:s ekonomi i framtiden. Investeringar som är nödvändiga för att upprätthålla korrekt beredskapsnivå enligt handlingsprogram.

Förbundet har tecknat avtal med NU-sjukvården avseende att respondera på IVPA-larm (i väntan på ambulans) vid befarat hjärtstopp/ medvetslös person. Under perioden jan-aug har förbundet åkt på 85 st. IVPA-larm. Fördröjning av räddningsuppdrag kan förekomma om räddningsstyrkorna befinner sig på IVPA-uppdrag. Vårt huvuduppdrag prioriteras.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Enhet Teknik

Enheten har under perioden arbetat med de löpande arbetsuppgifterna utifrån fastställda rutiner. Utöver detta har ombyggnationer skett och planering för ombyggnation av flertalet lokaler. Process avseende äskande av medel för förbättring och behovsanpassning av Högsäters brandstation har genomförts. I samband med nyrekrytering av administrativ personal har anpassning skett av kontorslokaler vid Trollhättans brandstation. Förrävarande pågår ett arbete med verksamhetsanpassning av nya lokaler för enhet sotning. Enheten ansvarar för kontakt och samordning med hyresvärderna.

Vid brandstationen i Mellerud har en ombyggnation genomförts för att anpassa lokalerna i den del där ambulanssjukvården hyr in sig. Förbundet har i samband med detta påbörjat ett arbete med revidering av befintliga hyresavtal med NU-sjukvården. Ambitionen är att nytt avtal träder i kraft fr.o.m. 2018-01-01.

Återställning/ avyttring har skett av material från tidigare civilförsvarsförrådet i samverkan med Trollhättans Stad och Försvarsmakten. Förbundet har därmed frigjort plats till eget materiel samt skapat möjligheter för framtida utveckling av verksamheten.

Arbete har även genomförts med att revidera drifrutiner samt planera för investering av andningsskyddsutrustning och planerat genomförandet av utbildning hösten 2017.

Verksamheten inom förbundet bedrivs utifrån olika miljökrav, åtgärder ska ske utifrån hur stor miljöpåverkan vår verksamhet har. Detta ställer krav på mer resurser, utökande av årlig dokumentation samt att erforderliga åtgärder genomförs som till viss del medför ökade kostnader för förbundet. Historiskt sett har verksamheten bedrivits helt utan regelbundna kontroller från kommunernas miljöförvaltningar, vilket medfört att förbundet har många delar att utveckla kring hanteringen av kemikalier osv i den dagliga verksamheten. Riskfaktorer av större vikt är tvätthallar för fordonstvätt, tvättanläggningar för slangvård och skyddsutrustning samt användning av släckmedelstillsats vid räddningsinsats, samt de delar som är förknippade med sotningsverksamheten.

Enhet Sotning

Sotningsverksamheten är ytterst sårbar ur administrativ synpunkt vid frånvaro av ordinarie personal. Risk för dålig kundservice, utebliven arbetsplanering, utebliven/ försenad tillsyn enligt LSO för brandskyddskontroll etc. Arbetsgivaren har huvudansvaret för personalens arbetsmiljö. En översyn (riskinventering) av rutiner och arbetsmiljö pågår just nu på enheten i samverkan med förbundets HR-ansvarig. Enheten kommer också att genomföra en enkätundersökning avseende NKI (nöjd kundindex) under hösten 2017.

Rutiner och utbildning måste genomföras för skorstensfejarna, bland annat ur konceptet för "friska brandmän". En nätverksgrupp är uppstartad mellan räddningstjänster för att samverka frågor kring skyddsutrustning, hälsovådliga miljöer och kemikalier. Hotbilden för ensamarbete för sotarna är svår att förutsäga. Som ett led i att säkra arbetsmiljön för enhetens skorstensfejare har förbundet införskaffat säkerhetsseklar till personalen. Utrustningen minimerar risken för fallskador i tjänst, då personalen kan förankra sig under pågående takarbeten.

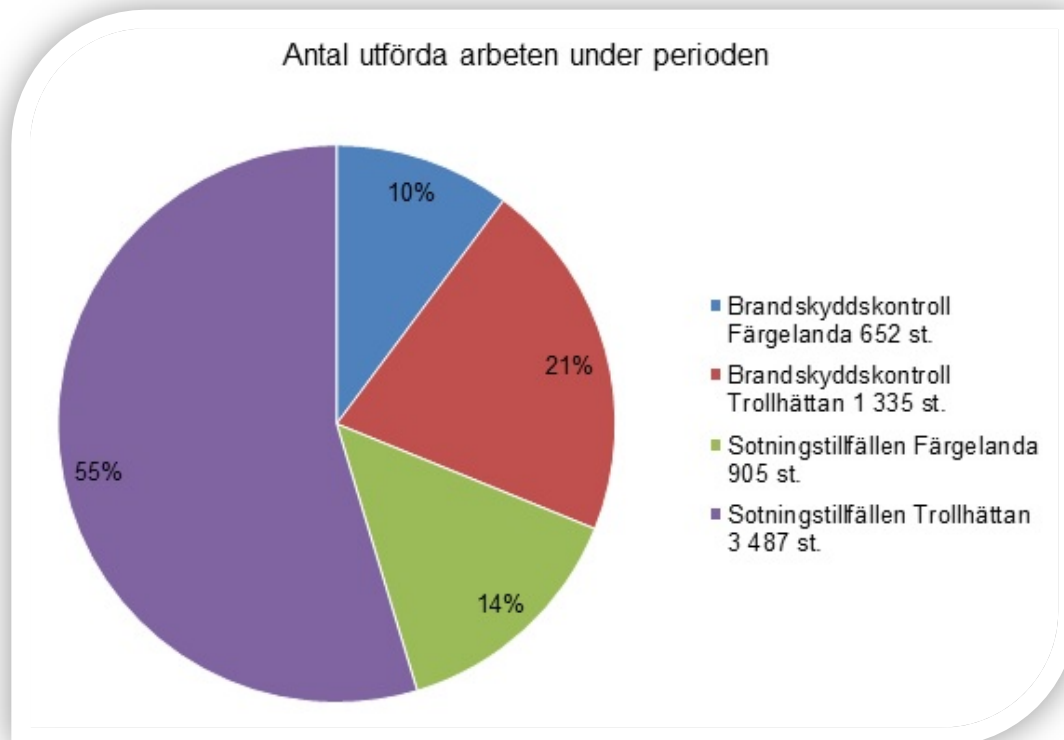
Förbundet arbetar för närvarande med en projektering avseende ombyggnation av nya lokaler för sotningsverksamheten. Arbetet sker i samverkan mellan enhet teknik, enhet sotning och fastighetsägaren Kraftstadens Fastigheter AB. Byggmöten genomförs löpande.

Avsikten är att förbundet ska sänka befintlig hyreskostnad och få tillgång till en lokal som är mer anpassad för den verksamhet som bedrivs. Målsättningen är att en flytt ska genomföras vid årsskiftet 2017/ 2018.

Under delar av året har enheten varit underbemannad pga. personal som varit långtids-sjukskriven och/ eller slutat sin anställning. Detta har medfört att inplanerat arbete till viss del blivit eftersläpande. Verksamheten räknar ändå med att kunna nå full måluppfyllelse för året. Genom nyrekrytering av skorstensfejare under våren, samt tillkommande lärling i augusti beräknar enheten vara fulltaliga igen.

Under perioden jan-aug har enhet sotning genomfört totalt 1 987 brandskyddskontroller samt 4 392 rengöringar (sotningstillfällen) inom Färgelanda och Trollhättans kommunområden.¹

Figur 2. Cirkeldiagram avseende utförda arbeten under jan-aug vid enhet Sotning.

¹ Se figur 2. Cirkeldiagram avseende antal utförda arbeten för detaljerad information.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Måluppfyllelse

Uppföljningen av förbundets mål och verksamhetsuppdrag visar hur väl vi följer de uppsatta målen för verksamhetsåret 2017. Oklara rutiner och andra prioriteringar i verksamheten under föregående verksamhetsår (2016) har bidragit till att vissa uppdrag har flyttats med till 2017 att arbeta vidare med.²

Gemensamma mål för verksamheten

Förbundet har framtagna rutiner för intern informationsspridning, kommunikation och delaktighet för egen personal, samt för extern information och samverkan med respektive medlemskommun, allmänhet och media. Förbundsledning och enheter har ansvar för att hålla arbetsplatsträffar (APT), medarbetarsamtal, förhandlingar med fackliga parter etc., samt se till att nödvändiga styrdokument och instruktioner finns framtagna och är aktuella för verksamheten. Arbetet pågår löpande genom hela verksamhetsåret, dessa uppdrag räknas som verksamhetsgemensamma och är ett beständigt ledningsansvar inom förbundet. Varje morgon, året om, genomför de operativa heltidsstyrkorna Check-Points (video-konferensmöten) i samband med skiftbyten mellan Vänersborgs och Trollhättans heltidsstationer. Inre befäl (IB) leder mötet och tillsammans går deltagarna igenom relevanta händelser sedan de senast tjänstgjorde. Vid mötet deltar vid behov även övrig heltidspersonal.

---

² Se måluppfyllelse sid.14 i Årsredovisning 2016, Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Rådningstjänstförbund
Förbundsledningen

Nedanstående uppföljning visar en kortfattad nulägesanalys över den förväntade måluppfyllelsen för året utifrån förbundets mål och verksamhetsuppdrag. Avstämning har gjorts per den 31 augusti 2017.

Uppdrag - Förvaltningsstab	Måluppfyllelse	Kommentarer
Mallar och blanketter	Följer plan	Revidering av mallar och blanketter sker löpande under verksamhetsåret vid behov.
Arkiv	Följer plan	Förvaltningsstaben arbetar löpande med att säkerställa god arkivordning inom förbundet. Arkivering, avställning och gallring genomförs enligt plan.
Revidering av styrdokument och instruktioner	Följer plan	Staben är behjälplig i arbetet i samverkan med förbundsledningen.
Samverkan med informationsansvariga inom respektive medlemskommun	Följer plan	Samverkan med informationsansvariga inom respektive medlemskommun har stärkts ytterligare under året.
God företagshälsovård	Följer plan	Regelbundna undersökningar har under året genomförts enligt inlagd plan. Ny tjänst som HR-strateg tillsatt inom förbundet.
Personalplanering	Följer delvis plan	Genomförd utbildning för personal avseende allmänna handlingar och sekretessbelagd information 2017-04-20 rep. 2017-05-17. Vik. YB dagtid (enhet Beredskap) planerar schema och bemanning av heltidspersonal.
Framtagande av informations/kommunikationsplan	Följer ej plan	Utöver instruktion för mediehantering återstår arbetet med framtagande av informations/kommunikationsplan. Detta pga. prioriterat arbete med andra delar av verksamheten.
Utveckla och förbättra förbundets webbplats	Följer delvis plan	Förbundets webbplats uppdateras vid behov, dock kvarstår behov av komplett ombearbetning i ny form.
Avtal	Följer delvis plan	Förbundet håller på med en omfattande revidering av avtal, huvuddelen rör automatiska brandlarmsavtal.
Ekonomisystem, lönehantering och personakter	Följer plan	Kvalitetssäkring av ekonomisystem pågår, lönehantering i egen regi kommer implementeras under hösten. Åtgärderna genomförs för att säkerställa en effektiv ekonomihantering inom förbundet. Arbetet med personakter för förbundets personal pågår löpande under året.
Rekrytering och utbildning vid MSB:s skolor	Följer delvis plan	Målet beräknas inte att nås fullt ut. MSB kan inte tillhandahålla totalt antal utbildningsplatser som krävs.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Uppdrag - enhet Samhällsskydd	Måluppfyllelse	Kommentarer
Tillståndsansökningar LBE	Följer plan	Enheten har hanterat 44 ansökningar under perioden.
Genomförande av tillsyner enligt LSO, LBE, tema-/ händelsetillsyn	Följer delvis plan	Under året har 162 tillsyner planerats in varav 89 tillsynsbesök nu är genomförda. Enheten har genomfört tre händelsetillsyner samt en tillsyn avseende farlig verksamhet under perioden. Behov föreligger utav fortutbildning avseende farlig verksamhet. Enheten har också påbörjat kunskapsinhämtning avseende tillsyn av dammanläggningar.
Kvalitetssäkring av dokumentation för ärendeprocesser	Följer plan	Kvalitetssäkring sker löpande enligt regler och frågor på APT för samstämmighet mellan handläggare. Enheten har haft möten med respektive medlemskommuns bygglovsförvaltning.
Utbildning/ information till offentlig sektor	Följer plan	Genomfört enligt plan, enheten har deltagit vid mässor och dylikt under året. Ex. kan nämnas Bomässan där 400-500 personer mottog information, Färgelandamässan och Nissedagarna i Trollhättan. Genom inre befäl vid enhet LC förs budskap fram till media om brandskydd.
Remisshantering/ yttrande	Följer plan	Enheten hanterar ett ökande antal remisser. Totalt har enheten hanterat 119 yttranden enligt PBL, 34 avseende serveringstillstånd samt 79 polisiära ärenden.
Kundanpassad utbildning, till minst 4 000 personer tillsammans med enhet Beredskap.	Följer delvis plan	Kundanpassad utbildning har getts till 2 500 personer inom medlemskommunerna. Pga. brist på resurser samt en ökad remisshantering har enheten behövt omprioritera årets verksamhet.
Genomföra utbildningar och informationsinsatser kring brandskydd	Följer plan	Förbundet har genomfört kompetensutveckling av personal och håller nu utbildning avseende heta arbeten i förbundets regi (tidigare extern part). Utbildningar/ informationsinsatser genomförs enligt plan av enhetens personal.
Arbete med insatsplaner	Följer delvis plan	6 insatsplaner färdigställda för farlig verksamhet, 3 verksamheter saknar idag plan. Två bergtäkter har av LST klassats som Sevesoanläggningar i Mellerud och Vänersborg. Planeringsarbete har påbörjats avseende information kring insatsplaner. Förbundet behöver i samråd komma fram till vilka andra verksamheter som ska prioriteras för upprättande av insatsplaner.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Uppdrag - enhet LC	Måluppfyllelse	Kommentarer
Optimera resurser vid uppdrag	Följer plan	Under del av verksamhetsåret märks att enheten inte har hög redundans vid sjukskrivning/ föräldraledighet. Inre befäl har dock varit bemannat fullt ut av godkänd och erfaren personal vid enheten. Två avlösande inre befäl har rekryterats internt för att säkerställa bemanning.
Samverkan med kommuner och myndigheter	Följer plan	Aktiv omvärldsbevakning sker. Händelser som upptäckts i närområdet är främst av social oro och andra händelser inom Trollhättans stad där samverkan med lokala aktörer är god.
Samverkan med kommunala larm-/ ledningscentraler	Följer plan	I närtid har framförallt utbyte skett med RÖS och SÄRF. Inom närtid ska inre befäl från samtliga organisationer genomföra ett utbyte vid ett arbetspass för att se hur de andra organisationerna arbetar.
Samverkan med IT-avd Trollhättan	Följer plan	Samverkan har utvecklats under delåret, flertalet utredningsuppdrag har givits till IT-avdelningen för att utveckla IT-verksamheten. Uppdragen är installation av TRAC-servrar, licens- och användarstrategi samt införande av Skype.
Kvalitetssäkring av händelserapporter	Följer plan	100 % av förbundets händelserapporter granskade av MSB uppvisar inga anmärkningar avseende brister och fel.
Utveckla/ revidera stabsrutiner	Följer plan	Förbundet har genomfört utbildningar och övningar i stabsarbete, arbetet fortskrider. Utvärdering av RIS-övning för att lokalisera aktuella utvecklingsområden. Försök görs att utveckla samverkan med Dalslands miljökontor för att belysa roller vid räddningsinsatser. Studiebesök har genomförts hos miljöavdelningen vid Trollhättan/ Vänersborg. Inbjudan har skickats till avd. för miljö och hälsa i medlemskommunerna kring deltagande i seminarium för miljö vid räddningsinsatser.
Säkerställa/ utveckla drift i ledningscentralen	Följer delvis plan	Pågående arbete i samverkan tillsammans med räddningstjänsten i Södra Älvsborg (SÄRF) samt Östra Skaraborg (RÖS). Beslut taget i juni om Investering av redundant larmmottagning, planering för övriga investeringar pågår (Zenith).

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Kvalitetssäkra verksamhet LC	Följer plan	Enhet LC har identifierat olika processer som ska kvalitetssäkras, ex. automatlarmsprocessen. Certifiering av LC kan troligen genomföras under kommande år, dock avvaktas standardiseringsarbetet som pågår.
Avtalshantering, automatiska brandlarm	Följer delvis plan	Förbundet tecknar löpande avtal med nya kunder. Det pågår ett omfattande arbete med revidering och kvalitetssäkring av arbetet med automatiska brandlarm. En tillfällig resursförstärkning har tillförts som kommer att arbeta bl a med dessa frågor.
Vidareutveckla en gemensam larm-/säkerhets-/ krishantering	Följer plan	De som har önskat att ansluta sig till LC-NÄRF har fått möjligheten. Arbeta pågår med att få in anläggningar från Trollhättan Stad. Erbjudande till medlemskommuner kring gemensam hantering av Rakel har skickats ut.
Revidering/ framtagande av insatsplaner/ kort	Följer ej plan	Detta arbete har inte drivits aktivt under delåret. Efter semesterperioden kommer verksamhetsområde insatsplanering att genomföra en planeringsträff för att identifiera vad som ska göras under hösten.
Olycksundersökning	Följer delvis plan	Från 2017-01-01 ansvarar enhet LC för genomförande av olycksundersökningar. Hittills har en rapport framställts avseende Restad Gård. Utbildningsinsatser pågår för inre befäl avseende utredningskompetens.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Uppdrag - enhet Beredskap	Måluppfyllelse	Kommentarer
Ta emot praoelever grundskolan åk 7-9	Följer plan	Förbundet har tagit emot praoelever från Färgelanda, Mellerud och Vänersborgs Kommun. Denna verksamhet genomförts årligen under våren. Trollhättans Stad bedriver ett TOPP-projekt som motsvarar praoverksamheten, NÄRF deltar löpande i detta arbete under hela året.
Utbildning brandskydd till grundskolan åk 5	Följer plan	Brandskyddsutbildning för åk 5 i NÄRF:S ägarkommuner genomförs årligen under hösten. Den nyuppstartade RUG-gruppen kommer att ansvara för dessa utbildningar under 2017.
Räddningsinsats, normal beredskap	Följer delvis plan	De angivna anspänningstiderna överskrider i flera fall, de enligt Handlingsprogrammet, tillåtna. Utredning/ fortsatt analys pågår.
Planering för räddningsinsatser och övningar	Följer plan	Planering för räddningsinsatser sker med prioritering på trafikolyckor, rökdykning vid hög riskmiljö, brand i byggnad samt farliga ämnen. Under våren 2017 har inriktning varit på brand i byggnad där slutövningar genomfördes i MittBohusläns gasolanläggning i Uddevalla. För RIB-stationer planeras övningsverksamheten även utifrån specialisering.
Implementering av IVPA (i väntan på ambulans) på förbundets samtliga stationer	Följer plan/ Genomfört	RIB-bemanning är kopplad till IVPA, förbundet åker inte på IVPA när resurserna inte tillåter, huvuduppdraget prioriteras.
Kundanpassad utbildning, till minst 4 000 personer tillsammans med enhet Samhällsskydd. BKA, HLR, brandutbildning SFI	Följer delvis plan	Intensiva utbildningsinsatser och andra aktiviteter har tagit tid ifrån den ordinarie verksamheten, vilket bidrar till att man inte beräknar nå målet fullt ut för året. Den nya organisationen med Resurs- och utvecklingsgrupp beräknas på sikt att bidra till bättre måluppfyllelse.
Information till > 500 flerbostadshus/villor via hembesök, Bomässa, budskap via media etc. avseende brandskydd	Följer delvis plan	Informationskampanjer genomförs vid evenemang, dock inte direkta informationsinsatser avseende hembesök. Den nya organisationen med Resurs- och utvecklingsgrupp beräknas på sikt att bidra till bättre måluppfyllelse.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Uppdrag - enhet Teknik	Måluppfyllelse	Kommentarer
100 % av förbundets fordon ska klara kontrollbesiktning utan anmärkning	Följer delvis plan	Kontrollen fungerar i stort sett bra. Dock fungerar inte återrapportering fullt ut, brister finns i dokumentation. RIB anställd personal har begränsad tid för att utföra fordonskontrollen (fadderansvar) vilket påverkar kvalitén i kontrollen negativt. Utveckling och förbättringar pågår ständigt i samverkan med personal.
100 % rapporterade avvikelser på fordon och utryckningsmateriel ska vara åtgärdade inom 3 veckor	Följer plan	Enheten har en effektiv hantering av inrapporterade avvikelser och åtgärder vidtas inom målsättningen.
Skyddsronder	Följer delvis plan	Planeras och genomförs i samverkan med skyddsombud/ plats- och stationsbefäl. Det finns brister i arbetsplatsernas utformning på flera brandstationer. Dessa fysiska brister i arbetsmiljön är ofta svåra att åtgärda då kostnaden för t.ex. underhåll åligger fastighetsägaren.
Drift, underhåll och utveckling av lokaler	Följer plan	Uppdrag utdelat att projektera för ombyggnad av kontorslokaler vid brandstationen i Trollhättan.
VMA-anläggningar (viktigt meddelande till allmänheten)	Följer plan	Drift och underhåll sköts enligt avtal med kommunerna Mellerud, Vänersborg och Trollhättan.
Säkerställa förbundets investeringar	Följer delvis plan	Avvikelsen beror delvis på tidigare investeringsstopp i förbundet men även av att enhet teknik fått prioritera andra uppdrag. Revidering av investeringsplan initierad i juli.
Metodutvecklingsgruppen	Följer delvis plan	Arbete pågår med utdelade uppdrag men påverkas av andra prioriterade uppdrag.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Uppdrag - enhet Sotning	Måluppfyllelse	Kommentarer
Informera minst 7 500 personer i samverkan med övriga enheter	Följer delvis plan	Enhetens personal informerar och svarar på frågor via e-post, telefonsamtal samt personlig kontakt med fastighetsägare i samband med rengöring eller brandskyddskontroll.
Planera för kundundersökning 2017	Följer plan	Enkät för NKI undersökning 2017 framtagen i samarbete med förvaltningsstab. Distribution ut till kunder ska ske under hösten 2017. Efter avslutad undersökning sker sammanställning, analys med ev. följande åtgärd.
Uppföljning av sotningsuppdrag, soteld etc. inom Färgelanda och Trollhättan	Följer plan	Under perioden har enheten genomfört 905 rengöringar i Färgelanda och 3 487 i Trollhättan.
Genomföra >2 253 brandskyddskontroller, Trollhättan	Följer delvis plan	1 335 brandskyddskontroller har genomförts under perioden.
Genomföra >721 brandskyddskontroller, Färgelanda	Följer plan	652 brandskyddskontroller har genomförts under perioden.
Översyn av arbetsrutiner och arbetsmiljö/ lokaler	Följer delvis plan	Förbundet håller på med riskinventering/ översyn av arbetsmiljön för enhet sotning. Projektering/ ombyggnad av nya lokaler för verksamheten pågår.

Ekonomi

Analys

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen för räddningstjänstförbundet. Förbundet följer grundläggande redovisningsprinciper som framgår av kommunal redovisningslag och god revisionssed.

Förbundet redovisar under perioden januari – augusti 2017 ett resultat om -1 372 tkr. Resultatet, exklusive sotningsenheten, uppgår till -887 tkr. Sotningsenheten redovisar ett resultat på -485 tkr. Soliditeten uppgår till 24,13 %, år 2016 var soliditeten 19,47 % vid samma period.

Förbundets totala intäkter under perioden uppgick till ca 59 000 tkr och totala kostnader till ca 60 000 tkr. Förbundets dominerande inkomstkälla består av medlemsavgifter från NÄRF:s ägarkommuner.

Vid redovisning av 2016 års skattedeklaration upptäcktes ett systemfel i ekonomisystemet som har resulterat i att fakturor som avser pensionsutbetalningar inte har automatkonterats. Konsekvensen av detta är att löneskatten inte har redovisats på ett korrekt sätt. Felet har uppstått i juli månad 2016 och upptäcktes i juni 2017. Det innebär att kostnader på 508 tkr inte är redovisade år 2016 och kostnader på 530 tkr inte är redovisade under första halvåret 2017. Resultatet blir att ca 1 000 tkr, som inte var kända vid tertialrapporten i april, belastar resultatet 2017 varav 508 tkr härrör till år 2016. Löneskatten är dock korrekt redovisad till skattemyndigheten.

Den prognostiserade pensionsskulden från Skandia har bokats med fel belopp för perioden. Det bokade beloppet, 6 403 tkr är 801 tkr lägre än det korrekta beloppet som uppgår till 7 204 tkr. Beloppet bokas i BR dels som skuld dels som fordran. I RR bokas beloppet som intäkt och kostnad. Felbokningen påverkar alltså inte resultatet. Revisorn har granskat bokföringen och godkänner att korrigerings sker inför årsbokslut 2017.

RiB personalens lönekostnader för semestermånaderna juli och augusti har ökat markant vilket är en konsekvens av innehållet i avtal RiB 2017. För att bedriva räddningstjänst enligt beslutat handlingsprogram och upprätthålla beredskapen krävdes att arbetsgivaren tog ett ensidigt arbetsgivarbeslut. Det resulterade i ökade personalkostnader med ca 350 tkr.

Förbundet har beslutat att hantera lönerna i egen regi vilket, förutom att ge NÄRF en bättre helhetssyn och mindre fel i redovisning och löneutbetalningar, blir betydligt billigare. Den nya lönehanteringen förväntas ge en kostnadsbesparing på ca 90 % jämfört med tidigare hantering.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Bokslutsprognos

Räddningstjänst

Konsekvensen av systemfelet i ekonomisystemet gör att prognosen för första tertialet, då ett större plusresultat prognostiserades för helåret, inte stämmer fullt ut. Prognosen för helåret visar dock på att NÄRF kommer att avsluta året med ett plusresultat på ca 1 000 tkr. Prognosen bygger bla på att enhet LC:s arbete angående nytecknande av abonnemang avseende larmförmedling ger positivt resultat.

Externutbildningar är planerade för hösten, mestadels är det kommuninnevånare från våra ägarkommuner som är våra kunder. I externutbildningar ingår även HLR-utbildningar som utförs av RUG (Resurs och Utvecklings Gruppen).

Semesterperioden, juni, juli och augusti visar på att lönekostnaderna för operativ personal har ökat kraftigt, främst arvodesanställd personal. NÄRF prognostiserar dock med lägre lönekostnader för tertial 3 än vad augustiresultatet visar pga. att det är semesterkostnader som har ökat.

Kända kostnader, utöver ordinarie verksamhet, som kommer att belasta tertial 3 är bl. a utbildningskostnader för att säkerställa rätt utrustning och handhavande avseende NÄRF:s andningsskyddsutrustning. Kostnaden är i dagsläget inte känd men utbildningen beräknas kosta ca 50-60 tkr.

Man bör ta i beaktande att augusti månad inte är en signifikant period att prognostisera årets resultat på, eftersom intäkterna är lägre under semesterperioden och kostnaderna högre än normalt. Detta gäller såväl räddningstjänst och i ännu högre utsträckning sotningsenhet.

Enhet sotning

Prognosen för helåret avseende sotningsenheten visar på ett minusresultat på ca 200 tkr. Prognosen bygger på resultat från tidigare år, samt ökade kostnader för lokaler. I beaktande skall man dock ha att sotningsenheten endast har varit i NÄRF:s regi sedan 2015-01-01 och därmed är det svårt att ge en rättvisande prognos utefter tidigare resultat.

En längre sjukfrånvaro av en skorstensfejartekniker, under första halvåret 2017, har medfört tappade intäkter. Bemanningen på enheten är nu fulltalig men inkluderar en lärling vilket medför att intäkterna blir något lägre än med en utbildad sotare.

Hyreskostnaderna för sotningsenhetens lokaler har ökat från 196 tkr/år 2015 till 402 tkr/år 2017, en förändring som påverkar resultatet med ca 200 tkr/år.

Allmänt

Rådande ekonomiska förutsättningar föranleder att det är klokt att avvakta med vissa önskvärda utvecklingsmål i verksamheten. Detta gäller i första hand nyanställning av platsansvarig i Vänersborg samt Förbundsformatör. Därmed finns heller inget behov av ombyggnation av kontorslokaler.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Planerade förändringar som kvarstår:

- Förbundets Luftverkstad genomgår en stor översyn vilket kommer att medföra kostnadsökningar som främst påverkar investeringsbudgeten, men även driften i form av utbildning av personal. Uppgradering av luftpaketen beräknas uppgå till en kostnad på ca 500 tkr/år, summan kommer att belasta investeringsbudgeten.
- Nytt ledningssystem, Zenith, estimerad kostnad 50 tkr/ mån vilket skall jämföras med dagens kostnad som ligger i paritet med summan. Det NÄRF vinner på bytet är bättre kvalitet, ökad säkerhet och mindre eget underhåll avseende ledningssystemet. Systemet beräknas vara driftsatt under senhösten 2017.
- Inköp och uppgradering av IT-utrustning, mobila whiteboards, telefoner/ Ipads, utrustning för Skype, utbyte av datorer mm. Investering av utrustning av Skype samt inköp av datorer är påbörjad och beräknas färdigställas under senhösten 2017.
- Ombyggnation av ny lokal, för verksamhetsanpassning sotningsenheten, ca 500 tkr enligt prognos första tertialet. Ritningar är framtagna och godkända av berörda parter. Kostnaderna beräknas dock öka till ca 1 000 tkr. Inflyttning beräknas ske i början av 2018.
- Ombyggnation för utveckling av LC (Ledningscentral). Platsbehovet ökar i takt med att NÄRF utvecklar samarbete med andra räddningstjänstförbund. Diskussioner och planering fortgår, dock kommer ingen byggnation att påbörjas under 2017.

Finansiella mål

Ekonomiskt utrymme för att utveckla och driva räddningstjänst utefter aktuella styrdokument. Förbundets ägarkommuner skall känna sig trygga i att verksamheten bedrivs utefter god ekonomisk hushållning och resurseffektivitet.

NÄRF ska planera långsiktigt för att möjliggöra investeringar avseende fordon och andra tillgångar som behövs för att driva en effektiv och säker räddningstjänst.

Förbundet ska öka sina intäkter genom att aktivt arbeta för att fler kunder ansluter till befintliga resurser såsom ledningscentralen (LC) samt utföra fler externutbildningar.

Låneskulden ska uppgå till högst 10 000 tkr år 2017.

Avstämning av finansiella mål delår 2017

Resurseffektivitet

Under våren har NÄRF genomlyst frågan att hantera löneadministrationen i egen regi, en tjänst som idag är outsourcad. Beslut har tagits och avtalet har sagts upp. Från och med januari 2018 skall löneadministrationen hanteras i egen regi. En anledning till beslutet är att mer effektivt nyttja de förutsättningar som NÄRF har avseende ekonomi och personal. Kalkylen visar på att förändringen ger en besparing på cirka 90 %. Lönekostnad för löneassistent har NÄRF redan.

Investeringar

Under hösten 2017 påbörjas arbetet med att skapa i första hand en 5-årig investeringsplan men även en mer långsiktig plan skall arbetas fram som omfattar investeringar 20 år framåt.

Intäkter

Ett av Förbundets mål är att öka intäkterna avseende larmförmedling som enhet LC ansvarar för. Arbetet fortgår med att få främst NÄRF:S ägarkommuner att ansluta sig till tjänsten larmförmedling.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Externutbildningen är en verksamhet som inte genererar intäkter under semesterperioden. Därmed är enheten inte i fas med det budgeterade resultatet per den sista augusti. Utbildningar är planerade under hösten och RUG-gruppen kommer, i form av HLR-utbildningar, att bidra med ökade intäkter under tertiäl 3. Prognosen visar på att verksamheten håller budget vid årets slut.

NÄRF skall arbeta aktivt för att larm avseende teknisk återställning skall minska vilket påverkar det finansiella målet med lägre intäkter. Larmen har minskat under år 2017 vilket har genererat i 585 tkr lägre intäkter.

Låneskuld

Förbundets låneskuld uppgick till 2 750 tkr vid augusti månads slut. Därmed har NÄRF uppfyllt det ekonomiska målet gällande låneskulden.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Personalekonomisk redovisning

Per den 31 augusti 2017 fanns det totalt 223 personer anställda inom förbundet med tjänstgöring antingen på heltid, som vikarie eller som arvodesanställd. Av det totala antalet utgör 126 personer räddningspersonal i beredskap (RIB) vid någon av förbundets 7 deltidstationer.

Totalt 69 personer är heltidsanställda brandmän, 29 personer är dagtidsanställda med uppgifter inom förbundsledning, förebyggande verksamhet, teknik/fordon, sotning samt administration. En person tjänstgör 50 % på dagtid som stationsbefäl för stationerna i Mellerud och Åsensbruk.

Totalt, den 31 augusti 2017, fanns 18 kvinnor anställda inom förbundet. Av dessa kvinnor utgör 5 st. RIB-personal, 5 st. brandmän på heltid, 6 st. tjänstgör inom förvaltningsstaben och 1 st. som enhetschef.

Under jan-aug har förbundet anställt 10 personer. Antalet personer som valt att avsluta sin anställning på egen begäran, blivit uppsagd eller gått i pension är 9 st. Under huvudsemesterperioden visstidsanställdes 10 personer som semestervikarier.

Sjukfrånvaro

Riksdagen har beslutat om att förvaltningsberättelserna inom kommun och kommunala bolag ska innehålla redovisning om de anställdas sjukfrånvaro. Uppgifter ska lämnas om den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer, sjukfrånvaron för kvinnor respektive män samt sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre.

Uppgift enligt punkt 2 och 3 ska dock inte lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan härröras till en individ. Redovisningen ska omfatta sju indikatorer som kallas nyckeltal och som redovisas i tabellen nedan.

Sjukfrånvaro % av total bruttoarbetstid per åldersgrupp*		
Åldersgrupp	År 2016, totalt	År 2017, t.o.m. 2017-08-31
0 - 29	1,13	0,9
30 - 49	5,74	0,94
50 -	6,51	6,53

Sjukfrånvaro % av total bruttoarbetstid per respektive kön		
Kön	År 2016, totalt	År 2017, t.o.m. 2017-08-31
Kvinnor	2,34	1,09
Män	5,55	2,64

Annan frånvaro	
Område	År 2017, t.o.m. 2017-08-31
Föräldraledighet	Totalt 1 292 kalenderdagar fördelat på 36 personer
Vård av barn (VAB)	Totalt 98 kalenderdagar fördelat på 18 personer

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Förbundet erbjuder alla anställda företagshälsovård genom avtal. Personal i uttryckningstjänst genomgår årligen läkarundersökning enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter och övrig personal erbjuds årlig hälsokontroll. Dessa regelbundna undersökningar har under året genomförts enligt vad som varit planerat.

Företagshälsovården stöder vid behov förbundet i rehabiliteringsärenden och genomför även nyanställningsundersökningar i samband med personalrekrytering.

Arbetsskador/ tillbud

Förbundet har hanterat 3 st. ärenden avseende arbetsskador. Förbundet har även hanterat 7 st. tillbudsrapporter, dessa avser främst brister på fordon eller materiel.

Utbildning och övningsverksamhet

Under våren har förbundet genomfört riktad internutbildning för personalen inom målgruppen, förbundsledning, förvaltningsstab, RBC, YB, IB, styrkeledare heltid samt stations- och platsbefäl. Syftet var att belysa centrala författningar, samt grunder och metodik/teknik för bedömning och hantering av allmänna handlingar och sekretessbelagda uppgifter. All operativ heltidspersonal har genomgått en halvdagsutbildning inom området för suicid för att öka den generella kunskapen om självmord så personalen kan vara förberedda om en sådan situation uppstår. Utöver ovanstående har alla utbildade befäl inom förbundet genomgått en tvådagars taktikutbildning för sjustegsmetoden. Stabsorganisationen i förbundet har genomfört flertalet utbildningar samt en större övning avseende omfattande räddningsinsatser.

Informationsinsatser har skett till personalen kring särskild ålderspension. Det är svårt att ha framförhållning om och när den anställde avser att utnyttja förmånen. Kort uppsägningstid ger svårigheter att ersätta personal, i synnerhet om denne har specialkunskaper.

Den operativa personalen har genomfört tertialövningar, prioriterade övningar för brand i byggnad, trafikolyckor samt olyckor med farliga ämnen. Därutöver tillkommer allmänt inplanerade övningar samt övningar för personal vid de brandstationer i förbundsområdet som innehar någon form av specialisering.

Befattningsspecifika utbildningar genomförs vid räddningsskolor som drivs utav Myndigheten för Samhällsnytt och Beredskap (MSB). Enligt förbundets handlingsprogram ska 100 % av personalen genomföra utbildning enligt beslutad utbildningsplan för att upprätthålla korrekt kompetensnivå inom organisationen. Från den 1 januari 2018 inför MSB en ny utbildning, Grundutbildning för räddningspersonal i beredskap (GRiB), vilken helt kommer att ersätta den nuvarande utbildningen räddningsinsats för arvodesanställda brandmän.

MSB har inte heller under 2017 kunnat erbjuda det antal utbildningsplatser som förbundet efterfrågat. Detta har medfört att förbundet emellanåt måste vidta särskilda åtgärder för att uppfylla det kompetenskrav som ställs enligt handlingsprogram på befäl, samt att RIB-personalen får vänta onödigt länge på sin grundutbildning. Räddsam VG arbetar för att, både genom beredningsgrupp (förbunds-/ Räddningschefer) och utbildningsråd, påverka MSB i utbildningsfrågorna. Räddningstjänsterna vill tydliggöra för MSB att man vill samverka med myndigheten för att förbättra utbildningssituationen.

Datum
2017-09-15

Diarienummer
5010-2017-1-24

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

MSB utbildningar 2017	Tilldelade platser	Faktiskt behov
Räddningsinsats	3	4
Räddningsledare A	2	4
Räddningsledare B	1	1
Tillsyn och olycksförebyggande A	2	3

Tabell x. Antal medarbetare som under våren har genomfört grund- och vidareutbildning via MSB. Antalet tilldelade platser uppnår 66,7 % av egentligt utbildningsbehov som föreligger inom förbundet.

Personalrörlighet (avslutad tjänst/ rekrytering)

Under perioden januari-augusti 2017 har 9 personer avslutat sin anställning inom förbundet, 4 personer var anställda som RiB-personal och 5 personal på heltid. Förbundet har under samma period ny-anställt 9 personer, varav 5 på heltid, 3 som RiB-personal och 1 person som lärling på sotningsenheten.

Personalkostnader

Personalkostnader under perioden januari – augusti 2017 uppgår till 49 080 tkr och utgör ca 83 % av förbundets totala kostnader. Med personalkostnader avses löne- och pensionskostnader, sjuklön samt personalomkostnader.

Pensions-/ semester- och övertidsskuld

Prognosen av pensionsskulden, från Skandia försäkringsbolag, visar att pensionsskulden har minskat med 5 602 tkr, utgående balans tom augusti 2017 är 49 220 tkr.

Förbundets skuld till de anställda avseende inarbetad, ej uttagen semester har ökat med 868 tkr och inarbetad, ej uttagen, övertid har minskat med 30 tkr. Tillsammans uppgår utgående balans vid periodens slut till 5 134 tkr.

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Verksamhetsredovisning

Verksamhetsredovisningarna visar ekonomiskt utfall per den 31 augusti 2017 för respektive ansvarsområde inom Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

ANSVAR 10 Direktion och revision					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Personalkostnad	-263 000	-175 336	-139 388	35 948	-209 000
Övriga kostnader	-54 000	-36 000	-18 118	17 882	-27 000
Resultat	-317 000	-211 336	-157 507	53 830	-236 000

Kommentar:

Ingen avvikelse att notera.

ANSVAR 20 Förbundsledning, 21 UBK, 22 Beklädnad, 23 Ekonomichef					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter, ansvar 20	79 777 000	53 184 664	53 184 016	-648	79 777 000
Personalkostnad, ansvar 20	-2 292 000	-1 528 016	-1 923 763	-395 747	-2 555 000
Övriga kostnader, ansvar 20	-1 314 000	-875 984	-327 332	548 652	-822 000
Personalkostnad, ansvar 21	-64 000	-42 664	-53 797	-11 133	-74 000
Övriga kostnader, ansvar 21	-21 000	-14 000	-24 795	-10 795	-21 000
Övriga kostnader, ansvar 22	-305 000	-203 336	-207 539	-4 203	-305 000
Övriga kostnader, ansvar 23	-1 195 000	-796 680	-789 581	7 099	-1 195 000
Resultat	74 586 000	49 723 984	49 857 182	133 198	74 805 000

Kommentar:

20 Personalkostnad för tf. ekonomichef ej budgeterad. Ersättning för tidigare ekonomichef utbetalas tom årsskiftet 2017/2018.

20 Övriga kostnader, avser oförutsedda kostnader för förbundet.

ANSVAR 30 Verksamhetsledning, 32 rekrytering, 33 kamratstöd					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter, ansvar 30	204 000	136 000	160 385	24 385	215 000
Personalkostnad, ansvar 30	-3 340 000	-2 226 656	-1 941 840	284 816	-2 950 000
Personalkostnad, RCB YB	-1 117 000	-744 664	-786 504	-41 840	-1 350 000
Övriga kostnader, ansvar 30-33	-929 000	-619 344	-476 838	142 506	-650 000
Resultat	-5 182 000	-3 590 528	-3 044 797	409 867	-4 735 000

Kommentar:

30 Personalkostnader, två personer har avslutat sin anställning i februari. En HR ansvarig har anställts och två chefstjänster inom enheten har ersatts av en tjänst vid omorganisation. Detta är förklaringen till plusresultatet avseende lönekostnader.

30 RCB, beredskap, lönekostnader överstiger budget något.

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Larmvägen 1
461 38 Trollhättan

Telefon växel
0521-26 59 00
Fax
0520-818 21

E-post
info@brand112.se
Webb
www.brand112.se

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

ANSVAR 40 Ledningscentral (LC)					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkt	1 318 000	878 648	1 034 724	156 076	1 550 000
Personalkostnad	-4 557 000	-3 038 000	-3 000 310	37 690	-4 500 000
Övriga kostnader	-4 339 000	-2 892 640	-2 738 916	153 724	-4 000 000
Resultat	-7 578 000	-5 051 992	-4 704 502	347 490	-6 950 000

Kommentar:

Verksamhetens intäkter har ett överskott på 150 tkr. 50 tkr avser nyanslutningar av automatiska brandlarm. 40 tkr avser hjälp vid branden i Bredaryd i Småland. 60 tkr är 100 % av intäkt som tidigare var 50 %. (övriga 50 % bokades tidigare på enhet teknik). Övriga kostnader understiger budgeten i augusti men beräknas följa budget för helåret.

ANSVAR 50 beredskap, 56 räddning/övning, 58 farliga ämnen, 59 friskvård					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter, ansvar 50	4 456 000	2 970 664	3 158 256	187 592	4 560 000
Personalkostnad, heltid, ansvar 50	-33 077 000	-22 051 328	-21 702 780	348 548	-32 500 000
Personalkostnad, deltid, ansvar 50	-15 667 000	-10 444 664	-11 670 859	-1 226 195	-16 300 000
Övriga kostnader ansvar 50	-822 000	-548 000	-388 868	159 132	-700 000
Resultat	-45 110 000	-30 073 328	-30 604 250	-530 923	-44 940 000

Kommentar:

I verksamhetens intäkter saknas intäkter för funktionsprovning kvartal 1 och 2 ca 60 tkr för perioden. Ökade personalkostnader för deltid beror på större händelser som skogsbrand i Dalsland, brand i Lextorp, grundstötning av Skagen samt hjälp till andra räddningstjänster. Konsekvensen av avtal RiB 2017 har blivit en fördröjning av främst semesterperioden.

ANSVAR 60 teknik, 61 fordon, 64 pulververkstad, 65 andningsskydd					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter, ansvar 60	450 500	300 328	415 374	115 046	600 000
Personalkostnad, ansvar 60	-2 222 000	-1 481 344	-1 461 286	20 058	-2 200 000
Övriga kostnader, ansvar 60	-3 679 500	-2 453 000	-2 381 610	71 390	-3 564 000
Verksamhetens intäkter, ansvar 61	5 000	3 336	76 837	73 501	350 000
Övriga kostnader, ansvar 61	-1 904 000	-1 269 328	-1 481 674	-212 346	-1 800 000
Övriga kostnader, ansvar 64	-22 000	-14 672	-11 926	2 746	-20 000
Övriga kostnader, ansvar 65	-156 000	-104 000	-64 772	-44 669	-156 000
Resultat	-7 528 000	-5 018 680	-4 909 057	25 726	-6 790 000

Kommentar:

I verksamhetens intäkter ingår försäljning av fordon, material som inte längre används inom NÄRF med 110 tkr. Intäkter som inte är budgeterade och som är av engångskaraktär. Kostnader som överstiger budget för ansvar 61 (fordon) avser reservdelar med 85 tkr och service med 126 tkr.

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

ANSVAR 70 Samhällsskydd, 76 externutbildning, 77 olycksfallsutredning					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter, ansvar 70	1 150 000	766 664	821 374	54 710	1 200 000
Personalkostnad, ansvar 70	-2 945 000	-1 963 320	-2 178 405	-215 085	-2 945 000
Övriga kostnader, ansvar 70	-81 000	-54 008	-68 758	-14 750	-81 000
Verksamhetens intäkter, ansvar 76	933 000	622 000	364 872	-257 128	800 000
Personalkostnad, ansvar 76	-990 000	-660 000	-598 701	61 299	-990 000
Övriga kostnader, ansvar 76	-141 000	-94 008	-76 459	17 549	-110 000
Resultat	-2 074 000	-1 382 672	-1 736 077	-353 405	-2 126 000

Kommentar:

Personalkostnader, ansvar **70**, överstiger budget pga. att två personer har gått parallellt för pensionsavgång/övertagande av tjänst. Personen har avslutat sin anställning from aug 2017. Verksamhetens intäkter, ansvar **76**, (utbildning) understiger budget pga. semesterperioden då inga utbildningar genomförs. Under hösten är ett flertal utbildningar inbokade.

ANSVAR 98 Sotningsenheten					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter, Thn	3 850 000	2 566 664	2 137 058	-429 606	3 225 000
Personalkostnad, Thn	-2 699 500	-1 799 672	-1 740 522	59 150	-2 249 000
Övriga kostnader, Thn	-1 126 000	-750 624	-735 776	14 848	-1 126 000
Verksamhetens intäkter, Fld	1 256 000	837 328	657 721	-179 607	1 075 000
Personalkostnad, Fld	-900 500	-600 328	-580 174	20 154	-825 000
Övriga kostnader, Fld	-380 000	-253 328	-223 199	30 129	-300 000
Resultat	0	40	-484 892	-484 932	-200 000

Kommentar:

Verksamhetens intäkter understiger budget med ca 600 tkr vilket kan förklaras med en delvis vakant tjänst och semesterperioden som inte genererar några intäkter. Både personalkostnader och övriga kostnader ligger under budget i båda kommunerna.

ANSVAR 90 Finansförvaltning					
	Årsbudget	per budget	per utfall	per budget- utfall	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter	6 979 000	4 652 664	-3 196 033	-7 848 697	-3 897 000
Övriga kostnader	-6 979 000	-4 652 664	1 800 343	6 453 007	2 501 000
Avskrivningar	-6 684 000	-4 456 000	-4 111 841	344 159	-6 300 000
Ränteintäkt	0	0	1 000	1 000	2 000
Räntekostnad	-112 000	-74 664	-80 058	-5 394	-120 000
Resultat	-6 796 000	-4 530 664	-5 587 060	-1 056 396	-7 814 000

Kommentar:

Verksamhetens intäkter avviker, precis som vid årsbokslutet 2016, kraftigt från budget beroende på att prognosen för pensionsskulden är minus (förändring -6 403 tkr). Summan redovisas med samma belopp i kostnader med omvänt tecken. Avskrivningarna är lägre än budgeterat vilket kan förklaras av påbörjade investeringar som inte är slutförda och därmed inte genererar kostnader för avskrivning.

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Larmvägen 1
461 38 Trollhättan

Telefon växel
0521-26 59 00
Fax
0520-818 21

E-post
info@brand112.se
Webb
www.brand112.se

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Resultaträkning, period januari-augusti 2017

NÄRF inklusive sotningsenheten

tkr	Not	budget 2017	Delår 2017	Delår 2016	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter	1	20 746	5 729	9 665	9 813
Medlemsavgifter från kommuner	2	79 632	53 088	51 542	79 632
Verksamhetens kostnader	3	-93 582	-56 003	-54 846	-82 023
Avskrivningar	4	-6 692	-4 112	-4 239	-6 300
Verksamhetens nettokostnader		104	-1 298	2 122	1 122
Finansiella intäkter	5	8	6	0	10
Finansiella kostnader	6	-111	-80	-82	-120
Periodens resultat		1	-1 372	2 040	1 012

NÄRF exklusive sotningsenheten

tkr	Not	Budget 2017	Delårsbokslut 2017	Delårsbokslut 2016	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter	1	15 641	2 934	6 705	5 513
Medlemsavgifter från kommuner	2	79 632	53 088	51 542	79 632
Verksamhetens kostnader	3	-88 476	-52 718	-51 635	-77 523
Avskrivningar	4	-6 684	-4 112	-4 232	-6 300
Verksamhetens nettokostnader		113	-808	2 380	1 322
Finansiella kostnader	6	-112	-80	-83	-120
Periodens resultat		1	-888	2 297	1 202

NÄRF sotningsenheten

tkr	Not	Budget 2017	Delårsbokslut 2017	Delårsbokslut 2016	Prognos bokslut
Verksamhetens intäkter		5 097	2 789	2 959	4 300
Verksamhetens kostnader		-5 106	-3 280	-3 217	-4 500
Verksamhetens nettokostnader		-9	-491	-258	-200
Finansiella intäkter		9	6	1	10
Årets resultat		0	-485	-257	-190

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Balansräkning, period januari–augusti 2017

tkr	Not	Budget 2017	Delår 2017	Bokslut 2016
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Maskiner och inventarier	7		31 655	32 824
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
Långfristiga fordringar	8		36 051	42 454
Summa anläggningstillgångar			67 706	75 278
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar	9		7 417	6 511
Kassa och bank	10		14 491	15 380
Summa omsättningstillgångar			21 908	21 891
Summa tillgångar			89 614	97 169
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Ingående eget kapital			22 995	16 872
Årets resultat	11		-1 371	5 841
Summa eget kapital			21 624	22 713
Avsättningar				
Avsättningar pensioner	12		49 220	54 822
Skulder				
Långfristiga skulder	13		1 500	2 500
Kortfristiga skulder	14		17 150	16 733
Resultatutjämnning, sotning	15		120	401
Summa skulder			18 770	19 634
Summa eget kapital, avsättningar och skulder			89 614	97 169

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Finansieringsanalys/kassaflöde, period januari-augusti 2017

tkr	Not	Delår 2017	Delår 2016
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		-1 372	2 041
Justering för av- och nedskrivningar	4	4 112	4 239
Justering för gjorda avsättningar	12	-5 602	-2 459
Justering för försäljning		0	0
Justering för utjämningsresultat sotn	3		
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		-2 862	3 821
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	9	-906	2 227
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	14	418	-2 178
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-3 350	3 870
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	7	-2 942	-7 066
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 942	-7 066
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån		0	0
Amortering av skuld	14	-1 000	-1 000
Ökning långfristiga fordringar	8		3 125
Minskning av långfristiga fordringar		6 403	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		5 403	2 125
Årets kassaflöde/förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början	10	15 380	12 862
Likvida medel vid periodens slut	10	14 491	11 791

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Investeringsredovisning, period januari–augusti 2017

tkr

Benämning	Budget	Periodens utfall	Budgetavvikelse
Teknisk utrustning	1 000	904	96
Fastigheter	700	218	482
Fordon	5 600	1 370	4 230
Friskvård	100	0	100
Ledningscentral	700	190	510
IT - Kommunikation	300	261	39
Summa:	8 400	2 943	5 457

Specificering

Proj/Invrnr	Investering	Tkr	Avsl/pågår
9117-01	Säkerhetsutr soteld	33 605	Avslutat
9117-02	Säkerhetsskåp objektsnycklar	32 439	Avslutat
9117-03	Mobil hydraulpump basbil	82 920	Avslutat
9117-05	Andningsskyddsmaterial	62 786	Pågår
9117-07	IR kamera	82 512	Avslutat
9117-08	Material för arbete på väg	87 004	Avslutat
9117-11	Brandslang 42 mm	54 760	Avslutat
9117-12	Larmställ	0	Pågår
9117-13	Andningsskydd regulator/bärställ	467 571	Pågår
		903 596	
9217-18	Anpassning kontorslokaler	85 700	Pågår
9217-20	Ombyggnad ambulans, Mellerud	132 635	Pågår
		218 335	
9316-08	Befäls-, stabs-, resefordon	632 794	Avslutat
9316-10	Stationsfordon, IVPA	337 984	Avslutat
9317-06	Släckbil, bas 4	10 275	Pågår
9317-09	Varningsutrustning	343 900	Avslutat
9317-14	Stationsfordon	44 947	Pågår
		1 369 900	
9517-15	Redundans inalarmering	189 655	Pågår
		189 655	
9617-04	IT-infrastruktur	66 084	Avslutat
9617-10	Datorer	26 640	Pågår
9617-16	Mobilt kartstöd	139 055	Pågår
9617-17	Teknsk utrustn för visualisering och distansmöte	29 389	Pågår
		261 168	
Summa totalt:		2 942 654	

Uppdrag avseende revidering av investeringsplanen är påbörjad. Dels skall en 5 årsplan tas fram men även en mer långsiktig plan för investeringsbehov 20 år framåt skall utarbetas. Målet är att redovisning av uppdraget skall presenteras för direktionen på direktion mötet den 14 november.

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Larmvägen 1
461 38 Trollhättan

Telefon växel
0521-26 59 00
Fax
0520-818 21

E-post
info@brand112.se
Webb
www.brand112.se

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Noter

Resultaträkning (tkr)	Delår 2017	Delår 2016	Resultaträkning (tkr)	Delår 2017	Delår 2016
Not 1 Verksamhetens intäkter			Not 4 Avskrivningar		
Momspliktig försäljning, personalens löneavdrag	652	393	Byggnader tekniska anl	79	68
Tillsyn, teknisk återställning, kvartalsprovning	7 216	8 256	Maskiner och inventarier	4 004	4 142
Sotning, besiktning	2 791	2 960	Maskiner och inventarier, sotning	29	29
Hyror	302	287	Summa avskrivningar totalt	4 112	4 239
Ersättning, bidrag ex utbildning arvodesanställd	37	73	Not 5 Finansiella intäkter		
Samverkan annan räddntj. utbildning, byggn.nämnden	1 060	883	Räntor likvida medel	6	0
Försäljning maskiner, fordon, engångskaraktär	74	110	Summa finansiella intäkter	6	0
Jämförelsestörande post	0	0	Not 6 Finansiella kostnader		
Resultatutjämning, sotningsenheten	0	-170	Räntor långfristig upplåning	80	82
Förändring av pensionsåtagande, minus			Summa finansiella kostnader	80	82
Förändring av pensionsåtagande, plus	-6 403	-3 127			
Summa intäkter	5 729	9 665			
Not 2 Medlemsavgifter					
Medlemsavgifter från kommuner	53 088	51 542			
Varav preliminärt betalt pensionsförskott	801	667			
Summa medlemsavgifter	53 088	51 542			
Summa intäkter totalt	58 817	61 207			
Not 3 Verksamhetens kostnader					
Bygg, el, avtal, anläggningsentreprenad etc	1 395	1 178			
Kostnader för arbetskraft	52 789	49 225			
Specifisering, kostnader för arbetskraft					
Löner och personalomkostnader	47 719	44 553			
pensionsutbetalningar inklusive skatt *	3 744	2 028			
* varav 2016 års löneskatt redovisad 2017	508	0			
Förändring semester- och övertidsskuld	838	951			
Övriga personalkostnader	488	693			
Ökning av pensionsåtagande					
Minskning av pensionsåtagande	-6 403	-3 127			
Övriga verksamhetskostnader	8 222	7 570			
Specifisering, övriga verksamhetskostnader					
Hyror och fastighetsunderhåll	455	377			
Bränsle, nätavgifter	1 514	1 417			
Förbrukningsmaterial	1 037	948			
Kontorsmat, reparation, service	1 260	617			
Data, abonnemang, support, telefoni	2 213	2 304			
Hotell och logi, representation, annonser	245	179			
Försäkringsavg, fordonskatt, övriga avg	1 498	1 726			
Sotningsenheten resultatutjämning		0			
Summa kostnader totalt	55 495	54 846			

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Larmvägen 1
461 38 Trollhättan

Telefon växel
0521-26 59 00
Fax
0520-818 21

E-post
info@brand112.se
Webb
www.brand112.se

Datum
2017-09-15

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Förbundsledningen

Balansräkning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2016	Balansräkning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2016
Not 7 Materiella anläggningstillgångar			Not 11 Eget kapital		
Pågående i arbete	1 189	0	Eget kapital	--21 624	-22 713
Byggnader			Summa eget kapital	-21 624	-22 713
Anskaffningsvärd, totalt	2 504	2 504	Not 12 Avsättningar		
Varav årets förändring	0	245	Avsättningar för pensioner	-49 220	-54 822
Akkumulerade avskrivningar	-526	-447	Summa avsättningar	-49 220	-54 822
Varav årets förändring	-79	-105	Not 13 Långfristiga skulder		
Årets förändring, byggnader	-79	140	NORDEA	-1 500	-2 500
Summa bokfört värde byggnader	3 167	2 057	Summa långfristig fordran	-1 500	-2 500
Maskiner, inventarier			Not 14 Kortfristiga skulder		
Anskaffningsvärde	44 762	44 322	Am kortfr lån	-1 250	-1 000
Varav årets förändring	439	1 047	Leverantörsskulder	-1 606	-2 638
Akkumulerade avskrivningar	-37 455	-35 724	Utgående moms	-178	-151
Varav årets förändring	-1 732	-2 855	Arbetsgivaravgift och preliminär skatt	-3 220	-2 566
Årets förändring, maskiner, inv	-1 293	-1 808	Särskild löneskatt*	-1 136	-1 307
Summa bokfört värde maskiner, inv	7 307	9 645	Upplupen särskild löneskatt, individuell del	-675	-663
Fordon			Upplupen pensionskostnad, individuell del	-2 445	-2 731
Anskaffningsvärd, totalt	54 569	53 222	Semester- och övertidsskuld	-5 133	-4 296
Varav årets förändring	1 315	7 047	Övriga kortfristiga skulder*	-1 507	-1 381
Akkumulerade avskrivningar totalt	-33 388	-31 053	* varav 2016 års löneskatt redovisad 2017	-508	0
Varav årets förändring	-2 302	-3 488	Summa kortfristiga skulder	-17 150	-16 733
Årets förändring, fordon	-987	3 559	Not 15 Resultatutjämnning, sotning		
Summa bokfört värde, fordon	21 181	22 169	Trollhättan	-90	-330
Anskaffningsvärde totalt	103 024	100 048	Färgelanda	-30	-71
Akkumulerade avskrivningar totalt	-71 369	-67 224	Summa resultatutjämnning sotning	-120	-401
Summa mat anläggningstillgångar	31 655	32 824	Summa eget kapital, avsättn & skulder	-89 614	-97 169
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar					
Långfristig fordran, pensionsskuld	36 051	42 454			
Summa finansiella anl tillgångar	36 051	42 454			
Summa anläggningstillgångar totalt	67 706	75 278			
Not 9 Kortfristig fordran					
Kundfordran	1 260	1 615			
Ingående moms	603	1 093			
Upplupna intäkter, periodisering	5 554	3 803			
Summa kortfr fordran	7 417	6 511			
Not 10 kassa och bank					
Bank och postgiro	14 491	15 380			
Summa, kassa och bank	14 491	15 380			
Summa tillgångar totalt	89 614	97 169			

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Larmvägen 1
461 38 Trollhättan

Telefon växel
0521-26 59 00
Fax
0520-818 21

E-post
info@brand112.se
Webb
www.brand112.se

Revisorerna
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Till förbundsmedlemmarnas fullmäktige
Direktionen i Norra Älvsborgs Räddningstjänst

**Utlåtande avseende delårsrapport 2017-08-31 för Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund.**

Vi har i enlighet med kommunallagen och god revisionssed översiktligt granskat delårsrapporten per 31 augusti 2017 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till granskning av en årsredovisning. Vår uppgift är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är rättvisande och förenligt med de beslutade målen i verksamhetsplanen och handlingsprogrammet för ekonomi och verksamhet och som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Vi skall även bedöma om det är troligt att ett balanserat resultat kommer att uppnås vid årets slut och om styrningen är tillräcklig.

Vi bifogar revisionsrapporten från PwC som på vårt uppdrag granskat delårsrapporten per 31 augusti 2017.

Med utgångspunkt från vår samlade granskning hittills har vi gjort nedanstående bedömningar:

Räkenskaperna

Delårsrapporten bedöms i allt väsentligt vara rättvisande och upprättad enligt god redovisningssed.

Avstämning av finansiella mål

Vi bedömer att det finansiella resultatet är förenligt med beslutade finansiella mål och lagstadgat balanskrav.

Avstämning av verksamhetsmål

Delårsrapporten innehåller en redovisning av förbundets mål, som är förenliga med budget och verksamhetsplan 2017 samt mål och verksamhetsuppdrag. Graden av måluppfyllelse varierar, men avvikelserna förklaras kortfattat.

 T.N

Revisorerna
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Styrning

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge direktionen och medlemmarna möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av verksamheten.

Trollhättan 2017-09-21

Jörgen Jörgensen

Torsten Gunnarsson

Roger Martinsson

Tomas Nilsson

PM avseende granskning av delårsrapport 2017 Norra Älvsborgs Räddningstjänst

---

Syfte

Vi har på uppdrag av kommunalförbundets revisorer granskat delårsrapporten i syfte att pröva om denna ger en rättvisande bild av resultatet och den ekonomiska ställningen för rapportperioden och om delårsrapporten i övrigt uppfyller de krav som ställs i KRL 9 kap samt övrig normgivning/vägledning såsom rekommendation från RKR (Rådet för kommunal redovisning) nr 22.

Vi har också översiktligt bedömt huruvida delårsrapporten innehåller en redovisning av måluppfyllelsen utifrån beslutade mål och om styrningen är tillräcklig.

Vår granskning och bedömning är inte heltäckande utan är mer analytisk och översiktlig utifrån en väsentlighets- och riskbedömning av olika revisionsfrågor enligt vägledning från SKYREV samt våra granskningsprogram som omfattar områdena i förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning.

Slutsats och synpunkter

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultat och ställning. Det kvarstår vissa oklarheter avseende beräkning av pensionsåtaganden. Dessa uppstod i samband med övergång från KPA till Skandia, som genomför prognoserna. På vår rekommendation lämnas det information om denna problematik på ett öppet sätt i delårsrapporten och eventuella rättelser sker i årsredovisning 2017.

Direktionens budget och verksamhetsplan 2017 samt mål och verksamhetsuppdrag är nu synkroniserad med förbundets handlingsprogram, vilket inte var fallet 2016.

Delårsrapporten innehåller en redovisning av förbundets mål och verksamhetsuppdrag ur ett ekonomiskt (finansiellt och verksamhetsmässigt) perspektiv. Graden av måluppfyllelsen varierar men avvikelserna förklaras kortfattat. Vi rekommenderar att dock att bedömning av helårsutfallet av målen utvecklas.

Semesterskulden ökar kraftigt (över 800 tkr) och många har mer än 30 dgr (40 tidigare) sparade. Förbundet jobbar med frågan och försöker minska antalet sparade semesterdagar.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge direktionen och medlemmarna möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av verksamheten.

2017-09-13

Håkan Olsson
PwC

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 13 Dnr 2017/644
Delårsrapport 2017 för Fyrbodals kommunalförbund

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Fyrbodals kommunalförbund har inkommit med delårsrapport per 30 juni 2017.

Periodens resultat uppgår till -646 tkr, varav basverksamheten -713 tkr.

Av fullmäktige utsedda revisorer har att bedöma om resultatet i delårsrapporten för perioden är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vid granskningen har särskilt iakttagits att det saknas redogörelse för uppföljning av resultatmål för verksamheten samt att det inte framgår hur de negativa balanskravsresultaten från tidigare år ska åtgärdas.

Revisorerna kan inte bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen beslutat om då det saknas redovisning av utfallet.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-12-14.

Ekonomichefen informerar.

Skickas till Kommunstyrelsen

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 2017 för Fyrbodals kommunalförbund

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Fyrbodals kommunalförbund har inkommit med delårsrapport per 30 juni 2017.

Periodens resultat uppgår till -646 tkr, varav basverksamheten -713 tkr.

Av fullmäktige utsedda revisorer har att bedöma om resultatet i delårsrapporten för perioden är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vid granskningen har särskilt iakttagits att det saknas redogörelse för uppföljning av resultatmål för verksamheten samt att det inte framgår hur de negativa balanskravsresultaten från tidigare år ska åtgärdas.

Revisorerna kan inte bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen beslutat om då det saknas redovisning av utfallet.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

DELÅRSBOKSLUT
2017-01-01--2017-06-30

Fyrbodals kommunalförbund

Org.nr 222000-1776

Innehållsförteckning	Sid.
Kommentar till delårsbokslutet	1
Resultaträkning total	2
Resultaträkning basverksamhet	3
Resultaträkning projektverksamhet	4
Resultaträkning övrig verksamhet	5
Balansräkning	6
Kassaflödesanalys	7
Redovisning projekt	8
Redovisning övrig verksamhet	9
Redovisningsprinciper	10
Budgetavstämning basverksamhet – not 1	11
Avstämning projektverksamhet – not 2.1	12
Avstämning övrig verksamhet – not 2.2	13
Personalkostnader – not 3	14
Inventarier – not 4	15
Finansiella anläggningstillgångar – not 5	15
Regionala tillväxtmedel (RTV) – not 6	15
Gränskommittén – not 7	15
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter – not 7-14	16
Återbetalning Mediapoolen – not 15	16
Återförda resultatöverskott Gryning Vård AB – not 16	16
Soliditetstal – not 17	16
Tjänsteköp från medlemskommunerna – not 18	16
Prognos 1707-1712	17
Underskrifter	18

Kommentar till delårsbokslutet 2017-06-30

Verksamheten under första halvåret 2017 har fungerat väl trots viss osäkerhet avseende förbundets framtid. Viktiga beslut har fattats av politiken avseende kommunalförbundets ekonomiska ramar och verksamhetens prioriteringar. Det har varit en nyttig resa att genomlysa förbundet och fastställa inriktningen från 2018 och framåt.

Halvårsrapporten visar på ett underskott på - 646 tkr och är i enlighet med prognos. Inga stora avvikelser mer än att extern finansiering av projekt varit ovanligt hög vilket har bidragit till ökade intäkter i basadministrationen vilket är positivt.

Direktionen har den 9 februari 2017 tagit beslut om att årets underskott ska täckas via fakturering till medlemskommunerna. Vid årsskiftet kommer därmed det egna kapitalet att vara oförändrat från 2016.

Soliditeten uppgår till 3,1% jämfört med direktionens beslut om en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 %. Denna får dock variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna. En fortsatt diskussion om en rimlig lägsta nivå på soliditeten kommer att fortsätta under hösten.

Politiken beslutade i år att mätetal och finansiella mål ska följas upp och beskrivas tydligt i framtida verksamhetsplaner och årsredovisningar. Detta finns nu med i den nya verksamhetsplanen för 2018.

Den 8 juni 2017 beslutade direktionen att från 2018 höja medlemsavgiften från 28 kr/inv till 33 kr/inv, med en indexhöjning på 3 % från 2019.

Nu fortsätter arbetet med full kraft att anpassa organisationen till de nya förutsättningarna avseende volym och ekonomi. Den nya organisationen ska vara startklar 1 januari 2018. Jag ser fram emot att tillsammans med mina medarbetare lägga detta pussel för att sen kunna fokusera ännu mer på våra omvärldsfrågor och utvecklingen i Fyrbodalen.

Anneli Snobl
Förbundsdirektör

RESULTATRÄKNING		2017-01-01- 2017-06-30	2016-01-01- 2016-06-30
<u>Intäkter</u>	(not 1,2)		
Medlemsavgifter basverksamhet		3 774 274	3 722 908
Extern finansiering projekt och övrig verksamhet		12 060 365	8 929 658
EU-bidrag projekt och övrig verksamhet		421 709	9 433
Ersättning för uppdrag i projekt och övrig verksamhet		3 447 362	5 063 803
Övriga intäkter		194 467	69 456
		19 898 177	17 795 258
<u>Kostnader</u>	(not 1,2)		
Konsultkostnader		-2 629 981	-2 020 375
Administration, marknadsföring, möteskostn		-2 109 397	-2 206 373
Faktiska resekostnader, utlägg		-216 565	-411 822
Nätverkskostnader politiker och tjänstemän		-98 276	-74 720
Konferensarrangemang		-782 459	-729 815
Personalkostnader	(not 3)	-13 942 831	-11 972 446
Bilersättning och traktamente		-234 749	-246 553
Politiska ersättningar ordf o revisorer		-174 264	-93 347
Lämnade bidrag		<u>-329 824</u>	<u>-680 381</u>
		-20 518 345	-18 435 830
<i>Resultat före avskrivningar</i>		-620 168	-640 572
Avskrivningar inventarier	(not 4)	<u>-45 397</u>	<u>-30 476</u>
<i>Resultat efter avskrivningar</i>		-665 565	-671 048
<u>Finansiella intäkter och kostnader</u>			
Ränteintäkter		20 625	37 203
Räntekostnader		<u>-1 370</u>	<u>-113</u>
		19 255	37 090
PERIODENS RESULTAT		-646 310	-633 958

VARAV RESULTATRÄKNING BASVERKSAMHET	2017-01-01- 2017-06-30	2016-01-01- 2016-06-30
<u>Intäkter</u>	(not 1)	
Medlemsavgifter	3 774 274	3 722 908
Ersättning för uppdrag	103 000	168 573
Övriga intäkter	<u>64 603</u>	<u>43 208</u>
	3 941 877	3 934 689
 <u>Kostnader</u>	(not 1)	
Konsultkostnader	-64 194	0
Administration, marknadsföring, möteskostn	-696 327	-750 084
Faktiska resekostnader, utlägg	-13 137	-16 771
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-98 276	-74 720
Personalkostnader	(not 3) -3 484 308	-3 483 867
Bilersättning och traktamente	-54 188	-111 473
Politiska ersättningar ordf o revisorer	-174 264	-93 347
Lämnade bidrag	<u>-45 000</u>	<u>-45 000</u>
	-4 629 694	-4 575 261
 <i>Resultat före avskrivningar</i>	-687 817	-640 572
 Avskrivningar inventarier	(not 4) <u>-45 397</u>	<u>-30 476</u>
 <i>Resultat efter avskrivningar</i>	-733 214	-671 048
 <u>Finansiella intäkter och kostnader</u>		
Ränteintäkter	20 625	37 203
Räntekostnader	<u>-504</u>	<u>-113</u>
	20 121	37 090
 PERIODENS RESULTAT	-713 092	-633 958

VARAV RESULTATRÄKNING PROJEKTVERKSAMHET
**2017-01-01-
2017-06-30**
**2016-01-01-
2016-06-30**
Intäkter

(not 2.1)

Extern finansiering	6 148 648	5 657 155
EU-bidrag	421 709	9 433
Ersättning för uppdrag	1 341 639	629 638
Övriga intäkter	<u>126 966</u>	<u>26 248</u>
	8 038 962	6 322 474

Kostnader

(not 2.1)

Konsultkostnader	-1 256 568	-1 273 839
Administration, marknadsföring, möteskostn	-660 217	-498 760
Konferensarrangemang	-411 263	-218 626
Resekostnader	-126 009	-315 437
Personalkostnader	(not 3) -5 302 030	-3 552 275
Bilersättning och traktamente	-91 094	-55 907
Lämnade bidrag	<u>-125 000</u>	<u>-407 631</u>
	-7 972 180	-6 322 474

Resultat före avskrivningar 66 782 0

Avskrivningar inventarier (not 4) 0 0

Resultat efter avskrivningar 66 782 0

Finansiella intäkter och kostnader

Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	0

PERIODENS RESULTAT 66 782 0

VARAV RESULTATRÄKNING ÖVRIG VERKSAMHET	2017-01-01- 2017-06-30	2016-01-01- 2016-06-30
<u>Intäkter</u>	(not 2.2)	
Extern finansiering	5 911 717	3 272 503
EU-bidrag	0	0
Ersättning för uppdrag	2 002 722	4 265 593
Övriga intäkter	<u>2 899</u>	<u>0</u>
	7 917 338	7 538 095
 <u>Kostnader</u>	 (not 2.2)	
Konsultkostnader	-1 309 219	-746 537
Administration, marknadsföring, möteskostn	-752 853	-957 529
Konferensarrangemang	-371 197	-511 190
Resekostnader	-77 419	-79 614
Personalkostnader	(not 3) -5 156 493	-4 936 304
Bilersättning och traktamente	-89 467	-79 172
Lämnade bidrag	<u>-159 824</u>	<u>-227 750</u>
	-7 916 471	-7 538 095
 <i>Resultat före avskrivningar</i>	 867	 0
 Avskrivningar inventarier	(not 4) <u>0</u>	<u>0</u>
 <i>Resultat efter avskrivningar</i>	 867	 0
 <u>Finansiella intäkter och kostnader</u>		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	<u>-867</u>	<u>0</u>
	-867	0
 PERIODENS RESULTAT	 0	 0

BALANSRÄKNING		2017-06-30	2016-12-31
<i>TILLGÅNGAR</i>			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Inventarier	(not 4)	<u>325 360</u>	<u>370 758</u>
		325 360	370 758
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Aktier och andelar	(not 5)	<u>2 767 000</u>	<u>2 767 000</u>
		2 767 000	2 767 000
<u>Omsättningstillgångar</u>			
Kundfordringar		1 468 797	6 063 373
Momsfordran		290 378	109 171
Övriga kortfristiga fordringar		78 596	245 048
Upplupna int. och förutbet. kostn. basverksamhet	(not 10)	612 509	398 335
Upplupna int. och förutbet. kostn. övrig verksamhet	(not 11)	3 234 032	3 754 552
Upplupna intäkter projektverksamhet	(not 12)	<u>11 638 393</u>	<u>7 939 954</u>
		17 322 706	18 510 434
<u>Likvida medel</u>			
Kassa, postgiro och bank	(not 13)	34 352 517	21 298 670
SUMMA TILLGÅNGAR		54 767 583	42 946 862
<i>SKULDER OCH EGET KAPITAL</i>			
<u>Eget kapital</u>			
Balanserat resultat	(not 19)	-2 364 249	-3 193 495
Periodens resultat		<u>646 311</u>	<u>829 246</u>
		-1 717 938	-2 364 249
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Leverantörsskulder		-1 214 761	-2 360 899
Övriga kortfristiga skulder basverksamhet		-828 584	-590 141
Regionala tillväxtmedel (RTV)	(not 6)	-34 721 728	-25 313 718
Uppl.kostn., förutbet. int basverksamhet	(not 7)	-4 786 018	-624 753
Uppl.kostn., förutbet.int övrig verksamhet	(not 9)	-6 116 935	-5 351 636
Uppl.kostn., förutbet. int projektverksamhet	(not 8)	<u>-5 381 618</u>	<u>-6 341 465</u>
		-53 049 645	-40 582 613
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		-54 767 583	-42 946 862
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

KASSAFLÖDESANALYS2017-01-01-
2017-06-302016-01-01-
2016-12-31**Den löpande verksamheten**

Årets resultat -646 311 -829 246

*Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet*Avskrivningar inventarier 45 397 60 958

-600 914 -768 288

Förändringar i rörelsekapital

Förändring av omsättningstillgångar 1 187 728 -8 319 462

Förändring av kortfristiga skulder 12 467 033 5 594 611

13 654 761 -2 724 852

Kassaflöde från den löpande verksamheten**13 053 847 -3 493 140****Investeringsverksamheten**

Förvärv av inventarier 0 -182 000

Försäljning av inventarier 0 0**Kassaflöde från investeringsverksamheten****0 -182 000****Finansieringsverksamheten**Förändring av långfristiga skulder 0 0**Kassaflöde från finansieringsverksamheten 0 0****ÅRETS KASSAFLÖDE****13 053 847 -3 311 140**

Likvida medel vid årets början

21 298 670 24 973 810

Likvida medel vid årets slut (not 13) 34 352 517 21 298 670

SOLIDITET

(not 17)

2017-06-30

2016-12-31

Eget kapital/Tillgångar

3,1%

6%

Not 14.

<u>Projektverksamhet 2017-06-30</u>	<u>Kostnader</u>	<u>Intäkter</u>	<u>Acc. kostn.</u>	<u>Acc. intäkter</u>
<u>Pågående projekt</u>				
EBP - Äldre H-029, H-031, H-042, H-057	-348 143	348 143	-10 831 981	10 831 981
Anhörigstödsnätverk	-700	700	-30 158	30 158
SKL - Prio	-95 022	95 022	-564 294	564 294
iCare4Fyrbodol	-28 938	28 938	-90 830	90 830
F & U Valfärdsteknik	-131 558	131 558	-269 870	269 870
Våldsförebyggande med genusperspektiv	-392 717	392 717	-577 239	577 239
Nätverksledare IFO	-335 793	335 793	-349 021	349 021
BBIC 2017-2018	-51 763	51 763	-51 763	51 763
Kreativa kraffält	-45 238	45 238	-650 919	650 919
Kulturkollo 2017	-372 957	372 957	-372 957	372 957
Kultursamverkan Fyrbodol	-61 956	61 956	-61 956	61 956
Näringslivsutveckl. Fyrbodol	-31 109	31 109	-739 167	739 167
Fyrbodol växer på träd	-4 427	4 427	-2 181 973	2 181 973
Biogas 2020	-121 829	121 829	-374 525	374 525
Företagsakuten	-51 129	51 129	-243 229	243 229
Hela Gröna Vägen	-559 529	559 529	-1 533 796	1 533 796
Ågarskifte Micro	-119 253	119 253	-483 995	483 995
Finansieringsrådgivning	-77 138	77 138	-327 419	327 419
Strukturbild Fyrbodol	-610 420	610 420	-885 321	885 321
Företagsklimat Fyrbodol	-364 139	364 139	-403 439	403 439
Framtidsentreprenörer Fyrbodol	-134 464	134 464	-134 464	134 464
Framtidsentreprenörer TVV	-214 469	214 469	-214 469	214 469
Teknikcollege Fyrbodol	-206 016	206 016	-2 715 000	2 715 000
Vård- och omsorgscollege	-153 496	153 496	-1 310 080	1 310 080
KOBRA	-185 645	185 645	-746 585	746 585
SSC - Scandinavian Science Cluster	-365 152	365 152	-1 080 553	1 080 553
Samhällsorientering Fyrbodol	-95 720	95 720	-635 818	635 818
Kompetensplattformarb. Fyrbodol	-610 362	610 362	-2 043 724	2 043 724
Avtal vuxenutbildning	-43 665	43 665	-57 531	57 531
College VG	-412 573	412 573	-715 148	715 148
Skolavhopp	-427	427	-94 477	94 477
Praktksamordning Fyrbodol	-506 518	506 518	-540 423	540 423
En skola för alla	-42 050	42 050	-42 050	42 050
Vägledning för livet	-102 310	102 310	-102 310	102 310
Plattform för nyanländas etablering	-423 344	423 344	-2 125 750	2 125 750
Samverkansavtal HV	-7 048	7 048	-599 107	599 107
<u>Projekt som förvaltas av förbundet</u>				
Miljöchefer i samverkan	-1 126	1 126	-87 970	87 970
Fiskekommunerna	0	0	-323 305	323 305
Fiskekommunerna del 2	-110 132	110 132	-201 531	201 531
Kompletteringspremier KPA	-1 243	1 243	-9 559	9 559
Västkom LW	-200 704	200 704	-200 704	200 704
<u>Projekt som slutredovisats under 2017</u>				
Miljösamverkan - årsavgift	0	38 839	-1 531 033	1 569 872
Kommunal IT-samordning	0	190 833	-2 251 623	2 442 456
Samverkan ensamkommande flyktingbarn	0	12 788	-368 422	381 210
Digitala trygghetslarm	0	50 046	-707 270	757 316
Vårdsamverkan barn och unga	-73 084	35 800	-1 037 284	1 000 000
Kompetensförsörjning barnavård	-255 606	463 969	-3 071 581	3 279 945
Projektpersonal	-60 520	-350 016	-523 065	112 529
Kompetensplattform	0	35 626	-2 481 984	2 517 610
SYV-online	0	-45 326	-218 837	173 511
Samordning skolavhopp	0	23 432	-151 816	175 248
Zambia biogas	37 251	-37 251	-297 911	297 911
Saldo	-7 972 180	8 038 962	-47 645 235	47 712 017
Resultat		66 782		

<u>Övrig verksamhet 2017-06-30</u>	<u>Kostnader</u>	<u>Intäkter</u>	
Hälsokällan II	-907 458	907 458	P
Forskning och utveckling (FoU)	-1 092 902	1 092 902	P
Antagningskansliet	-1 028 583	1 028 583	P
IT-samverkan II	-505 977	505 977	P
Kurser och konferenser	-1 554 211	1 554 211	P
Kultur/Marianna Andersson	-254 249	254 249	P
Affärsdriven miljöutveckling	-1 116 759	1 116 759	P
Position Väst	-1 457 200	1 457 200	P
Saldo	-7 917 338	7 917 338	
Resultat		0	

P = Pågående

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Delårsbokslutet har upprättats enligt Lagen om kommunal redovisning, redovisnings- och värderingsprinciper är i allt väsentligt oförändrat i förhållande till förbundets årsredovisning 2016.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Inventarier	10 år
Datorer	Direktavskrivning från 2013
Kostnad i förhyrda lokaler	5 år

Fordringar

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

Likvida medel

Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

Not 1. Budgetavstämning basverksamhet

INTÄKTER	Budget	Budget	Utfall	+ / - budget	Budget	Utfall	+ / - budget
	1701-1712	1701-1706	1701-1706		1601-1606	1601-1606	
Medlemsavg. kommunbidrag	7 450 000	3 725 000	3 774 274	49 274	3 700 000	3 722 908	22 908
Övriga intäkter	300 000	150 000	167 603	17 603	135 000	143 218	8 218
Ränteintäkter	70 000	35 000	20 625	-14 375	37 500	37 203	-298
lanspråktagande eget kapital	0	0	0	0	180 000	0	-180 000
SUMMA INTÄKTER	7 820 000	3 910 000	3 962 502	52 502	4 052 500	3 903 328	-149 172
KOSTNADER							
<i>Personalkostnader</i>							
Löner basanställda inkl soc.avg	-5 650 000	-2 825 000	-2 938 476	-113 476	-2 435 000	-2 903 012	-468 012
- försäkringar	-710 000	-355 000	-366 907	-11 907	-265 000	-389 858	-124 858
- löneskatt på pensioner	-175 000	-87 500	-88 173	-673	-65 000	-88 228	-23 228
- försäkringskostnader Pacta, OF	-15 000	-7 500	-12 029	-4 529	-15 000	1 611	16 611
Friskvård	-18 000	-9 000	-3 260	5 740	-7 500	-5 434	2 066
Resor med egen bil, trakt. personal	-200 000	-100 000	-54 188	45 812	-100 000	-111 473	-11 473
Politiska ersättningar, ordf. o revisorer	-300 000	-150 000	-174 264	-24 264	-137 500	-93 347	44 154
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-250 000	-125 000	-98 276	26 724	-75 000	-74 720	280
Konsultkostnader	-50 000	-25 000	-64 194	-39 194	-20 000	0	20 000
<i>Administrativa fasta kostnader</i>							
- hyra, städ, underhåll	-460 000	-230 000	-156 537	73 463	-210 000	-206 833	3 167
- kopiering, fax	-20 000	-10 000	-14 346	-4 346	-5 000	-16 141	-11 141
- IT, drift, hemsida, programvara	-330 000	-165 000	-88 546	76 454	-150 000	-90 128	59 872
- företagsförsäkring	-15 000	-7 500	-1 909	5 591	-7 500	-2 700	4 800
- telefon (mobil och data)	-40 000	-20 000	-19 084	916	-17 500	-19 944	-2 444
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>							
- larmhållning	-12 000	-6 000	-2 577	3 423	-5 000	-3 830	1 170
- porto, förbr.mat inkl datorer	-80 000	-40 000	-75 222	-35 222	-40 000	-87 994	-47 994
- repr., möteskostn. resekostn personal	-110 000	-55 000	-20 659	34 341	-50 000	-32 472	17 528
- pren tidn, litteratur	-20 000	-10 000	-12 182	-2 182	-7 500	-9 582	-2 082
- personal soc.kostn	-60 000	-30 000	-34 661	-4 661	-30 000	-23 483	6 517
- utbildning, intern utveckling	-75 000	-37 500	-40 801	-3 301	-30 000	-6 900	23 100
- extern revision och rådgivning	-60 000	-30 000	-13 048	16 952	-25 000	-12 044	12 956
- informationsmaterial, annonser m m	-70 000	-35 000	-19 245	15 755	-25 000	-8 597	16 403
Avskrivningar	-75 000	-37 500	-45 397	-7 897	-50 000	-30 476	19 524
- övriga kostnader	-50 000	-25 000	-14 720	10 280	-10 000	-10 780	-780
Avgift Västkom	-530 000	-265 000	-271 891	-6 891	-250 000	-265 922	-15 922
Avgift Svinesundskommittén	-90 000	-45 000	-45 000	0	-20 000	-45 000	-25 000
							0
SUMMA KOSTNADER	-9 465 000	-4 732 500	-4 675 594	56 906	-4 052 500	-4 537 287	-484 787
RESULTAT	-1 645 000	-822 500	-713 093	109 407	0	-633 958	-633 958

Not 2.1 Projektverksamhet

INTÄKTER	Utfall	Utfall
	1701-1706	1601-1606
Extern finansiering	6 148 648	5 657 155
EU-bidrag	421 709	9 433
Ersättning för uppdrag	1 341 639	629 638
Övriga intäkter	126 966	26 248
SUMMA INTÄKTER	8 038 962	6 322 474
KOSTNADER		
<i>Personalkostnader</i>		
Löner projanställda inkl soc.avg	-4 932 584	-3 387 651
Resor med egen bil, trakt. anställda, inkl soc	-91 094	-55 907
<i>Administrativa fasta kostnader</i>		
- projekthyra	-231 332	-104 974
- kopiering, fax	-5 951	-4 828
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>		
- dataunderhåll	-81 434	-29 677
- porto	-1 481	-1 719
- telefon (telefon, mobil, fax)	-23 764	-16 585
- repr., möteskostn. resekostn	-274 805	-431 364
- pren tidn, litteratur	-2 082	-2 908
- försäkringar	-296 554	-133 101
- förbrukningsmaterial	-50 412	-43 887
- övriga kostnader	-15 024	-9 033
- löneskatt på pensioner	-70 897	-31 523
- utbildning	-1 995	0
- konsultarvode	-1 256 568	-1 273 839
- konferensarrangemang	-411 263	-218 626
Information (PR, mässor, annonser)	-51 941	-101 222
Lämnade bidrag	-125 000	-407 631
Föreningsavgift (VoC)	-48 000	-68 000
SUMMA KOSTNADER	-7 972 180	-6 322 474
RESULTAT	66 782	0

Not 2.2 Övrig verksamhet

INTÄKTER	Utfall	Utfall
	1701-1706	1601-1606
Extern finansiering	5 911 717	3 272 503
Ersättning för uppdrag	2 002 722	4 265 593
Övriga intäkter	2 899	0
SUMMA INTÄKTER	7 917 338	7 538 095
KOSTNADER		
<i>Personalkostnader</i>		
Löner projektanställda inkl soc.avg	-4 770 349	-4 521 535
Resor med egen bil, trakt. anställda, inkl soc	-89 467	-79 172
<i>Administrativa fasta kostnader</i>		
- projekthyra	-188 378	-256 315
- kopiering, fax	-21 393	-9 388
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>		
- dataunderhåll	-42 177	-92 615
- porto	-8 483	-11 465
- telefon (telefon, mobil, fax)	-27 050	-30 315
- repr., möteskostn. resekostn	-161 447	-117 550
- pren tidn, litteratur, kursmaterial	-11 867	-83 680
- försäkringar	-311 317	-334 617
- förbrukningsmaterial	-35 931	-76 973
- övriga kostnader	-40 005	-15 881
- löneskatt på pensioner	-74 827	-80 153
- utbildning	0	0
- konsultarvode	-1 309 219	-746 537
- konferensarrangemang	-371 197	-511 190
Information (PR, mässor, annonser)	-294 408	-342 962
Lämnade bidrag	-159 824	-227 750
SUMMA KOSTNADER	-7 917 338	-7 538 095
RESULTAT	0	0

NOT 3 Personalkostnader, ersättningar och sjukfrånvaro

MEDELANTALET ANSTÄLLDA	2017-06-30	2016-06-30
Män i basverksamhet	1	1
Kvinnor i basverksamhet	8	8
Män i övrig verksamhet	2	2
Kvinnor i övrig verksamhet	13	15
Män i projektverksamhet	6	4
Kvinnor i projektverksamhet	<u>8</u>	<u>7</u>
	38	37
Tillsvidareanställda basverksamhet	9	9
Tillsvidareanställda övrig verksamhet	14	15
Tillsvidareanställda projektverksamhet	2	3
Visstidsanställda	<u>13</u>	<u>10</u>
	38	37
Tjänsteköp från medlemskommuner	<u>7</u>	<u>5</u>
	45	42

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

	2017-06-30				2016-06-30			
	Förbunds direktör	Bas personal	Projekt personal	Övrig personal	Förbunds direktör	Bas personal	Projekt personal	Övrig personal
Löner och andra ers.	617 880	1 539 866	4 082 092	3 622 903	458 133	1 812 032	2 849 879	3 467 714
Utbildning	0	40 801	1 995	0	0	6 900	0	0
Övriga personalkostn.	2 763	35 158	0	697	0	28 917	0	8 561
Soc. avgifter	338 846	908 993	1 217 943	1 532 893	309 271	868 615	702 396	1 460 029
<i>varav pension</i>	<u>144 698</u>	<u>222 210</u>	<u>295 311</u>	<u>311 317</u>	<u>161 070</u>	<u>228 788</u>	<u>133 101</u>	<u>334 617</u>
	959 489	2 524 819	5 302 030	5 156 493	767 404	2 716 463	3 552 275	4 936 304

UPPLYSNING OM SJUKFRÅNVARO	2017-06-30	2016-06-30
Sjukfrånvaro för män	0,22%	0,23%
Sjukfrånvaro för kvinnor	1,94%	2,88%
Sjukfrånvaro för anställda yngre än 30 år	1,30%	1,94%
mellan 30 - 49 år	0,00%	0,00%
äldre än 49 år	0,63%	3,70%
	1,67%	1,05%

Sjukfrånvaron för varje ovanstående grupp anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid.

Total sjukfrånvaro	1,30%
Långtidssjukfrånvaro*	74,93%

Total sjukfrånvaro anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid. Långtidssjukfrånvaron är den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

NOT 4 Inventarier

	<u>2017-06-30</u>	<u>2016-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	1 881 472	1 699 472
Inköp	0	182 000
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärde</i>	<i>1 881 472</i>	<i>1 881 472</i>
Ingående avskrivningar	-1 510 715	-1 449 757
Årets avskrivningar	-45 397	-60 958
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-1 556 112</i>	<i>-1 510 715</i>
Utgående planenligt restvärde	325 360	370 757

Inventarier skrivs av på 10 år

Datorer direkt skrivs från 2013

NOT 5 Finansiella anläggningstillgångar

Antal	Namn		Bokfört värde	Eget kapital andel
17 000	Gryning Vård AB	17,0%	17 000	24 057 549
250	Mediapoolen Västra Götaland AB	16,7%	250 000	1 079 576
13	Innovatum AB	1,3%	<u>2 500 000</u>	<u>237 764</u>
			2 767 000	25 374 889

NOT 6 Regionala tillväxtmedel (RTV)

Fyrbodals kommunalförbund (FK) erhåller årligen medel från VG-regionen för genomförandet av det delregionala tillväxtprogrammet på uppdrag av VG-regionen.

Kostnader och intäkter har tidigare år redovisats i resultaträkningen i projektredovisningen men redovisas från 2007 endast i balansräkningen eftersom det endast är ett administrativt uppdrag för FK.

Medlemskommunerna motfinansiering till de regionala tillväxtmedlen (RTV) rekvireras från 2008 i förskott.

- Not 7 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter basverksamhet**
Upplupna kostnader basverksamhet består i huvudsak av upplupen semesterlöneskuld, löneskuld samt upplupna arbetsgivaravgifter.
- Not 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter projektverksamhet**
Förutbetalda intäkter i projektverksamheten omfattar i huvudsak beviljade projektbidrag som erhållits vid projektstart på ännu ej avslutade projekt.
- Not 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter övrig verksamhet**
Förutbetalda intäkter i övrig verksamhet omfattar i huvudsak beviljade bidrag som erhållits vid verksamhetsstart.
- Not 10 Förutbetalda kostnader basverksamhet**
Förutbetalda kostnader basverksamhet består i huvudsak av hyra och IT-avtal.
- Not 11 Upplupna intäkter övrig verksamhet**
Upplupna intäkter övrig verksamhet består i huvudsak av beviljade bidrag som rekvireras i efterhand mot redovisade kostnader.
- Not 12 Upplupna intäkter projektverksamhet**
Upplupna intäkter projekt består i huvudsak av beviljade men ännu ej utbetalda EU-bidrag.
- Not 13 Likvida medel**
Medlemskommunerna motfinansiering till de regionala tillväxtmedlen (RTV) rekvireras från 2008 i förskott.
- Not 14 Resultat projektverksamhet**
Projekt som har avslutas under 2017 slutredovisas i delårsrapporten.
- Not 15 Återbetalning av villkorat aktieägartillskott Mediapoolen Västra Götaland AB**
Fyrbodal erhöll under 2011 och 2012 återbetalning av villkorat aktieägartillskott från Mediapoolen med 166 130 kr per år, totalt 332 260 kr.
- Not 16 Återföring till ägarna av resultatöverskott från Gryning Vård AB**
Gryning Vård AB har under 2012 gjort en återföring av resultatöverskott på 6 720 tkr till ägarna att fördela efter andel i bolaget.
Fyrbodal äger 17 % av bolaget och överskott uppgick till 1 142 tkr.
- Not 17 Soliditetstal**
Direktionen beslutade den 2 maj 2013 att en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 % bör eftersträvas, men nivån kan variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
Direktionen har den 9 februari 2017 tagit beslut om att årets underskott ska täckas via fakturering till medlemskommunerna, det egna kapitalet kommer alltså vid årsskiftet att vara oförändrat från 2016.
Förbundsdirektionen tog den 8 juni 2017 beslut att mätetal och finansiella mål ska följas upp och beskrivas på ett tydligt sätt i framtida verksamhetsplaner och årsredovisningar.
- Not 18 Tjänsteköp från medlemskommunerna**
Förbundet har under de senaste åren ersatt visstidsanställningar med tjänsteköp från medlemskommunerna.
- Not 19 Avsättning resultatöverskott från Gryning Vård AB (se not 17)**
2013 erhöll förbundet i form av ett resultatöverskott från Gryning Vård AB 1 142 tkr. Dessa medel redovisades i förbundets bokslut som en intäkt på resultatet.
I samband med detta fördes en diskussion med kommunerna att dessa medel borde återbetalas till kommunerna. Resultatet av denna diskussion blev att medlen skulle ligga kvar i förbundet men vid lämpligt tillfälle kunna användas för att investera i någon form av satsning för barn och unga.
Direktionen har den 7 maj 2015 beslutat avsätta 500 tkr av dessa medel för att starta upp det arbete som den politiska styrgruppen för vårdssamverkan i samråd med kommunernas socialtjänst pekat ut.

Not 18 Prognos 1707-1712

INTÄKTER	Budget	Utfall	Prognos	+/- budget
	1701-1712	1701-1706	1707-1712	1701-1712
Medlemsavg. kommunbidrag	7 450 000	3 774 274	3 774 275	98 549
Övriga intäkter	300 000	167 601	150 000	17 601
Ränteintäkter	70 000	20 625	20 000	-29 375
SUMMA INTÄKTER	7 820 000	3 962 500	3 944 275	86 775
KOSTNADER				
<i>Personalkostnader</i>				
Löner basanställda inkl soc.avg	-5 650 000	-2 938 476	-2 880 000	-168 476
- försäkringar	-710 000	-366 908	-375 000	-31 908
- löneskatt på pensioner	-175 000	-88 173	-90 000	-3 173
- försäkringskostnader Pacta, OF	-15 000	-12 029	-6 500	-3 529
Friskvård	-18 000	-3 260	-3 000	11 741
Resor med egen bil, trakt. personal	-200 000	-54 188	-110 000	35 813
Politiska ersättningar, ordf o revisorer	-300 000	-174 264	-180 000	-54 264
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-250 000	-75 037	-80 000	94 963
Konsultkostnader	-50 000	-64 194	-30 000	-44 194
<i>Administrativa fasta kostnader</i>				
- hyra, städ, underhåll	-460 000	-156 537	-170 000	133 463
- kopiering, fax	-20 000	-14 346	-15 000	-9 346
- IT-drift, hemsida, programvara	-330 000	-88 546	-100 000	141 454
- företagsförsäkring	-15 000	-1 909	-5 000	8 091
- telefon (telefon, mobil, fax)	-40 000	-19 084	-20 000	916
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>				
- larmhållning	-12 000	-2 577	-3 000	6 423
- porto och förbrukningsmaterial, datorer	-80 000	-75 222	-30 000	-25 222
- repr., möteskostn. resekostn personal	-110 000	-43 898	-60 000	6 102
- pren tidn, litteratur	-20 000	-12 182	-15 000	-7 182
- personal soc.kostn	-60 000	-34 661	-25 000	339
- utbildning, intern utveckling	-75 000	-40 801	-40 000	-5 801
- extern revision och rådgivning	-60 000	-13 048	-60 000	-13 048
- informationsmaterial, annonser m m	-70 000	-19 245	-50 000	755
Avskrivningar	-75 000	-45 397	-50 000	-20 397
- övriga kostnader	-50 000	-14 720	-15 000	20 280
Avgift VästKom	-530 000	-271 891	-270 000	-11 891
Avgift Svinesundskommittén	-90 000	-45 000	-45 000	0
SUMMA KOSTNADER	-9 465 000	-4 675 593	-4 727 500	61 907
Totalt	-1 645 000	-713 093	-783 225	148 682
Beräknat resultat			-1 496 318	

Delårsrapport 2017-01-01—2017-06-30

Uddevalla den 21 september 2017

Direktionen

.....
Martin Carling
Dals Eds kommun

.....
Paul Åkerlund
Trollhättans stad

.....
Ingemar Samuelsson
Uddevalla kommun

.....
Mats Abrahamsson
Sotenäs kommun

.....
Peter Dafferyd
Strömstad kommun

.....
Liselotte Fröjd
Tanums kommun

.....
Carin Ramneskär
Uddevalla kommun

.....
Peter Eriksson
Trollhättans stad

.....
Kerstin Gadde
Orust kommun

.....
Ulla Börjesson
Färgelanda kommun

.....
Per Eriksson
Bengtsfors kommun

.....
Jan-Olof Johansson
Lysekils kommun

.....
Gunnar Lidell
Vänersborgs kommun

.....
Marie Dahlin
Vänersborgs kommun

.....
Åsa Karlsson
Munkedals kommun

.....
Michael Karlsson
Amåls kommun

.....
Tommy W Johansson
Melleruds kommun

Revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund
Org nr: 222000-1776

Till
Fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisorerna bedömning av delårsrapport

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten för perioden januari – juni 2017 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsssed i kommunal verksamhet.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport. Vid vår granskning har vi särskilt iakttagit att det saknas redogörelse för uppföljning av resultatmål för verksamheten samt att det inte framgår hur de negativa balanskravsresultaten från tidigare år ska åtgärdas.

Revisorerna kan inte bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen beslutat om då det saknas redovisning av utfallet.

Uddevalla den 2017-09-26

Thomas Boström
Vänersborgs kommun

Anita Älgemön
Tanums kommun

Ingemar Lindhe
Färgelanda kommun

Claes Hédlund
Munkedals kommun

Lennart Hansson
Åmåls kommun

Bilaga: Rapport över de sakkunnigas granskning av resultatet enligt delårsrapport

Översiktlig granskning delårsrapport 2017-06-30

Fyrbodals kommunalförbund

KPMG AB

2017-09-26

Antal sidor 3

Fyrbodals kommunalförbund
Översiktlig granskning delårsrapport 2017-06-30
KPMG AB
2017-09-26

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund översiktligt granskat förbundets delårsrapport för perioden januari – juni 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

En översiktlig granskning är väsentlig begränsad i förhållande till revisionen av årsbokslutet. Kommunallagen föreskriver att budgeten ska innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Målen ska utvärderas i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Det är kommunalförbundet som har ansvar för delårsrapporten. Vårt ansvar är att översiktligt granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.2 Syfte

Syftet med vår granskning är att ge revisorerna underlag för sin bedömning och rapportering till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen har beslutat om.

Granskningen ska verifiera att delårsrapporten i Fyrbodals kommunalförbund är upprättat i enlighet med kommunallagen (KL) lagen om kommunal redovisning (KRL), rådet för kommunalredovisnings rekommendationer samt god redovisningssed i kommuner.

1.3 Utförd granskning

Granskningen har skett av den delårsrapport som fanns tillgänglig i vecka 34. Delårsrapporten visar en förändring av eget kapital med - 646 tkr och ett utgående eget kapital som därefter uppgår till 1 718 tkr. Granskningen av delårsrapporten har i huvudsak genomförts via intervjuer samt översiktlig genomgång av underlag till bokslut och delårsrapport som tillhandahållits av personalen vid förbundets kansli.

1.4 Rapportutformning

I denna rapport sammanfattas våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Rapporten skrivs i avvikelseform, vilket innebär att i huvudsak förhållanden som vi anse bör uppmärksammas eller bli föremål för åtgärder redovisas. Våra iakttagelser har kommunicerats med personal på förbundets kansli.

Fyrbodals kommunalförbund
Översiktlig granskning delårsrapport 2017-06-30
KPMG AB
2017-09-26

2 Noteringar från granskningen

2.1 Resultat 2017

Vi noterar att kommunalförbundet för första halvåret redovisar ett resultat på - 646 tkr oaktat att det samtidigt finns ett beslut från direktion mötet den 9 februari 2017 att verksamhetsunderskottet 2017 skall ersättas av medlemskommunerna. Inte heller i prognosen för helåret 2017 har detta beslut beaktats.

2.2 Balanskravsutredning

Enligt lagen om kommunal redovisning ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet redovisas i förvaltningsberättelsen. I kommunallagen anges att om balanskravsresultatet enligt lagen om kommunal redovisning är negativt för ett visst räkenskapsår, ska det regleras under de närmast följande tre åren. Är balanskravsresultatet negativt ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om när och på vilket sätt balanskravsresultatet ska regleras.

Enligt prop. 2003/04:105 bör det i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet. Om kommunalförbundet anser att det finns synnerliga skäl för att helt eller delvis inte reglera ett negativt resultat, ska skälen till detta redovisas i förvaltningsberättelsen. Av detta följer att kommunalförbundet bör lämna upplysningar i förvaltningsberättelsen om vilka åtgärder som kommer att vidtas för att återställa det negativa resultatet för tidigare verksamhetsår eller vilka synnerliga skäl som finns för att inte reglera dessa negativa resultat.

2.3 Projektredovisning

De största tillgångs- och skuldposterna avser oavslutade projekt. Vi har poängterat vikten av att intäkter redovisas i enlighet med god redovisningssed. Det innebär att det ska finnas en dokumenterad grund för projektresultat som periodiseras, till exempel att projektet avser en period som inte har passerat eller att det föreligger en återbetalningsskyldighet vid slutredovisning av projektmedlen. Under 2017 har 10 projekt avslutats med en sammanlagd resultatpåverkan uppgående till 67 tkr.

Bland kortfristiga skulder finns periodiserade regionala tillväxtmedel på 34,7 mnkr. Av dessa medel avser 19,5 mnkr åren 2016-2017, 6,7 mnkr åren 2014-2015 samt 8,6 mnkr åren 2004-2013. Enligt uppgift har alla tillväxtmedel före 2014 slutredovisats utan krav på återbetalning.

Fyrbodals kommunalförbund
Översiktlig granskning delårsrapport 2017-06-30
KPMG AB
2017-09-26

3 Avstämning mot förbundsdirektionens mål

Direktionen för Fyrbodals kommunalförbund har fastställt ett finansiellt mål. Målet är att soliditeten långsiktigt ska uppgå till 10 % men att den över tid kan variera beroende på vilka åtaganden direktionen beslutar om. Soliditeten uppgår per den 30/6 2017 till 3 % (6 % 2016). Soliditetsnivån i förhållande till uppsatt soliditetsmål förklaras med att det egna kapitalet har använts för att täcka underskott i väntan på beslut om långsiktig finansiering. För 2017 finns beslut om att underskottet för 2017 skall täckas av bidrag från medlemskommunerna varför soliditeten då kommer att uppgå till 4 % vid delårsbokslutet.

I delårsrapporten saknas avstämning mot fastställda resultatmål för verksamheten vilket innebär att vi inte kan bedöma om resultatet i verksamheterna är förenligt med de resultatmål för verksamheten som direktionen fastställt.

Inför 2018 har ett antal övergripande finansiella mål och resultatmål för verksamheten med definierade måttal utarbetats. Uppföljning av mål kommer därför att underlättas nästkommande verksamhetsår.

4 Bedömning av innehållet i delårsrapporten

Vid granskningen har inte framkommit annat än att delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed i kommunal verksamhet förutom att det saknas redogörelse för uppföljning av resultatmål för verksamheten samt att det inte framgår hur de negativa balanskravsresultaten från tidigare år ska åtgärdas.

Göteborg som ovan

KPMG AB

Eva From

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 14 Dnr 2017/634
Delårsrapport 2017 för Dalslands Miljö- och energiförbund

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och energiförbund har inkommit med delårsrapport per 31 juli 2017.

Periodens resultat uppgår till -83 tkr, varav Miljö- och energikontoret inkl. kansli och energisamverkan 742 tkr och Hållbar utveckling väst - 825 tkr.

Av fullmäktige utsedda revisorer har att bedöma om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål.

Utifrån genomförd granskning gör revisorerna följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt.
- Revisorerna instämmer i direktionens bedömning av möjligheterna att nå det övergripande finansiella målet som direktionen fastställt.
- Revisorernas sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med direktionens fastställda mål.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-12-14.

Ekonomichefen informerar.

Skickas till Kommunstyrelsen

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 2017 för Dalslands Miljö- och energiförbund

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och energiförbund har inkommit med delårsrapport per 31 juli 2017.

Periodens resultat uppgår till -83 tkr, varav Miljö- och energikontoret inkl. kansli och energisamverkan 742 tkr och Hållbar utveckling väst - 825 tkr.

Av fullmäktige utsedda revisorer har att bedöma om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål.

Utifrån genomförd granskning gör revisorerna följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt.
- Revisorerna instämmer i direktionens bedömning av möjligheterna att nå det övergripande finansiella målet som direktionen fastställt.
- Revisorerna efterlyser en långsiktig lösning på hur verksamheten i Hållbar Utveckling Väst ska hanteras främst med anledning av deras svårighet att bedriva verksamheten inom tilldelad budget sedan budgetförutsättningar ändrats under de senaste åren. Arbetet med att hitta en ny huvudman för Hållbar Utveckling Väst måste intensifieras och komma till ett avslut under 2018.
- Revisorernas sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med direktionens fastställda mål.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Postadress
458 80 Färgelanda
Besöksadress
Allhemsvägen 5, Färgelanda

Telefon
0528-56 70 00
Fax
0528-714 76

E-post
kommun@fargelanda.se
Hemsida
www.fargelanda.se

Bankgiro
890-9269
Organisationsnummer
212000-1421

Dalands Miljö
& Energiförbund

Dalands Miljö & Energiförbund

org.nr. 222000-0877

Delårsbokslut 2017-07-31

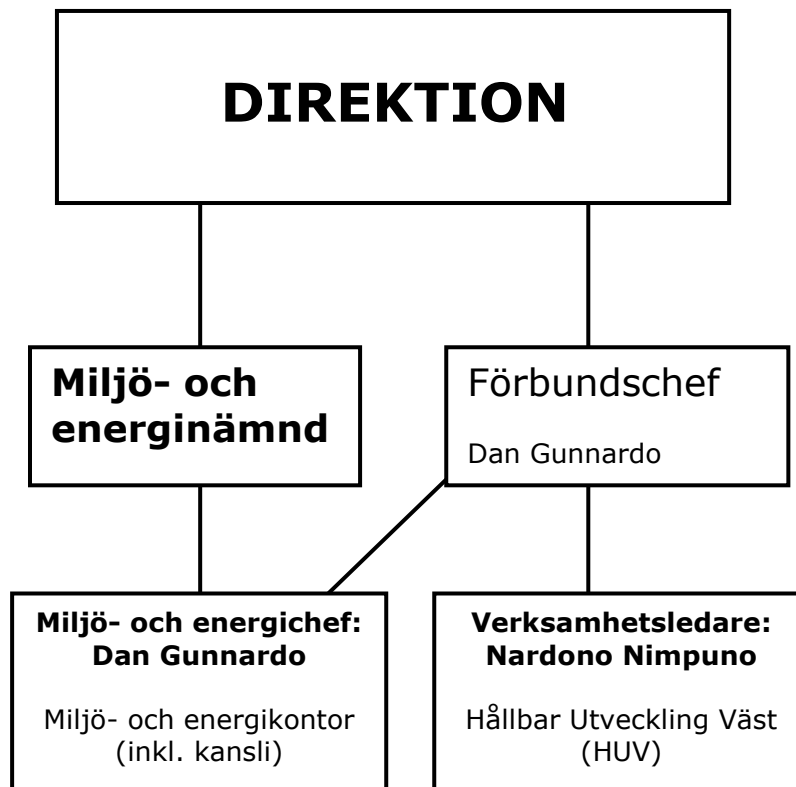

Innehållsförteckning

	Sida
INLEDNING	
Organisationsplan	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	
Översikt och måluppfyllelse – det nya förbundet	3
Måluppfyllelse – God ekonomisk hushållning	4
Ekonomisk översikt och analys	5
Personalredovisning	5
VERKSAMHETSBERÄTTELSE	
Miljö- och energikontoret	5
Hållbar utveckling Väst	26
EKONOMISK REDOVISNING	
Resultaträkning	31
Finansieringsanalys	32
Balansräkning	33
Notförteckning	34
Redovisningsmodell och redovisningsprinciper	38

Organisationsplan

Översikt och måluppfyllelse – det nya förbundet

Översikt

Föreliggande dokument utgör det första delårsboks slutet för det nya miljö- och energiförbundet. Det nya förbundet har följande inriktning:

- Förbundets operativa samverkansområde är inriktat mot miljö- och energifrågor.
- Förbundet ska vara en juridisk plattform för gemensamma avtal m m.

Förbundet har två politiska nivåer enligt följande:

- Förbundsdirektionen: Direktionens roll regleras i förbundsordningen. Direktionen fastställer budgetram utifrån den ram som medlemmarna enats om. Direktionen fastställer också inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet.
- Miljö- och energinämnden: Nämndens roll regleras i nämndens reglemente. Nämnden ansvarar för det lagreglerade arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden är anställningsmyndighet för personalen inom miljö- och energikontoret och har med vissa undantag (faller då på direktionen) även personal- och arbetsmiljöansvar för verksamheten.

Förbundets tjänstemannaorganisation leds av förbundschefen och är utformad enligt följande (se även organisationschema ovan):

- Miljö- och energikontor: Här finns miljö-/miljö- och energistrateger, samordnare, miljö- och hälsoskyddsinspektörer samt kansli. Personalen arbetar med såväl myndighetsfrågor, strategiska frågor och administration. Förbundschefen är tillika miljö- och energichef.
- Hållbar Utveckling Väst: Utgörs av en samordnings och projektorganisation för strategiska miljö- och energifrågor. Leds av en verksamhetsledare som är direkt underställd förbundschefen.

Löne- och ekonomiadministration (boks lut, uppföljnings stöd mm) och IT-stöd köps externt via Melleruds kommun.

Måluppfyllelse

Uttalade mål finns för förbundets operativa verksamheter, dessa kommenteras under respektive verksamhetsbeskrivning.

Måluppfyllelse – God ekonomisk hushållning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. För ekonomin och verksamheten ska anges mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Avstämning av god ekonomisk hushållning

Förbundets verksamheter skall bedrivas med god ekonomisk hushållning. För oss betyder det att vi ska ha en hög ekonomisk medvetenhet bland våra chefer och medarbetare samt att uppsatta mål för verksamheterna följs och ger de effekter som önskas från våra uppdragsgivare.

Ur ett finansiellt perspektiv betyder god ekonomisk hushållning att vi har att hålla oss till de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten.

Vi kan konstatera att förbundet för delåret 2017 har budgetavvikelser inom verksamheterna;

- Miljö- och energikontoret (inkl. kansli) visar på en budgetavvikelse på +973 tkr.
- Hållbar Utveckling Väst visar på en budgetavvikelse på - 825 tkr.

Personalredovisning

Antal anställda

	2017-07-31		2016-12-31	
	Antal	varav män	Antal	varav män
Miljö- och energikontor inkl kansli	24	10	24	10
Hållbar Utveckling Väst	14	9	11	4
Summa	38	19	35	14

Verksamhetsbeskrivning miljö- och energikontoret

Miljö- och energikontoret inkl. kansli och energisamverkan

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 1000-3010

Belopp i tkr	Delår 2017	Budget 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	6 914	16 883	23 104
Intäkter kalkning	3 164		7 005
Finansiella intäkter	1		4
Summa intäkter	10 079	16 883	30 113
Kostnader			
Personalkostnader	7 451	12 827	17 398
Övriga kostnader	1 867	4 287	9 724
Kostnader kalkning	5		6 928
Finansiella kostnader	14	0	35
Summa kostnader	9 337	17 114	34 085
Årets resultat	742	-231	-3 972

Därv Kansli

Ansvarig: Dan
Gunnardo

Ansvar: 1000-1010

Belopp i tkr	Delår 2017	Budget 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	674	1 125	7 070
Finansiella intäkter			
Summa intäkter	674	1 125	7 070
Kostnader			
Personalkostnader	105	30	3 255
Övriga kostnader	370	1 130	6 738
Finansiella kostnader	15	0	35
Summa kostnader	490	1 160	10 028
Årets resultat	184	-35	-2 958

Därv Miljö- och energikontoret

Ansvarig: Dan
Gunnardo

Ansvar: 2010-2070

Belopp i tkr	Delår 2017	Budget 2017	Bokslut 2016
Intäkter, basverksamhet	6 241	13 848	13 527
Intäkter, kalkning	3 164		7 005
Finansiella intäkter	1		4
Summa intäkter	9 405	13 848	20 536
Kostnader			
Personalkostnader	7 059	10 677	11 223
Övriga kostnader	1 785	3 023	2 409
Kostnader, kalkning	5		6 928
Finansiella kostnader	-2	0	
Summa kostnader	8 847	13 700	20 560
		0	
Årets resultat	558	148	-24

Därav

Energisamverkan

Ansvarig: Dan

Gunnardo

Ansvar: 3010

Belopp i tkr	Delår 2017	Budget 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	0	1 910	2 507
Finansiella intäkter			
Summa intäkter	0	1 910	2 507
Kostnader			
Personalkostnader	288	2 120	2 920
Övriga kostnader	-288	134	577
Finansiella kostnader			
Summa kostnader	0	2 254	3 497
Årets resultat	0	-344	-990

Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och energikontorets verksamhet bedrivs i samverkan med samtliga kommuner i Dalsland, förutom Åmål och omfattar ca 22 heltidstjänster. Dalslands miljö- och energiförbund är huvudman för verksamheten. Verksamheten ska genom en effektiv och riskbaserad tillsyn, samt miljö- och energistrategiskt arbete bidra till ett hållbart samhälle. Nationella och regionala miljömål ska implementeras i miljökontorets arbete och genomsyra både den operativa tillsynen, övrig tillsyn samt det miljö- och energistrategiska arbetet.

Händelser av betydelse

Nedan följer i punktform händelser som på ett eller annat sätt påverkat verksamheten under året.

- Dalslands miljö- och energiförbund startar från och med 1/1 2017.
- Miljöchefen är fr.o.m. 1/1 2017 förbundschef tillika miljö- och energichef.
- En renodling av det nya förbundet gentemot miljö- och energifrågor upplevs positivt. Det nya förbundet har dock inneburit en ökad arbetsbelastning för framförallt kansli och ledning. Det löpande utvecklingsarbetet har därmed blivit eftersatt.
- Under hela första halvåret har miljö- och energikontoret haft brist på personalresurser på grund av sjukskrivning, föräldraledigheter och att erfaren personal slutat. Rekryteringsarbetet under såväl hösten/vintern 2016 som början av 2017 har inneburit svårigheter då det varit svårt att hitta tillräckligt med kompetent personal. Verksamheten ligger därför inte i fas med upprättad

verksamhets- och tillsynsplan. (se vidare under respektive arbetsområde).

Personalbristen har också medfört att processen med ökad samverkan/kommunikation mellan miljö- och energikontoret och kommunerna (initierades 2013) skett med reducerad fart.

- En ny miljö- och hälsoskyddsinspektör samt en ny livsmedelsinspektör anställdes under våren 2017.
- Senare under första halvåret utfördes nytt rekryteringsarbete. Vid detta tillfälle förlöpte rekryteringsarbetet på ett positivt sätt. I september börjar därför ytterligare ny personal (3 st. miljö- och hälsoskyddsinspektörer samt 1 st. miljöstrateg). Dessa anställs bl.a. för att täcka pågående och kommande pensionsavgångar. Tillkommande personal under september medför att en prioritering kommer ske i syfte att så långt möjligt uppfylla verksamhets- och tillsynsplan. Det finns dock en betydande risk att planen inte kommer nås inom alla områden.
- Kompetensöverföring med anledning av pensionsavgångar 2017 och framåt pågår.
- Miljö- och energichefen har haft utvecklings- och löneförberedande samtal med samtliga medarbetare där varje medarbetare fått ge sin syn på organisationen, sin egen roll, utvecklings- och förbättringsområden, prestation m.m. Samtalen har gett en god input till miljö- och energichefen och resultaten kommer att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet och har använts vid löneöversynen 2017
- Miljökontoret medverkar i arbetet med VA-planer i samtliga fyra kommuner (Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud). Första halvåret har framförallt inneburit arbete med Melleruds VA-plan.
- Arbetet med en Dalsslandsgemensam avfallsplan pågår. Miljökontoret samverkar med kommunerna i detta arbete.
- Miljö- och energistrategerna har arbetat med förslag till inriktning av förbundets miljö- och energistrategiska arbete 2018. Ett arbete som fortgår under hösten.
- Förberedelser för miljö- och energikontorets flytt till Mellerud har organiserats. Flytt sker 4-5 september.
- En uppföljning och utvärdering av miljö- och energikontorets organisationsstruktur har genomförts. Utvärderingen ledde till att antalet arbetsgrupper bantades till tre; strateger, inspektörer resp. kansli. Utredningen visade också på ett behov av en biträdande miljöchef eller motsvarande.
- Under sommaren konstaterades att en stor del av beståndet av flodpärlmussla i Teåkersälven var döda. Flodpärlmusslan är utrotningshotad och Teåkersälven hyser ett av länets största bestånd. Orsaken är ännu inte klarlagd. Miljö- och energikontoret och länsstyrelsen utreder händelsen vidare.

Ekonomisk analys

Delårsresultatet för Miljö- och energikontoret/nämnden visar ett kraftigt positivt resultat jämfört med budget. Detta beror framförallt på att miljö- och energikontoret har haft mycket svårt att under vintern/våren rekrytera kompetent personal som ersättning för personalbortfall (pensionsavgångar, sjukskrivningar, föräldraledighet och att personal slutat). Inför hösten har dock rekryteringsarbetet fungerat mycket väl, vilket innebär att fyra nya handläggare börjar under september månad. Ytterligare rekrytering av livsmedelsinspektör pågår dessutom. Detta kommer att minska överskottet avseende personalkostnader relativt budget. Personalbristen innebär att övriga avgiftsintäkter (ej årsavgifter) kommer att bli väsentligt lägre än budgeterat i ett helårsperspektiv.

Det förväntade utfallet i ett helårsperspektiv är mycket osäkert på grund av följande faktorer; Volymen av reducerade avgiftsintäkter är svår att bedöma fullt ut, då de bl.a. styrs av mängd och typ av ärenden. De slutgiltiga hyreskostnaderna för helåret uppvisar också osäkerheter med nya lokaler i Mellerud fr.o.m. september samt då slutförhandlingar kring de lokaler som lämnats i övriga kommuner ännu inte är klara. Dessutom genererar miljö- och energikontorets flytt kostnader, bl.a. direkta kostnader för flytten, men också kostnader för inköp av möbler, IT-utrustning mm anpassade till de nya lokalerna. Utfallet i ett helårsperspektiv förväntas dock bli positivt och ge ett utfall om ca +100 000 kr i relation till budget 2017. Det förväntade positiva utfallet i ett helårsperspektiv beror, som nämnts ovan, på de rekryteringssvårigheter och därmed den personalbrist som uppstod under det första halvåret 2017.

Mål och målluppfyllelse – övergripande mål

Följande övergripande mål har varit vägledande för miljö- och energinämndens och miljö- och energikontorets beslut och verksamhet:

- 1.** Arbeta för ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle. En hållbar utveckling innebär en utveckling som möter människors behov idag utan att begränsa möjligheterna att möta framtida generationers behov.
Målluppfyllelse: Målet genomsyrar hela miljökontorets arbete och ett arbete i enlighet med målet sker kontinuerligt.
- 2.** Verka för att de nationella och regionala miljömålen får genomslag i miljökontorets, kommunalförbundets och kommunernas verksamheter.
Målluppfyllelse: De nationella och regionala miljömålen används som en mycket viktig faktor i miljönämndens arbete med verksamhetsplanering och resursbehovsutredning. De utgör också en utgångspunkt i det miljö- och energistrategiska arbetet.
- 3.** Tillsynen ska vara effektiv, kvalitetssäkrad, riskbaserad och i ökande grad avgiftsfinansierad.
Målluppfyllelse: Miljökontoret arbetar ständigt för att förstärka dessa faktorer. Samtliga objekt där regelbunden tillsyn/kontroll bedrivs är riskklassade. Uppföljning sker av utförd tillsyn i relation till avgift. Miljökontoret medverkar i SKL:s Insiktsundersökning tillsammans med Dals-Eds kommun (avstämning med verksamhetsutövare avseende miljökontorets bemötande, kompetens mm).
- 4.** God service ska ges till allmänheten och administrationen ska vara smidig inom Dalslands miljökontor.
Målluppfyllelse: Dagjouren ger god tillgänglighet och service. Hemsidan uppdateras regelbundet med bl.a. information till allmänhet och verksamhetsutövare. Tidigare utvärdering av miljökontorets verksamhet gav goda betyg avseende dessa faktorer. Ett kontinuerligt förbättringsarbete pågår dock ständigt. Personalen är utbildad i frågor rörande bl.a. service och bemötande. Ny personal har gått utbildning i service och bemötande i myndighetsrollen. Dialoger pågår med kommunerna kring hur samverkan mellan miljökontoret och kommunerna kan utvecklas

5. Miljönämndens verksamhet ska ha hög trovärdighet och ses som en kunskapsresurs i samhället samt vara den naturliga parten när allmänheten eller verksamhetsutövaren söker information angående lokala miljö- och hälsoskyddsfrågor.

Måluppfyllelse: Miljökontorets medverkan i projektet Tillsyns Utveckling Väst har stärkt kontorets kompetens ytterligare. Hemsidan uppdateras regelbundet med bl.a. information till allmänhet och verksamhetsutövare. Kontinuerlig kompetensutveckling är nödvändig då arbetsområdet är komplext. Behovet av kompetensutveckling klargörs bl.a. vid de regelbundna medarbetarsamtalen.

Mål- och måluppfyllelse samt status inom respektive arbetsområde

Livsmedelskontroll

Arbetsområdet omfattar kontroll av livsmedelsverksamheter, dricksvattenanläggningar samt kontroll av försäljningsställen för receptfria läkemedel. Verksamheten har jobbat för att säkerhetsställa en hög kontrollfrekvens på livsmedelsverksamheter i enlighet med gällande lagstiftning och Livsmedelsverkets anvisningar. Alla verksamheter är klassade genom ett riskbaserat system och kontrollobjekten har en årlig kontrollavgift. En erfaren inspektör slutade under våren 2017 och en ny anställdes. Detta tillsammans med sjukskrivningar har påverkat måluppfyllelsen inom arbetsområdet då inskolning av ny personal tagit tid i anspråk.

Det finns risk för att den ordinarie planerade livsmedelskontrollen inte kan utföras fullt ut enligt plan. I september börjar ny inspektör med kompetens och erfarenhet av livsmedelskontroll och dessutom pågår rekrytering av ytterligare livsmedelsinspektör. Särskild prioritering av den kvarstående livsmedelskontrollen kommer att ske under hösten, men det finns ändå risk för att en mindre del av kontrollen måste förskjutas till början av 2018. Extra offentlig kontroll har utförts där det funnits behov för det. Ett av de planerade projekten kommer inte att kunna genomföras, då den ordinarie och planerade kontrollen har prioriterats framför detta projekt.

Dricksvattenkontrollen har inte genomförts fullt ut under första delen av 2017 på grund av personalbrist inom miljö- och energikontoret. I september börjar ny inspektör med kompetens och erfarenhet av dricksvattenkontroll. Särskild prioritering av dricksvattenkontrollen kommer att ske under resterande del av 2017.

Inkommande ärenden har hanterats. Inkommande ärenden i form av nyregistreringar med riskklassning och ändringar i befintliga verksamheter har varit relativt omfattande. Allmänheten ges tillgång till resultaten av livsmedelstillsynen på Dalsslands miljö- och energiförbund hemsida (<http://www.dalssland.se/>). Inspektörerna har även arbetat med rådgivning parallellt med den lagstadgade kontrollen.

Konkretiserade mål	Aktiviteter som skall bidra till måluppfyllelsen	Måluppfyllelse
Anläggningar som är klassade med 4 kontrolltimmar eller fler ska inspekteras minst en gång/år	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen för livsmedelskontroll.	Bedöms komma att uppfyllas.
I samband med ordinarie kontroll bedrivs minst två olika specialprojekt varje år.	Läggs in i tillsynsplaneringen. Projektplan upprättas. Projektens resultat dokumenteras.	Bedöms komma att uppfyllas.
Senast 2019-12-31 kontrolleras samtliga större kommunala anläggningar för produktion av dricksvatten (>1000m ³ /dygn) för att bedöma om säkerhetsbarriärerna vid anläggningarna är anpassade till mikrobiologiska faror (bakterier, virus och parasiter) i råvattnet.	Läggs in i tillsynsplaneringen.	Bedöms komma att uppfyllas. Följs upp i helårsbokslutet.
Senast 2019-12-31 kontrolleras att samtliga restauranger som serverar rätter av malet/hackat kött hanterar faran Ehec så att faran elimineras eller risken att orsaka sjukdom reduceras till en acceptabel nivå.	Läggs in i tillsynsplaneringen	Bedöms komma att uppfyllas. Följs upp i helårsbokslutet.
När det är ändamålsenligt för verksamheten medverkar Dalarnas miljökontor i de riks- och länsprojekt som planeras.	Omvärldsbevakning av aktuella riks- och länsprojekt	Miljökontoret har inte deltagit i något riks- eller länsprojekt under 2017.
Vid behov av extra offentlig kontroll är målsättningen att sådan kontroll ska ske senast 4 veckor efter föregående planerad kontroll	Genom uppföljande tillsyn	Drygt 70 % av de extra uppföljande kontrollerna gjordes senast fyra veckor efter föregående planerad kontroll. För övriga 30 % gjorde miljökontoret bedömningen att extra uppföljande kontroll kunde ske med längre intervall utan att livsmedelssäkerheten äventyrades.
Kontroll av ny anläggning ska utföras senast inom 4 veckor efter att verksamheten startat	Genom tillsyn efter registrering.	Följs upp i helårsbokslutet.
Senast 2019-12-31 kontrolleras	Läggs in i	Bedöms komma att

att samtliga anläggningar med tillverkning av tårter, bakelser, smörgåstårter, smörgåsar och sallader, hanterar faran norovirus så att faran elimineras eller reduceras till en acceptabel nivå. I målet avses norovirus som riskerar att överföras från personal vid hantering av livsmedel.	tillsynsplaneringen.	uppfyllas. Inventering av anläggningar ska göras under hösten 2017. Följs upp i helårsbokslutet.
Senast 2019-12-31 kontrolleras samtliga detaljhandelsanläggningar (butiker) som utformar märkning samt märker/förpackar. Detta för att verifiera att de uppgifter som anges i ingrediensförteckningarna stämmer med tillsatta ingredienser (minst fyra produkter per anläggning granskas).	Läggs in i tillsynsplaneringen.	Bedöms komma att uppfyllas. Följs upp i helårsbokslutet.

Projekt och särskilda insatser enligt TP 2017	Status
Provtagning varm/kall buffé (eget projekt)	Genomförs ej
Kosttillskott steg 1, inventering (eget projekt)	Planeras genomföras under hösten
Revidering riskklassning avdelningskök	Genomfört
Kompetensför djupning samt klarläggande av tillsynsbehov avseende dricksvatten	Planeras genomföras under hösten

Miljö- och hälsoskydd

Arbetsgruppen hanterar frågor rörande bl.a.; Miljöfarlig verksamhet (exklusive lantbruk och avloppsreningsverk), radon, PCB, övrigt hälsoskydd, förorenad mark, vindkraft, kemiska produkter, köldmedia, avfall och miljöövervakning luft. Planfrågor hanteras i såväl denna grupp som MVR-gruppen.

Under året har gruppen bedrivit tillsyn över bland annat miljöfarlig verksamhet, hälsoskyddsobjekt, radon, PCB, förorenad mark och köldmedia.

Tillsynen ligger inte i fas med upprättad verksamhets- och tillsynsplan (se vidare nedan). Orsaken till detta är att miljö- och energikontoret haft svårt att rekrytera tillräckligt med ny kompetent personal under första halvåret, då erfaren personal slutat eller varit föräldralediga. Detta har medfört att vissa tillsynsområden fått fördelas till andra handläggare, vilket skapat behov av tid för inläring/inläsning. Ny personal med både

kompetens och erfarenhet börjar under september och det bedöms finnas förutsättningar att förstärka insatserna under hösten. Det finns dock risk för att vissa delar i tillsynsplanen inte kommer att kunna efterlevas fullt ut.

Inventeringen av PCB-byggnader skulle ha varit klart 2016 enligt *Förordningen (2007:19) om PCB m.m.* men blev inte det på grund av resursbrist, men prioriterades därför under första halvåret av 2017 och är i det närmaste klart. Detta har påverkat övriga planerade projektinsatser. Inventeringen kan komma att generera uppföljande tillsyn under 2018.

Den planerade tillsynen av hälsoskyddsobjekt bedöms inte ligga helt i fas med upprättad tillsynsplan. Tillsynen av fotvårdsanläggningar och bassängbad färdigställdes under våren 2017. Övrig planerad hälsoskyddstillsyn kommer att prioriteras under hösten. Det är dock osäkert om all planerad tillsyn kommer att hinna genomföras under hösten.

Tillsyn av så kallade miljöfarliga verksamheter med årsavgift bedöms i det närmaste komma att utföras i enlighet med upprättad plan. Den planerade tillsynen av övriga miljöfarliga verksamhet ligger dock inte i fas med verksamhetsplanen (se orsaker till detta ovan). En mindre tillsynsskuld kan komma att uppstå inför 2018. Tillsyn av mindre anläggningar (s.k. U-anläggningar) har till viss del genomförts. Tillsynen av förorenad mark följer inte helt tillsynsplanen. Förstärkt insats planeras inom detta område då ny personal har både kompetens och erfarenhet inom detta område.

Samtliga köldmedierrapporter har granskats enligt verksamhetsplan. Den planerade radoninformationen till fastighetsägare av flerbostadshus påbörjades under hösten 2016 då förteckningen över fastighetsägare till flerbostadshus uppdaterades, men själva utskicket skedde först under februari 2017. Utskicket med informationen genererar fortsatt tillsyn under 2017.

Inkommande ärenden utgörs i huvudsak av klagomål, miljörapporter, köldmedierrapporter, remisser/yttranden, nedskräpningsärenden, ansökningar och anmälningsärenden. Antalet inkommande ärenden har varit stort vilket lett till att arbetsgruppen i stor utsträckning varit händelsestyrd. Detta påverkar den planerade tillsynen och det är angeläget att framöver styra mot en större andel planerad tillsyn. Inkommande ärenden har hanterats. Nämnden har vidare granskat och yttrat sig över de kommunala detaljplaner som remitterats till nämnden.

Delar av tillsynen har bedrivits i projektform vilket beskrivs särskilt nedan. Projektet gällande "Rums-, hus- och stuguthyrning (inventerings projekt)" flyttas till 2018 då detta ska göras under sommartid och inte har kunnat genomföras 2017.

Arbetet har framförallt haft en inriktning i överensstämmelse med följande nationella miljö kvalitetsmål; *God bebyggd miljö, skyddande ozonskikt, frisk luft, säker strålmiljö och giftfri miljö*

Konkretiserade mål	Aktiviteter som skall bidra till måluppfyllelsen	Måluppfyllelse
För verksamheter med årlig tillsynsavgift ska den genomsnittliga tillsynstiden för varje verksamhet under en treårsperiod motsvara den beslutade tillsynstiden för samma period.	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen.	Redovisas i helårsbokslutet.
Radonhalten i samtliga flerbostadshus ska understiga 200 Bq senast 2020	Kartläggning av beståndet av flerbostadshus samt tillsyn med krav på mätningar och ev. åtgärder.	Redovisas i helårsbokslutet.
Samtliga 36 potentiellt förorenade områden inom riskklass 1–2 ska vara åtgärdsbedömda och vid behov åtgärdade senast 2020	Miljökontorets tillsyn samt samverkan med länsstyrelse och kommuner.	4 av områdena är åtgärdade. Övrigt följs upp i helårsbokslutet.
Samtliga 87 potentiellt förorenade områden inom riskklass 3–4 ska vara åtgärdsbedömda och vid behov åtgärdade senast år 2025	Miljökontorets tillsyn samt samverkan med länsstyrelse och kommuner.	3 av områdena är åtgärdade. Övriga följs upp i helårsbokslutet.

Projekt och särskilda insatser enligt tillsynsplanen 2017	Status
Projekt förorenad mark: Ett projekt inom Miljösamverkan Västra Götaland (MVG)	Pågående. Redovisas i helårsbokslut
Projektinriktad tillsyn av så kallade U-anläggningar	Pågående
Rums-, hus- och stuguthyrning (inventerings projekt)	Planeras till 2018

Lantbruk, avlopp och vatten

Arbetsgruppen hanterar frågor rörande bl.a.; enskilda avlopp, lantbruk, avloppsreningsverk (ARV), grund- och ytvatten, strandskydd, naturvård, miljöövervakning (avseende vatten) och kalkning. Planfrågor hanteras i såväl denna grupp som MHL-gruppen.

Under året har gruppen bedrivit tillsyn över avloppsanläggningar, lantbruk, ARV och strandskydd. Tillsynen ligger inte i fas med upprättad tillsynsplan. Framförallt är det tillsynen av enskilda avlopp och lantbruk som inte kunnat utföras som förväntat. Orsaken

till detta är att miljö- och energikontoret haft svårt att rekrytera tillräckligt med ny personal då erfaren personal slutat och varit föräldralediga samt då personalen behövt lägga betydande del i arbetet med de kommunala VA-planerna. Introduktion och inläring av ny personal har prioriterats under våren främst inom enskilda avlopp. Viss omfördelning av arbetsuppgifter har varit nödvändig då en handläggare har fått gå in som samordnare för samtliga arbetsgrupper. Ytterligare personal börjar under september och det bedöms finnas förutsättningar att åtminstone till en del förstärka insatserna under hösten. Det finns dock risk för att tillsynsplanen inte kommer att kunna efterlevas fullt ut.

Prövningar utgör den dominerande delen avseende enskilda avlopp. Mängden prövningar av enskilda avlopp (i huvudsak tillståndsprövningar) styrs av inkommande ärenden till följd av tidigare utförd tillsyn samt nya avloppsanläggningar. Förväntad nivå på mängden prövningar kommer sannolikt inte att nås. Då miljökontoret inte fullt ut kan styra inflödet av tillståndsansökningar kommer sannolikt dessa intäkter inte nå budgeterad nivå.

VA-planarbetet är nu igång i samtliga fyra kommuner och avloppshandläggarna har fått lägga betydande resurser främst i VA-arbetet för Mellerud och Färgelanda. Avloppshandläggarna har övertagit ansvaret för tillsyn av de kommunala avloppsreningsverken (ARV) där tillsynen utgörs i huvudsak av kontroll av egenkontroll, kontrollprogram, medverkan i besiktningar och hantering av miljörapporter.

Lantbrukstillsynen bedöms inte följa verksamhetsplanen. Tillsynen prioriteras på de objekt som har årlig avgift samt anmälningar och ansökningar och bedrivs genom att bland annat se över lantbrukens egenkontroll och vid handläggning av miljörapporter. Samordning sker mellan lantbrukstillsynen och tillsynen av enskilda avlopp.

Strandskyddstillsynen utgörs av nya och äldre ärenden. Nya tillsynsärenden har tillkommit framförallt inom Melleruds kommun. Arbetsgruppens naturvårdsärenden utgörs i huvudsak av remisser och yttranden samt tillsyn av kommunala naturreservat.

Miljöövervakningen utgörs framförallt av vattenprovtagning i form av kalkningsuppföljning och övrig provtagning (exempelvis recipientkontrollprogram). Kalkningsarbetet utgörs av upphandlingsarbete, administrativ hantering och uppföljning. Arbetet med miljöövervakning och kalkning följer verksamhets- och tillsynsplanen.

Inkommande ärenden utgörs förutom tillståndsansökningar avseende enskilda avlopp i huvudsak av anmälningsärenden, miljörapporter, remisser, yttranden och klagomål. Inkommande ärenden har handlagts enligt plan.

Delar av tillsynen bedrivs i projektform vilket redovisas särskilt nedan.

Arbetet har framförallt haft en inriktning i överensstämmelse med följande nationella miljö kvalitetsmål; *Ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet, levande skogar, ett rikt odlingslandskap, myllrande våtmarker, ett rikt växt- och djurliv och god bebyggd miljö.*

Konkretiserade mål	Aktiviteter som skall bidra till mål-uppfyllelsen	Måluppfyllelse
För verksamheter med årlig tillsynsavgift ska den genomsnittliga tillsynstiden för varje verksamhet under en treårsperiod motsvara den beslutade tillsynstiden för samma period.	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen.	Redovisas i helårsbokslutet.
Handläggningen av ärenden rörande enskilda avlopp (tillstånd/anmälan) ska vara färdigbehandlade inom sex veckor (tillstånd/beslut ska ha upprättats). (tiden räknas från då ansökningshandlingar bedöms vara kompletta).	Uppföljning av handläggningen genom slumpmässigt urval ur ärendesystemet Vision (15 slumpmässigt utvalda ärenden av totalt 71 st. med jämn fördelning mellan handläggarna)	Redovisas i helårsbokslutet.
Bristfälliga enskilda avlopp ska åtgärdas. Tillsynen ska prioriteras inom följande områden: - Vattenförekomster som riskerar att inte uppnå god status avseende näringsämnen - Inom samlad bebyggelse - I anslutning till kommunala verksamhetsområden - Där tillsyn aldrig bedrivits av enskilda avlopp och där det bedöms finnas risk för påverkan på vattendrag/sjöar, grundvatten eller dricksvatten	Planering av tillsynen. Uppföljning via ärendesystemet Vision	Redovisas i helårsbokslutet. Tillsyn under våren 2017 har skett i Vårvik, Bengtsfors kommun.
Anläggningar med minireningsverk eller fosforfällor ska ha en fungerande egenkontroll. Tillsyn i intervall om 3-4 år.	Genom tillsyn.	Tillsyn gjordes 2016. Återkommer 2019-2020.
Samtliga flytgödsel- och urinbrunnar ska ha täckning för att minska avgången av kväve.	Genom tillsyn.	Redovisas i helårsbokslutet.
Sjöar och vattendrag ska ha goda och stabila förutsättningar i enlighet med målen för kalkningsverksamheten	Genom kalkningsuppföljning	Uppgifter ännu ej tillgängliga. Redovisas i helårsbokslutet.
Antal dispenser ska minska. Miljökontoret ska i samband med tillsyn verka för att lantbrukarna planera sin spridning av gödsel så att det ej förekommer spridning vid olämpliga tillfällen. Detta för att minska belastning av	Uppföljning av behandlade dispensansökningar	Inga dispensansökningar har inkommit.

näringsämnen i våra vattendrag.		
Gamla ärenden som ännu handläggs ska följas upp och avslutas.	Uppföljning via ärendesystemet Vision	Pågår. Redovisas i helårsbokslutet.
Uppföljande tillsyn på ej inkomna entreprenörsrapporter ska göras för att kontrollera om anordningen är byggd. Mellan 2007–2011 finns det idag ca 472 ärenden.	Uppföljning via ärendesystemet Vision. Genom tillsyn.	Pågår. Redovisas i helårsbokslutet.

Projekt och särskilda insatser enligt tillsynsplanen 2017	Status
<u>Kartläggning och tillsyn av lantbruk inom vattenskyddsområden:</u> Kartlägga och utföra riktad tillsyn av lantbruk inom vattenskyddsområden under 2017–2019.	Inventering höst 2017.
<u>Årlig avgift för lantbruk i intervallet 30–99 djurenheter:</u> Klassa och informera de lantbrukarna i intervallet 30–99 djurenheter som har tillsyn under året, att miljökontoret från och med nästkommande år kommer att ta ut fast årlig avgift enligt fastställd taxa för tillsyn och prövning enligt miljöbalken.	Pågående.
<u>Kontroll av skyddszoner kring vattendrag:</u> Tillsyn på lantbruk som i sina villkor/försiktighetsmått (anmälnings- eller tillståndspliktiga) har krav på skyddszoner.	Pågående.
<u>Ökad kunskap om biodammar:</u> Kompetensutveckla oss kring denna typ av reningssteg samt andra alternativa reningssteg/efterpoleringssteg i syfte, att om lämpligt, ge alternativ till kemisk fosforfällning.	Ej påbörjat, flyttas till 2018
<u>"Kontorstillsyn" av enskilda avlopp:</u> I stället för tillsyn i fält pröva att utföra s.k. "kontorstillsyn" utifrån befintliga och inhämtade uppgifter. Projektet utförs i mån av tid och resurser.	Planeras till hösten 2017.
<u>Metaller i Holmsån/Dalbergså:</u> Att klargöra status avseende metallförekomster, källor till metallföroreningar i Holmsån/Dalbergså samt utveckla arbetssätt för att förbättra statusen i dessa vattenförekomster (förutsätter att medel finns för undersökningar).	Medel saknas för vidare undersökningar.
<u>Projekt hållbart kretslopp små avlopp:</u>	Sammanställning av projektet gjordes

<p>Pågående projekt som syftar till att hitta lösningar för att skapa kretslopp för enskilda avlopp. Då riktlinjerna för enskilda avlopp nu är fastställda ska nästa fas av projektet påbörjas. En målsättning är därvid att få till stånd en hygieniseringsanläggning. Miljöförvaltningen tar fram underlag för och håller informationsmöte med renhållningsansvariga och VA-chefer i kommunerna om förutsättningar och ansvarsfördelning mm. Eventuellt kan vi vara kommunerna behjälpliga med att ansöka om medel för investeringar i hygieniseringsanläggning. Samverkan med kommunernas VA-planegrupper.</p>	<p>under våren 2016. Erfarenheterna från projektet implementeras fortsättningsvis i arbetet med de kommunala VA-planerna.</p>
---	---

Arbetsgruppen hanterar frågor som; ledning/styrning, budgetfrågor, personalfrågor/personaladministration, direktionsadministration, nämndadministration, diarieföring/registrering, arkivering, fakturering, systemadministration, administration av hemsida, inköp, ekonomiuppföljning, delgivning och överklagandehantering.

Beskrivning av arbetsområdet under första halvåret 2017 (ni kan nog i stor utsträckning klippa/klistra från delårs-/helårsbokslut 2016). Huvudsakliga arbetsuppgifter, bedömning av om verksamhets-/tillsynsplan följs. Om risk bedöms finnas av att någon arbetsuppgift inte förväntas hinnas med enligt plan anges orsakerna till detta.....

Ledning, kansli och administration

Arbetsgruppen hanterar frågor som; ledning/styrning, budgetfrågor, personalfrågor/personaladministration, nämndadministration, diarieföring/registrering, arkivering, fakturering, systemadministration, administration av hemsida, inköp, ekonomiuppföljning, delgivning och överklagandehantering.

Kansliet har fr.o.m. 2017 nu även fått ansvar för att administrera hela det nya förbundet inklusive direktionens sammanträden. Detta har inneburit ett betydande merarbete och är en orsak till att arbetet inte ligger helt i fas med upprättad verksamhets- och tillsynsplan. En översyn av miljö- och energikontorets organisationsstruktur har genomförts, nya personalriktlinjer har tagits fram och tidsredovisning och stämpling görs numera i systemet Medvind. Både nämndens och direktionens sammanträden har administrerats av kansliet. Arbete med dokumenthanteringsplanen fortgår, även om takten fått dras ned något. Ny internkontrollplan är fastställd. Befattningsbeskrivningar har, med något undantag, tagits fram för all personal. Det stora behovet av kvalitetssäkring av äldre handlingar fortgår, om än i något reducerad takt. Arbetet med nya och uppdaterade rutiner fortgår, även om takten fått dras ned något till följd av andra arbetsuppgifter. Arbetsgruppens (och hela organisationens) arbete försvåras väsentligt av att kansliet/administrationen sitter geografiskt skilda från den övriga organisationen. Det är därför glädjande att kansliet kommer att flytta ihop med övrig personal i början av september. I övrigt har budgetarbete, löneöversyn mm hanterats enligt plan.

Miljöchefens nya roll som förbundschef tillika miljö- och energichef medför en mer resurskrävande roll och innebär mindre utrymme för t.ex. arbete med verksamhetsutveckling. Miljö- och energikontoret ser därför ett behov av en biträdande miljöchef eller motsvarande för att avlasta förbundschefen.

Konkretiserade mål	Aktiviteter som skall bidra till måluppfyllelsen	Måluppfyllelse
1. Miljönämndens beslut ska vara rättssäkra (gäller hela förvaltningen) Nyckeltal: Andel överklagade beslut där miljönämndens beslut står fast	Uppföljning av nämndbeslut som överklagats.	5 st. av nämndens beslut har vunnit lagakraft, 3 st. av nämndens beslut har upphävts i högre instans. 5 st. av nämndens beslut har ännu ej avgjorts. Avseende avgjorda beslut i högre instans så har nämndens beslut således stått fast i 63% av ärendena.
2. Miljönämndens ärendebalans ska vara god (gäller hela förvaltningen) Nyckeltal: Antal nya ärenden i relation till avslutade ärenden	Uppföljning av nya resp. avslutade ärenden i Vision	Nya ärenden: 1207 st Avslutade ärenden: 1014 st. Ärendebalansen är för närvarande något negativ, troligtvis är den höga ärendebelastningen (för få handläggare pga. svårigheter att rekrytera under vintern/våren). Fortsatt uppföljning i helårsbokslutet.
3. Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50 % vara avgiftsfinansierad. Nyckeltal: Procent avgiftsintäkter i relation till miljönämndens kostnader för myndighetsutövning.	Uppföljning via ekonomisystem.	Redovisas i helårsbokslutet
4. Miljönämnden ska alltid tillse att de anställda har rätt kompetens genom att dessa ges möjlighet att delta i relevanta	Uppföljning genom översyn av kompetens och utbildningsbehov.	Redovisas i helårsbokslutet

utbildningar och/eller ta del av handböcker, vägledningar och annat stödjande material inom identifierade och prioriterade områden.		
---	--	--

Projekt och särskilda insatser enligt TP 2017	Status
Utarbetande av styrdokument och rutiner i det nya förbundet	Merparten styrdokument är fastställda. Kvarstår reglemente IKP samt rutin för förbundsdirektionen.
Översyn av organisationsstruktur, administrativa funktioner och ledningsfunktionen	En uppföljning och utvärdering av miljö- och energikontorets organisationsstruktur har genomförts. Till följd av denna har antalet arbetsgrupper minskat. Nu finns tre arbetsgrupper (strateger, inspektörer resp. kansli). Utvärderingen pekade även på behovet av biträdande miljöchef.
Fortsatt utveckling av personalriktlinjer, befattningsbeskrivningar mm.	Pågår. Flera personalriktlinjer är fastställda men det finns fler att färdigställa. Befattningsbeskrivningar är med något undantag klara.
Ärendesystemet Vision; visst behov av städning i systemet finns fortfarande. Ytterligare lathundar behöver tas fram.	Behov av städning finns fortfarande. Det görs löpande då tid och möjlighet finns. Arbetet med lathundar pågår.
Kvalitetssäkring av vissa äldre handlingar	Pågår. De flesta handlingar är genomgångna men det finns en del kvar. Det dyker även upp nytt. Genomgång av ärenden som är registrerade på tidigare anställda pågår.
Fortsatt översyn av rutiner	Pga. hög arbetsbelastning på miljökontoret har arbetet med upprättande av rutiner blivit eftersatt. Under året har 3 st. rutiner fastställts, 23 st. är pågående. 50 st. rutiner är planerade.
Färdigställande av dokumenthanteringsplan	Samarbete, för att färdigställa dokumenthanteringsplanen, pågår mellan förbundschef, administration och arkivarie i Mellerud/Bengtsfors kommun. Ambitionen är att färdigställa ny dokumenthanteringsplan före årsskiftet.
Översyn av internkontrollplan	Översyn gjord, ny plan fastställd. Förslag till riskanalys (bilaga) håller på att tas fram

Miljö- och energistrategiskt arbete

Dalsslands miljö- och energiförbund har i uppdrag av kommunerna att initiera och samordna det miljö-, energi- och miljöstrategiska arbetet i medlemskommunerna och i förbundet, i nära samverkan med medlemskommunernas olika verksamheter. Verksamhetens mål är att fungera som ett nav för att skapa förutsättningar för kommunerna i Dalssland att utvecklas på ett långsiktigt och hållbart sätt

Miljöpolitiskt program för Dalsslands/inriktning av det miljö- och energistrategiska arbetet

Förslaget till miljöpolitiskt program som antogs av miljönämnden i juni 2016 har under våren varit uppe i två möten mellan förbundsledningen och nämnden. Förslaget remitterades till Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelanda och Melleruds kommuner. Ledningen har beslutat att arbetet med ett miljöpolitiskt program för Dalssland ska fortsätta att processas i dialog med kommunerna under 2018. Under hösten 2017 prioriteras arbetet med att ta fram åtgärder för det miljö- och energistrategiska arbetet 2018.

Miljöledning och miljöutbildning i kommunerna och förbundet

Förbundets insatser i kommunernas miljöledningsarbete har reducerats kraftigt under första halvåret på grund av sjukskrivning hos förbundets miljösamordnare. Under hösten är förbundets miljösamordnare åter i tjänst och dessutom anställs en ny miljöstrateg som kommer att stötta i det fortsatta miljöledningsarbetet under hösten. I Melleruds kommun kommer miljörevision att ske under hösten. Även miljöutbildningar m.m. planeras att genomföras under hösten.

Energi- och klimatstrategiskt arbete

Det energi- och klimatstrategiska arbetet innefattar 2,5 tjänster inklusive Åmåls kommun och är uppdelat på tre inriktningar som beskrivs nedan.

Kommunalt energistrategiskt arbete

I kommunernas interna energistrategiarbete ligger fokus på att samordna, utveckla medlemskommunernas (inkl. Åmål) energi- och klimatarbete. Utifrån årliga uppföljningar för respektive kommuns energianvändning, bereder och genomför energistrategerna med hjälp av kommunernas energigrupper åtgärder som styr mot fastställda energi- och klimatmål.

Åtgärder	Aktiviteter	Kommentar
Samordna energigrupper	Möten med kommunernas energigrupper (15 st.)	Åtgärdsplanering
Uppföljningar	Sammanställning och analys av energistatistik Redovisning av statistik Bengtsfors och Åmål. Redovisning Mellerud, Dals-Ed och Färgelanda Återrapportering klimatklivet Mellerud fjärrvärme	Alla kommuner Klar Pågående Enligt plan
Ansöka om externt medel	Klimatklivet Dals-Rostock, Mellerudsboäders AB Klimatklivet laddstolpar Färgelanda Klimatklivet Karolinerkolan, Dals-Rostock Energikartläggningsstöd Björnhuset, Färgelanda Stöd till solceller, Månvägen förskola, Högsäter Stöd till solceller, Fågelvägens förskola, Dals-Ed	Beviljad (292 tkr) Beviljad (67 tkr) Beviljad (920 tkr) Inskickad Inskickad Inskickad
Genomföra utredningar	Björnhuset, Färgelanda Hagaskolans Kök, Dals-Ed Tavlans motionsgård, Dals-Ed	Klar Pågående Pågående
Arbeta med kommunernas	Åmåls kommun (under uppdatering) Bengtsfors kommun (under uppdatering)	I förankringsprocess Revidering påbörjad

energi- och klimatstrategier	Melleruds kommun Dals Eds kommun Färgelanda kommun	Beslutad (2011-05-24) Beslutad (2016-09-28) Behov av revidering
------------------------------	--	---

Energi- och klimatrådgivning (EKR)

Finansieras av Statens Energimyndighet samtliga kommuner i Dalasland deltar i ett samarbete med Vänersborgs kommun under 2017. EKR ska upp uppmuntra allmänhet, små och medelstora företag samt organisationer till ett energi- och klimateffektivt beteende. Fokusområde 2017 är transporter.

Åtgärder	Aktiviteter	Kommentar
Kostnadsfri och opartisk rådgivning	Utställningar vid HOPP miljömässa i Bengtsfors Bomässan i Vänersborg. Informationsinsatser företag och bostadsrättsföreningar	170326 21-23 april Inriktning solenergi och transporter
Delta i insatsprojektet "Transport 2017"	Rådgivningsinsatser vid bilbesiktningar i Vänersborg och Mellerud. Information till 120 privatbilister och fördjupad rådgivning till 66 privatbilister	Genomfört två av fem tillfällen. Samverkan med projektet SGO
Tillgänglighet	EKR har varit tillgänglig för telefonrådgivning mellan kl. 08:00-16:30 mån-fre.	

Projektverksamhet

Driver under 2016-2018 projektet "Samskapande Grön Omställning"

Målet är att skapa en hållbar utveckling i bred dialog mellan politiker, tjänstemän, medborgare och näringsliv för att stimulera en ökad efterfrågan och produktion av energi från förnybara källor till fordon och transporter.

Åtgärder	Aktiviteter	Kommentar
Organisera arbetet inom projektet	Utformning av projektplan Rapportering och redovisning Tillväxtverket	Inskickad 1703 Inskickad 1701
Genomföra åtgärder inom ramen för projektplanen	Dialoginsats HOPP miljömässa i Dals Ed Dialoginsats HOPP miljömässa i Bengtsfors Sammanställning nulägesanalys Organisering av workshop med projektpartners	170305 170326 Pågående 9-11 maj GBG
Bistå kommunerna i arbete med fossilfria fordon och transporter.	Utredningsstöd tankställe biogas Bengtsfors Utredningsstöd tankställe biogas Mellerud Utredningsstöd tankställe biogas Dals Ed Processledning laddinfrastrukturplan Bengtsfors Utformning av insatser för minskat resande	Etablering 2018 Etablering 2018 Diskussion pågår Påbörjad Påbörjad

Miljöanpassad offentlig upphandling

Bedöms att den miljö- och energistrategiska planen följs.

Ny livsmedelsupphandling har pågått under våren. En miljöstrateg har på kostchefernas uppdrag vävt samman två policydokument till en enda policy "Livsmedel- och måltidspolicy" vilken har presenterats för politiker vid ett möte och sedan gått för

antagande i respektive kommun. Vid ett par möten har uppföljningen av miljökraven i levererade livsmedel till kommunala kök presenterats. Uppföljning av städ- & kemupphandlingen planeras ske under hösten.

Hållbar samhällsplanering

Medverkan sker i kommunernas VA-planering och i kommunernas gemensamma arbete med avfallsplanering. ÖP-arbetet i Dals-Ed sköts upp i våras och planeras att starta i oktober. Även Mellerud kommer att påbörja arbetet med en ny ÖP i höst.

Hållbar livsstil och konsumtion

Frågan om miljöanpassning av måltidverksamheterna har varit uppe för diskussion med kostcheferna och de arbetar på egen hand med personalens kompetenshöjning inom detta område. I Dals-Eds kommun har miljöstrateg medverkat vid ett utbildningstillfälle för all kostpersonal, kallad "Mat, klimat och andra miljöfaktorer". Arbetet fortgår under hösten.

Naturvårdsplanering

Första halvåret har inneburit mycket arbete med LONA-projekt. LONA-projektet "Vägledning till naturen i Dalsland", har slutförts i och med utgivning av boken "Natur i Dalsland", som trycktes och lanserades på Dalsslands litteraturens dag 17 juni. Återstår en del arbete med hemsida där allt material från boken samlas på förbundets nya hemsida www.naturidalsland.se. LONA-projektet "Ökad tillgänglighet till naturområden i Dalsland" pågår och ett antal informationstavlor samt vägvisare har tryckts och ska sättas upp i augusti-september. Under den här tiden ska också de planerade p-platserna uppföras. "Odling och plantering av vilda blommor i Dalsland" har genomförts som planerat.

Det reviderade naturvårdsprogrammet för Melleruds kommun var ute på remiss och antogs därefter i kommunfullmäktige 19 april. Det finns i sina 6 delar på www.dalsland.se och www.mellerud.se.

Vattenplanering

Verksamhetsplanen bedöms i huvudsak följas, men i något mindre omfattning än planerat, dels pga en dryg månads sjukfrånvaro för ansvarig miljöstrateg, dels då VA-planeringsarbetet varit pausat i några av kommunerna.

Miljöstrateg medverkar i kommunernas VA-planeringsgrupper. Under våren har arbete pågått främst i Mellerud, medan det av olika anledning varit låg aktivitet i grupperna i Bengtsfors (planen beslutad men processledare ska utses), Färgelanda (VA-policyn beslutades i februari och arbetet med delplanerna återupptas i höst) och Dals-Ed (förslag till handlingsplan finns men är ännu ej behandlad politiskt, arbetet har varit pausat pga samtidigt utredande av VA-frågorna i Nössemark). Vi räknar med att VA-planearbetet fortsätter i höst i alla fyra kommunerna.

Miljöstrateg har under våren medverkat i Gullmarns vattenråd (Örekilsälven och Valboån), tex vattendragsvandring i Örekilsälven, och i Dalbergså/Holmsåns vattenråd (tex

insatser i Teåkersälven). Miljöstrateg har även informerat KS i Dals-Ed om vattenmyndighetens beslut om nytt åtgärdsprogram. Dialog har inletts med kommunerna om samverkan i klimatanpassningsplanering.

Miljö- och energiinformation

Beskrivning	Aktiviteter och åtgärder
Hemsida	Ny information har lagts in på nya hemsidan
Utställningar	Deltagit och delat ut informationsblad mm vid HOPP miljömessan i Ed respektive HOPP miljömessan i Bengtsfors Naturinformation vid lanseringen av boken Natur i Dalssland samt guidning för allmänheten i ett reservat
Massmedia	Artiklar publicerade i t.ex. Melleruds Nyheter och Dalsslänningen

Samverkan nätverk, utbildning och omvärldsbevakning

Deltagit i kompetensutveckling och samverkan med andra aktörer, bland annat tillsammans med Fyrbodals kommunalförbund, Hållbar Utveckling Väst och Fossilfritt Dalssland

Status i relation till miljö- och energistrategisk plan 2017

Det miljö- och energistrategiska arbetet följer upprättad plan med undantag för en kraftigt reducerad insats i kommunernas miljöledningsarbete

Aktiviteter i den miljö- och energistrategiska planen som inte bedöms kunna genomföras under 2017

Miljöledningsarbete utförs men i reducerad takt

Framtiden på kort och lång sikt

- Det finns ett stort behov hos miljökontoret att utveckla lednings- och styrfunktioner, kvalitet och effektivitet, kompetens, arbetsmiljö och rekryteringsmöjligheter. Miljökontoret lägger stor vikt vid detta på både kort och lång sikt. Möjligheterna att utveckla detta bedöms positiva när miljö- och energikontoret från och med september 2017 finns samlat i Mellerud. Möjligheterna till detta bedöms samtidigt dock hämmas så länge förbundschefen/miljö- och energichefen inte avlastas vissa arbetsuppgifter, t.ex. genom inrättande av en tjänst som biträdande miljöchef.

- Fortsatta verksamhets- och tillsynsplaner samt behovsutredningar bör präglas av att kontorets resurser används med syftet att åstadkomma största möjliga miljönytta för Dalsland. Ett sådant arbete sker fortlöpande. Viktiga faktorer i detta arbete utgör av nationella/regionala miljömål, lagstiftning, lokala mål samt ekonomiska ramar. Samtliga medarbetare är involverade i detta arbete.
- Det är angeläget att utveckla de gemensamma rutinerna och riktlinjerna inom miljökontoret i syfte att skapa enhetlighet och tydlighet. Detta är ett arbete som pågår och som sker på både kort och lång sikt.
- Den utredning av miljökontoret och miljönämnden som gjordes 2012 visade att det finns ett stort behov av en ökad dialog mellan miljökontoret och de kommunala verksamheterna. Miljö- och energikontoret driver en process för ökad dialog med de kommunala verksamheterna. Denna process är ett långsiktigt arbete. Miljö- och energikontorets ambition är att, utifrån tillgängliga resurser, fortsätta och utveckla denna process. Utvecklad samverkan med kommunerna är nu en stående punkt på APT-möten och ledningsgruppsmöten. Den nya förbundsorganisationen bedöms ge möjligheter att utveckla denna samverkan.

Hållbar utveckling väst

Ansvarig: Nardono Nimpuno

Ansvar: 3020

Belopp i tkr	Delår 2017	Budget 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	8 822	5 916	4 560
Summa intäkter	8 822	5 916	4 560
Kostnader			
Personalkostnader	3 626	4 791	4 961
Övriga kostnader	6 021	1 126	788
Summa kostnader	9 647	5 917	5 749
Årets resultat	-825	0	-1 189

Verksamhetsbeskrivning

Hållbar utveckling Väst är Västra Götalands regionala energikontor och har funnits sedan 2003. Verksamheten har tre huvudsakliga delområden, samordning av Västra Götalands kommunala energi- och klimatrådgivare, samordning av ett kommunnätverk för hållbar utveckling i Västra Götaland samt projektverksamhet. Projektverksamheten kopplas till de två samordningsområdena, alternativt till uppdraget som regionalt energikontor.

Händelser av betydelse

- Huvs verksamhetsledare är fortsatt ordinarie ledamot och sekreterare i Energikontoren Sveriges styrelse.
- Uppdragen från Tillväxtverket och Energimyndigheten för energieffektivisering i små och medelstora företag i regionen fortsätter. Dessa strukturfondsfinansierade uppdrag ger kontoret en stärkt kompetens och erfarenhet kring arbete mot näringslivet.
- HUV fortsätter sin samverkan med Västra Götalandsregionen och Power Väst kring utökad vindkraft i regionen.
- Under våren anställdes 5 nya medarbetare.
- De två 2-åriga projekten Green Building A-Z med främst Interreg-finansiering och Soliväst II med stöd från främst Energimyndigheten och Västra Götalandsregionen löper på väl, med stort intresse och engagemang från deltagande kommuner och aktörer.
- Miljö- och energiförbundets direktions har beslutat att man tar ansvar för HUV:s verksamhet till och med 2018. I god tid dessförinnan bör därför ny huvudman för verksamheten vara klar. Utvecklingsarbete för att finna ny huvudman för verksamheten pågår. Nya tag har tagits kring att finna nya ägare med förankring i

hela regionen. Diskussioner har hållits med förbundsdirektörerna för de fyra kommunalförbunden i regionen samt med VGR. Dessa diskussioner fortsätter under hösten, på såväl politisk som högsta tjänstemannanivå.

Ekonomisk analys

Hållbar utveckling Väst visar på en budgetavvikelse på - 825 tkr.

Uppdrag och projekt löper på

Under 2017 har Hållbar utveckling Västs uppdrag och projekt löpt på. Organisationen har i dagsläget 7 större uppdrag/projekt som löper över flera år, och 5 mindre projekt som löper över året. Finansiärer är Energimyndigheten, Strukturfonderna, Västra Götalandsregionen, Interreg samt kommunerna i västra Götaland.

Efterfrågan på energikontorets tjänster och kompetens är stor hos såväl samarbetspartners som finansiärer.

Med sina 14 medarbetare är Hållbar Utveckling Väst ett av de mest tongivande och efterfrågade energikontoren i Sverige.

Finansiering med minskad overhead

Projekten som finansieras av Energimyndigheten medför liksom tidigare år en intäkt på 650 kr/upparbetad timme (Overhead ~300kr/tim). dessa projekt utgör ca hälften av organisationens intäkter.

För övriga projekt, såsom Strukturfondsuppdragen, Interregprojekt och andra EU-finansierade projekt erhålls en Overhead-ersättning som motsvarar endast ungefär 15 % av de faktiska lönekostnaderna, ca 50 kr/tim.

Marginalerna i verksamheten blir därför begränsade, vilket återigen återspeglar sig i såväl budgeten som resultatet 2017.

Då organisationen inte erhåller någon grundfinansiering blir ekonomin i organisationen ansträngd.

Frågan om grundfinansiering förblir följaktligen aktuell. Arbetet med att hitta en lämplig huvudman åt verksamheten fortsätter därför 2017.

Måluppfyllelse

Hållbar utveckling Väst har 6 övergripande mål som redovisas kort här

1. En regional resurs med hög kompetens och tillgänglighet för lokala, regionala och nationella aktörer

HUV driver och deltar i ett antal projekt inom energi- och miljöområdet som syftar till att öka och upprätthålla en hög kompetens i Västra Götalandsregionen. HUV erbjuder också praktikplatser under året samt möjligheter till ex-jobb.

2. Stärker och underlättar arbetet med hållbar utveckling i Västsverige genom att erbjuda nätverk, samordning och projektverksamhet

HUV arbetar kontinuerligt för att samordna och samverka för att underlätta för kommunerna att arbeta med hållbar utveckling. HUV har under året drivit 2 nätverk, kommunnätverket för hållbar utveckling och nätverket för energi och klimatrådgivare, EKR. Vi samverkar även med Länsstyrelsen i Västra Götaland för kommunnätverket för energistrategiska frågor.

3. Utvecklar, deltar i och leder projekt och aktiviteter som syftar till en hållbar utveckling, med tydligt värde för våra samarbetsparter, där vi lyfter fram de tre dimensionerna av hållbar utveckling

Under året har hållbar utveckling väst arbetat med att utveckla ett antal projekt med fokus på hållbar utveckling främst ur ett energi- och miljöperspektiv. Projekten utvecklas främst i samarbete med våra nätverk och samarbetspartners och arbetar med att ta in alla aspekter av hållbar utveckling. Dock bör belysas att vi arbetar främst med miljö- och energidelen i hållbar utveckling som tangerar ekonomi och sociala aspekter.

Samordningen av Energi och Klimatrådgivare och samordningen av Kommunnätverket av kommunala miljöstrategier löpte på under våren.

Förutom ovanstående bedrevs följande större uppdrag/projekt under 2017:

- Soliväst 2016-2019
- Green Building A-Z
- Insatsprojekt Solel: nationellt samordningsprojekt
- Nationell samordning av energikontoren Sverige (nationell ansökan genom föreningen Energikontoren Sverige.)
- Noder Energikartläggningsstöd mot små och medelstora företag.
- Energieffektiviseringsnätverk företagsgrupper.

4. Vi inspirerar och utmanar andra att genomföra hållbara aktiviteter, vi lever som vi lär och genom egna exempel går vi före. Vi verkar för ständig förbättring av den egna verksamheten genom ett aktivt arbete med vår miljö- och klimatpolicy

I inköp av fika och mat till möten söker Hållbar utveckling Väst alltid ekologiska och rättvisemärkta alternativ för att uppmuntra marknaden att erbjuda dessa varor/tjänster, samt "leva som vi lär". Miljöanpassad städning var t.ex. en viktig faktor när vi sökte städtjänst i de nya lokalerna.

HUV har 1 licens för webbmötesverktyget Adobe Connect pro vilket används flitigt av alla. Ofta sker flera möten i veckan på detta sätt vilket minskar miljöbelastningen då vi undviker transporter.

HUV har antagit CSR västs utmaningar, klimatinitiativet, REKO kontor och ett socialt ansvarstagande kontor för att internt driva på arbetet med hållbarhetsfrågorna.

5. Våra aktiviteter håller en hög kvalitet och svarar mot våra målgruppers förväntningar och behov. Genom utvärdering och uppföljning av våra aktiviteter arbetar vi för ständig förbättring.

HUV arbetar ständigt med att förbättra sin verksamhet. Alla större möten och event som genomförs utvärderas. Utvärderingar visar att 90 % av EKR-deltagarna nöjda till mycket nöjda med nätverksträffarna som hittills. Även kommunnätverket för hållbar utveckling har fortsatt positiva utvärderingar och kommentarer från deltagarna.

6. Hållbar utveckling Väst är en uthållig arbetsplats där kreativitet, passion och vilja tas till vara och får växa.

Hållbar utveckling Väst har en friskvårdstimme/vecka vilket varit mycket uppskattat detta fortsätter under 2017. HUV arbetar kontinuerligt med deltagande processer och mötesmetoder för att underlätta kreativitet och ta till vara på personalens kompetens.

Framtiden på kort och lång sikt

Som nämns är efterfrågan på Hållbar Utveckling Västs tjänster och kompetenser fortsatt stor. Uppdrag från och samarbete med relevanta aktörer (i regionen såväl som nationellt) inom energi och miljö håller en hög nivå.

Stödet till energirådgivarna samt samordningen av dessa utvecklas vidare av Energimyndigheten genom de 15 nationella Energikontoren via rollen som Regional utvecklingsledare (RUL).

Kommunnätverket för Hållbar utveckling löper på: det medlemsbaserade nätverket fortsätter sin verksamhet med HUV som central samordnare av aktiviteter av relevans för kommunernas miljöstrategier, kommunekologer, planerare, fair-trade ansvariga mm. De deltagande kommunerna är fortsatt nöjda med och känner fortsatt behov av nätverket. Nätverket omfattar 34 kommuner.

Arbetet med att bredda finansieringen har burit frukt, och kompetens och kontakter har arbetats upp gentemot nya finansiärer. Projektutvecklingen löper på och grunden har lagt till ett antal nya projektansökningar för 2018 och framåt.

Dock kräver den här typen av verksamhet någon form av grundfinansiering, vilket inte erhålls i dagsläget. För en stor del av uppdragen är overheaden som nämnts alldeles för liten för att verksamheten totalt sett ska få de marginaler som krävs. En grundfinansiering behövs för att täcka detta behov. (Övriga energikontor i Sverige erhåller ett sådant grundstöd från sina ägare).

En viktig prioritet för organisationen är därför att hitta en ny huvudman som kan erbjuda förankring och grundfinansiering.

HUVs verksamhetsledare har tillsammans med förbundschefen Dan Gunnardo under våren arbetat mot en lösning där de fyra kommunalförbunden skulle gå in som gemensamma ägare. Någon form av medlemsavgift bör utgå från kommunerna i hela länet. Dessutom bör medfinansiering för verksamheten sökas hos VGR.

Västgruppen

Som ett led i detta har verksamhetsledaren och förbundschefen i juni träffat den sk Västgruppen som är forumet mellan VGR och kommunalförbundens för strategisk samverkan inom regional utveckling. Det aktuella läget för kontoret diskuterades med förbundsdirektörerna och VGR (miljöchef och regionutvecklingsdirektör) och vägar framåt i linje med ovanstående presenterades.

Parallellt har även samtal förts med Länsstyrelsen, som är inbegripen i situationen och positiv till att spela en roll i en framtida lösning av HUVs huvudmannaskap.

Dialogen med dessa aktörer fortsätter under hösten. Målsättningen är att hitta en lösning under de kommande 12 månaderna, i god tid innan Dalsslands Miljö och Energiförbund i enlighet med sitt Direktionsbeslut avvecklar verksamheten.

Resultaträkning

Belopp i tkr		Delår 2017	Budget 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	Not 1	17 036	22 799	35 587
Verksamhetens kostnader	Not 2	-16 017	-23 031	-38 922
Avskrivningar	Not 3	-1 086	-1 005	-1 779
Verksamhetens nettokostnader		-67	-1 237	-5 114
Finansiella intäkter	Not 4	1	0	4
Finansiella kostnader	Not 5	-17	0	-35
Resultat före extraordinära poster		-83	-1 237	-5 145
Extraordinära intäkter				
Extraordinära kostnader				
Periodens resultat		-83	-1 237	-5 145

Nettoresultat

Belopp i tkr	Delår 2017	Budget 2015	Bokslut 2016
Kansli	184	-35	-2 958
Inköp	0	0	16
Miljöförvaltningen	558	148	-24
Energisamverkan, Dalalands	0	-344	-990
Hållbar utveckling väst	-825	0	-1 189
Summa	-83	-231	-5 145

Finansieringsanalys

Belopp i tkr	Delår 2017	Bokslut 2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	-83	-5 145
Justering för av- och nedskrivningar	1 086	1 779
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 003	-3 366
Ökning (-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	2 715	-234
Ökning (+)/minskning(-) kortfristiga skulder	3 956	4 387
Kassaflöde från den löpande verksamheten	7 674	787
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investering i materiella anläggningstillgångar	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		
Investering i finansiella anläggningstillgångar		
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0	0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyupptagna lån		
Amortering av skuld	-767	-1 264
Ökning av långfristiga fordringar		
Minskning av långfristiga fordringar		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-767	-1 264
Periodens kassaflöde	6 907	-477
Likvida medel vid årets början	4 055	4 532
Likvida medel vid periodens slut	10 962	4 055

Balansräkning

Belopp i tkr		Delår 2017	Bokslut 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	Not 6	4 144	5 230
Finansiella anläggningstillgångar			
Summa anläggningstillgångar		4 144	5 230
Omsättningstillgångar			
Fordringar	Not 7	3 490	6 205
Kassa och bank	Not 8	10 962	4 055
Summa omsättningstillgångar		14 452	10 260
SUMMA TILLGÅNGAR		18 596	15 490
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
varav årets resultat	Not 9	-1 143	-1 060
		-83	-5 145
Skulder			
Långfristiga skulder	Not 10	2 442	3 209
Kortfristiga skulder	Not 11	17 297	13 341
Summa skulder		19 739	16 550
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		18 596	15 490
Soliditet		-6,1%	-6,8%

Notförteckning

Belopp i tkr	Delår 2017	Bokslut 2016
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Årsavgifter tillsyn	1 474	2 512
Tillsyns- och prövningsavgifter	882	2 091
Bidrag Länsstyrelsen	345	7 310
Bidrag Energimyndigheten	3 956	1 698
Bidrag Tillväxtverket		2 179
Bidrag VGR		
Bidrag kommunnätverk (HUV)	1 149	683
Medlemsavgift Dals-Ed	88	137
Medlemsavgift Bengtsfors	173	276
Medlemsavgift Åmål		359
Medlemsavgift Färgelanda	118	188
Medlemsavgift Mellerud	166	261
Miljökontor, Dals-Ed	815	1 373
Miljökontor, Bengtsfors	1 664	2 757
Miljökontor, Färgelanda	1 121	1 873
Miljökontor, Mellerud	1 579	2 616
Inköpare Bengtsfors		348
Inköpare Dals Ed		250
Inköpare Färgelanda		286
Inköpare Mellerud		338
Inköpare Åmål		126
Inköpare Säffle		90
Bidrag energisamverkan	490	1 400
Bidrag glesbyggsstöd, energi	300	
Bidrag energisamverkan, Vbg	171	
Försälj vht t annan kommu		899
Intäkter bibliotekssystem	341	939
Intäkter lönesystem HR+	814	1 862
Intäkter ekonomisystem Agresso	628	1 361
Intäkter VA-system	294	587
Intäkter plan/bygg-system	215	473
Intäkter fastighetsbolagen	-18	54
EU-bidrag (SGO)	196	
Övriga intäkter	75	261
S:a verksamhetens intäkter	17 036	35 587

Notförteckning

Belopp i tkr	Delår 2017	Bokslut 2016
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	10 921	23 456
Hyror	603	1 286
Material	161	373
Köpta tjänster	1 963	6 007
Övriga kostnader	2 370	7 800
S:a verksamhetens kostnader	16 017	38 922

Not 3 Avskrivningar

Avskrivning ekonomisystem	311	621
Avskrivning Löne/PA-system	303	605
Avskrivning bibliotekssystem	0	78
Avskrivning VA-system	278	278
Avskrivning plan/bygg-system	195	195
Avskrivning datorer	0	2
S:a avskrivningar	1 086	1 779

Avskrivning enligt plan grundas på inventariernas ursprungliga anskaffningsvärde och fördelas över den beräknade nyttjandeperioden, datorer tre år, medlemskommunernas ekonomi- och PA-system 10 år och övriga inventarier och bibliotekssystem 5 år.

Belopp i tkr	Delår 2017	Bokslut 2016
Not 4 Finansiella intäkter		
Övriga ränteintäkter	1	4
S:a finansiella intäkter	1	4

Not 5 Finansiella kostnader

Dalslands Sparbank Ekonomisystem	2	6
Dalslands Sparbank Löne/PA-system	1	4
Dalslands Sparbank bibliotekssystem	1	3
Övriga räntekostnader	9	13
Bankkostnader	6	9
Övriga finansiella kostnader	-2	
S:a finansiella kostnader	17	35

Not 6 Materiella anläggningstillgångar

- varav maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde	20 885	20 885
Akkumulerad avskrivning	-15 655	-13 876
Årets investeringar	0	0
Avskrivning	-1 086	-1 779
Summa	4 144	5 230

- specifikation maskiner och inventarier

Ekonomisystem	1 553	1 863
Löne/PA system	2 118	2 421
Datorer	0	0
Bibliotekssystem	0	0
VA-system	278	556
Plan/ Bygg-system	195	390

S:a materiella anläggningstillgångar **4 144** **5 230**

Not 7 Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	1 664	3 302
Skattekonto	400	0
Moms	462	780
Bruttolönefordran	0	
Förutbetalda hyror	129	0
Förutbetalda kostnader	158	360
Upplupna intäkter	624	1 763
periodiseringsfordringar	54	

S:a kortfristiga fordringar **3 491** **6 205**

Not 8 Kassa och bank

Bank	10 962	4 055
------	--------	-------

S:a kassa och bank **10 962** **4 055**

Belopp i tkr	Delår 2017	Bokslut 2016
Not 9 Eget kapital		
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	-1 060	4 085
Årets resultat	-83	0
Utgående balans eget kapital	-1 143	4 085
<i>- varav saldo Hållbar utveckling Väst</i>		
Ingående värde	1 658	1 658
Årets resultat	-825	0
Utgående värde	833	1 658
<i>- varav saldo Energisamverkan, Dalssand</i>		
Ingående värde	111	111
Årets resultat	0	0
Utgående värde	111	111
<i>- varav saldo Miljönämnd</i>		
Ingående värde	0	0
Årets resultat	558	0
Utgående saldo	558	0
<i>- varav saldo Kansliet</i>		
Ingående värde	107	-4
Flyttat till Inköp (del av)		
Årets resultat	184	0
Utgående saldo	291	-4
<i>- varav saldo Inköp</i>		
Ingående värde	0	111
Flyttat fr Kansliet		
Årets resultat	0	0
Utgående saldo	0	111
Not 10 Långfristiga skulder		
Ingående skuld	3 209	4 473
Nya lån		
Amortering enligt plan	-767	-1 264
S:a långfristiga skulder	2 442	3 209
Kreditgivare		
DS Bibliotekssystem	0	39
DS Ekonomisystem	1 549	2 014
DS Löne/PA system	2 118	2 420
Amortering kommande år	-1 225	-1 264
S:a kreditgivare	2 442	3 209
Not 11 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	296	2 115
Kommande års amortering	1 225	1 264
Utgående moms	299	
Arbetsgivaravgifter/ kollektiva avgifter	771	658

Preliminärskatt	308	335
Semesterlöneskuld	1 168	757
Pensionskostnader individuell del	325	726
Bruttolöneavdrag, pensionsavsättning	-89	
Särskild löneskatt individuell del	463	766
Särskild löneskatt på utbetalda pensioner	230	
Utgiftsrester	1	
Inkomstförskott	6 032	2 416
Övriga kortfristiga skulder	6 215	4 304
Periodiersingsskulder	54	
S:a kortfristiga skulder	17 297	13 341

Beviljad checkkredit 6000 tkr.

Not 12 Överskottsfond, tjänstepensioner

Överskottsmedel	0	4
S:a överskottsfond	0	4

Redovisningsmodell

Den kommunala redovisningslagen reglerar den externa redovisningen. Årsredovisningen ska enligt lagen innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning samt en kassaflödesanalys. För kommunalförbundets interna redovisning tillkommer även driftredovisning och investeringsredovisning.

Modellens delar och samband

Resultaträkningen redovisar det ekonomiska resultatet på tre nivåer; verksamhetens nettokostnader, som redovisar resultatet av den egentliga verksamheten; resultat före extraordinära poster, som redovisar resultatet av den löpande verksamheten; samt årets resultat som även inkluderar extraordinära intäkter och kostnader. Årets resultat utvisar förändringen av det egna kapitalet. Årets resultat innefattar hela kommunalförbundets verksamhet.

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid en viss tidpunkt. Balansräkningen visar värdet av kommunalförbundets tillgångar och hur dessa tillgångar har finansierats, externt med skulder och internt med eget kapital. Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Skulderna delas upp i långfristiga och kortfristiga skulder. Kortfristiga skulder är de som förfaller inom ett år. Skillnaden mellan tillgångar och summan av skulder utgör det egna kapitalet, kommunalförbundets förmögenhet.

Kassaflödesanalysen ger upplysning om kassaflöde från löpande verksamhet, investeringar och från finansiering. Ett positivt saldo på kassaflödet innebär en förstärkning av likviditeten. Kassaflödets saldo slutar med årets förändring av likvida medel.

Driftsredovisningen visar de enskilda verksamhetsområdenas redovisade intäkter och kostnader samt nettobudget.

Investeringsredovisningen är en beskrivning av kommunalförbundets investeringsverksamhet under året.

Övergripande redovisningsprinciper

I den löpande redovisningen och vid upprättande av årsredovisningen följs ett antal övergripande redovisningsprinciper, vilka skapar ett normverk som styr innehållet i redovisningsrapporterna. Principerna som tillämpas innebär att en återhållsam bild av kommunalförbundets ekonomi redovisas, i enlighet med god redovisningssed. Analysen av den finansiella utvecklingen och ställningen baseras på antagandet att dessa principer har följts.

Principen om pågående verksamhet – Denna princip har stor betydelse för redovisningen, främst vad gäller tillgångsvärderingen och det sätt på vilket tillgångar redovisningstekniskt anses förbrukas. Här kommer förväntningar på framtiden in.

Principen om öppenhet – Öppenhetsprincipen handlar dels om myndigheters offentlighetsprincip, dels om ett förhållningssätt där största möjliga öppenhet alltid eftersträvas.

Försiktighetsprincipen – Försiktighetsprincipen innebär att värdering av redovisningsposter ska göras på ett sådant sätt att resultatet under inga omständigheter överskattas utan hellre underskattas.

Kongruensprincipen – Kongruensprincipen innebär att konsekventa mätprinciper ska tillämpas över tid.

Matchningsprincipen – Matchningsprincipen innebär att värderingen av tillgångar och skulder sker på ett sådant sätt att intäkter och kostnader som hör samman redovisas under samma redovisningsperiod.

Väsentlighetsprincipen – Väsentlighetsprincipen kan medföra avsteg från matchningsprincipen i och med att endast väsentliga redovisningsposter behöver periodiseras.

Kommunal redovisningslag

Kommunalförbundet ska enligt den kommunala redovisningslagen följa god redovisningssed. Lagen reglerar vilka delar som ska ingå i årsredovisningen. Förvaltningsberättelsen ska ge en översikt över utvecklingen. Den ska även redogöra för de förhållanden som är viktiga för bedömningen av ekonomin. Här ska förhållanden som är kända fram till dess årsredovisningen upprättats redovisas.

I 2017 bokföring och bokslut tillämpas i allt väsentligt den kommunala redovisningslagens bestämmelser samt gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Tillämpning av redovisningsprinciper i övrigt

- Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar.
- Avskrivning sker på tillgångens anskaffningsvärde. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs med 3 år för datorer, 5 år för inventarier och biblioteks system och 10 år för ekonomisystem och löne-/PA-system. Avskrivning påbörjas under det år tillgången tas i bruk.
- Årets förändring av semesterlöneskulden, okompenserad övertid etc. redovisas under verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Den totala skulden av dessa redovisas som kortfristig skuld i balansräkningen.

- Timlöner, övertidsersättningar etc. som intjänats under 2015 och betalats ut 2015 belastar 2015 års resultat.
- Pensionsskuld och pensionskostnad beräknas av Kommunernas Pensionsanstalt (KPA). Pensionsrättigheter intjänade från och med 1998 har betalats in via försäkring hos KPA och är kostnadsförd i den mån de ej avser s.k. avgiftsbestämd ålderspension (individuell del). Den avgiftsbestämda delen avseende år 2015 är kostnadsförd och redovisas som en kortfristig skuld. Samtliga pensionskostnader har belastats med särskild löneskatt.

Kommunfullmäktige i
Bengtsfors, Dals-Ed,
Färgelanda, och Mellerud
kommuner

Direktionen i
Dalslandskommunernas
kommunalförbund

Utlåtande avseende delårsrapport 2017

Revisorerna skall varje år i samband med granskningen av delårsrapporten göra en bedömning av om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten skall behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Enligt kommunallagen 8 kap 5 § skall budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomi under budgetåret. Mål och riktlinjer som har betydelse för god ekonomisk hushållning skall anges för såväl verksamhet som ekonomi.

Vi har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2017-07-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport som utarbetats av PwC.

Det redovisade resultatet per 2017-07-31 är – 83 tkr.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- *Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt.*
- *Vi instämmer i direktionens bedömning av möjligheterna att nå det övergripande finansiella målet som direktionen fastställt.*

- Vi efterlyser en långsiktig lösning på hur verksamheten i Hållbar Utveckling Väst ska hanteras främst med anledning av deras svårighet att bedriva verksamheten inom tilldelad budget sedan budgetförutsättningar ändrats under de senaste åren. Arbetet med att hitta en ny huvudman för Hållbar Utveckling Väst måste intensifieras och komma till ett avslut under 2018.
- Vår sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med direktionens fastställda mål.

DALSLANDS MILJÖ & ENERGIFÖRBUND

Revisorerna

Bo Johansson
Sammanställande

Nils-Gunnar Nilsson

Torgny Arvidsson

Joacim Magnusson

Evert Magnusson

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2017 Dalslands Miljö & Energiförbund

Lars Dahlin
Certifierad kommunal
revisor

november 2017

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	5
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	5
3.2.1.	Iakttagelser	5
3.2.2.	Bedömning.....	6

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer översiktligt granskat förbundets delårsrapport för perioden 2017-01-01 – 2017-07-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som direktionen fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2017.

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2017.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapporering, att verksamhetens prognostiserade utfall är förenlig med de av direktionen fastställda målen i budget 2017.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommunalförbund är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska förbundets delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunalförbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med respektive medlemskommuns fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Direktionens anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2017-07-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur förbundet redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions-sed i övrigt har.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juli. Resultatet för perioden uppgår till -83 tkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.

Upplysningar om förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs kortfattat

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar samt ett fåtal noter.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är densamma som vid föregående års årsbokslut.

Förklaring till säsongvariationer beskrivs ej särskilt.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2017.

3.2. God ekonomisk hushållning

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

Den målsättning som finns avseende finansiella delen av verksamheten har styrning genom att *”verksamheten skall bedrivs inom de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten”*. Respektive enhets utfall redovisas tillsammans med den budgetram som tagits för verksamheten och årsprognosen.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs en uppföljning av verksamheternas mål som direktionen fastställt. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet. En relativt stor andel av målen utvärderas inte i delårsbokslutet utan endast i årsbokslutet.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2017.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall är förenlig med de av direktionen fastställda målen i budget 2017.

2017-11-01

Lars Dahlin
Uppdragsledare

Sammanträdesdatum

2017-10-19

DMEF § 47

Delårsbokslut 2017-07-31

Bakgrund

Det första delårsbokslutet för det nya förbundet föreligger. Dalslands miljö- och energinämnd har antagit den del av bokslutet som omfattade nämndens verksamhet 2017-10-02.

Delårsbokslutet redovisar statusen avseende både ekonomiska och kvalitativa faktorer. Det kan konstateras att Miljö- och energikontoret visar en betydande positiv budgetavvikelse för delåret, medan Hållbar utveckling väst (HUV) visar en betydande negativ budgetavvikelse. För miljö- och energikontoret bedöms avvikelsen, relativt budget, bli betydligt lägre i ett helårsperspektiv. För HUV bedöms dock budgetavvikelsen bli tydligt negativ även i ett helårsperspektiv.

Direktionens beslut

Direktionen godkänner upprättat delårsbokslut för perioden 2017-01-01 – 2017-07-31 och överlämnar detta till kommunerna och revisorerna.

Ordf sign

Justerandes sign

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 15

Dnr 2017/658

Granskning av inkassoverksamhet – svar till kommunens revision

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen översänder, som sitt svar till revisorerna, förvaltningens beskrivning av pågående arbete inom de områden som revisionen lämnat rekommendationer.

Yrkanden

Kenneth Carlsson (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens revisorer har granskning genomförts av kommunens inkassoverksamhet. Revisionen önskar svar på framförda synpunkter.

Revisionens bedömning är att kommunens inkassoverksamhet inte bedrivs helt ändamålsenligt eller med en tillräcklig intern kontroll. Revisionen lämnar ett antal rekommendationer.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra rutiner och arbetsätt och ser revisionens rekommendationer som ett stöd i det fortsatta förbättringsarbetet.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-12-27.

Ekonomichefen informerar.

Skickas till Kommunstyrelsen

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Granskning av inkassoverksamhet – svar till kommunens revision

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen översänder, som sitt svar till revisorerna, förvaltningens beskrivning av pågående arbete inom de områden som revisionen lämnat rekommendationer.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens revisorer har granskning genomförts av kommunens inkassoverksamhet. Revisionen önskar svar på framförda synpunkter.

Revisionens bedömning är att kommunens inkassoverksamhet inte bedrivs helt ändamålsenligt eller med en tillräcklig intern kontroll. Revisionen rekommenderar kommunstyrelsen att:

- revidera/uppdatera kommunstyrelsens reglemente som är från 2006,
- revidera policy och anvisningar för fordringar och inkasso så att;
  - de överensstämmer med hur kommunen vill/kan bedriva sin inkassoverksamhet
  - de kan tillämpas med hänsyn till gällande avtal och leverantörer av ekonomisystem och fakturering samt företaget som kommunen anlitar för inkassotjänster,
- det ”de facto” förlängda avtalet bör formaliseras och de förlorade dokumenten/bilagorna måste återfinnas eller återupprättas. Kommunen bör också påbörja ny upphandling av leverantör för dessa tjänster i enlighet med LOU.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra rutiner och arbetssätt och ser revisionens rekommendationer som ett stöd i det fortsatta förbättringsarbetet.

Förvaltningen har påbörjat eller kommer under 2018 att starta arbete inom de tre delar som revisionen har rekommendationer om.

Revidering av reglemente för kommunstyrelsen kommer att ske i samband med att beslut fattas kring eventuell ny politisk organisation. Beslutet kommer att tas under 2018.

Samtliga policys, reglementen, riktlinjer m m inom det ekonomiska området ska ses över och arbetet är påbörjat. Nuvarande dokument behöver ses över

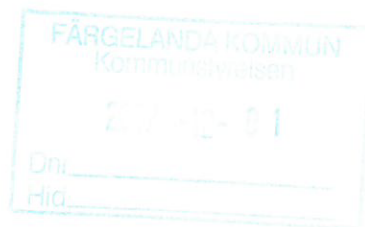
då innehållet i vissa av dem inte överensstämmer med den modell för styrdokument som kommunfullmäktige har fastställt i och med beslutet om styr- och ledningssystem i kommunen. Även innehållet behöver revideras i delar av dokumenten för att överensstämma med vad som gäller i nuläget.

Avtalet med Visma är förlängt 12 månader till 2018-09-29, utifrån förlängningsklausul, och de förlorade dokumenten/bilagorna har inhämtats. Diskussion kring upphandling av nya leverantörer av tjänster har påbörjats inom Dalslandskommunerna. Arbetet kommer fortlöpa under 2018.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:
Kommunens revisorer
Ekonomiavdelningen
Diariet

Granskning av kommunens inkassoverksamhet

PwC har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av kommunens inkasso- verksamhet. Rapporten överlämnas till fullmäktige och kommunstyrelsen. Revisorerna önskar svar på framförda synpunkter av kommunstyrelsen senast 31 januari 2018.

På uppdrag av kommunens revisorer

2017-11-27

 Håkan Olsson

PwC

Revisionsrapport

Granskning av kommunens inkassoverksamhet

Färgelanda kommun

Håkan Olsson
Certifierad
kommunal revisor

November 2017

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Kontrollmål och revisionskriterier	2
2.4	Metod	2
3	Iakttagelser och bedömningar	3
3.1	Reglemente för kommunstyrelsen	3
3.2	Kommunstyrelsens delegationsordning	3
3.3	Policy och anvisningar för fordringar och inkasso avs hyror.	4
3.4	Avtal med Visma	5
3.5	Avbetalningsplan hyra och el mm med Lillesjö	5

1 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Vi bedömer att kommunens inkassoverksamhet inte bedrivs helt ändamålsenligt eller med en tillräcklig intern kontroll.

Denna bedömning grundar vi på att;

- Policyn för fordringar och inkasso är tydlig men den följs inte fullt ut avseende tidpunkt för påminnelser och krav, som ofta skickas senare än vad policyn anger.
- Anvisningarna till policyn hänvisar till ett annat inkassoföretag än det som kommunen har avtal med. Det är inte ändamålsenligt att anvisningarna beslutas av fullmäktige. Det räcker med kommunstyrelsen, som dessutom kan delegera ansvaret ytterligare (fullmäktige beslutar dock om policyn).
- Underlag och bilagor till avtal med Visma avseende inkassotjänster (Ramavtal och Prisbilaga) saknas och återfinns ej i kommunens diarium. Det utförs ingen kontroll av om Visma fullföljer sina åtaganden och avtalade priser. Avtalstiden utgick 2017-09-09 och det har inte formellt förlängts.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att;

- Revidera/uppdatera kommunstyrelsen reglemente som är från 2006.
- Revidera Policy och anvisningen för fordringar och inkasso så att;
  - de överensstämmer med hur kommunen vill/kan bedriva sin inkassoverksamhet
  - de kan tillämpas med hänsyn till gällande avtal och leverantörer av ekonomisystem och fakturering samt företaget som kommunen anlitar för inkassotjänster.
- Det "de facto" förlängda avtalet bör formaliseras och de förlorade dokumenten/bilagorna måste återfinnas eller återupprättas. Kommunen bör också påbörja ny upphandling av leverantör för dessa tjänster i enlighet med LOU.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommunen har stora fordringar för hyra, el, vatten och fjärrvärme på ett företag som inte fullgör sina betalningar.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet är att granska om kommunen har ändamålsenliga rutiner och en tillräcklig intern kontroll över fakturering av fordringar och inkassoverksamhet.

2.3 Kontrollmål och revisionskriterier

De kontrollmål som skall besvaras är;

- Är ansvar och befogenheter avseende fakturering och inkassoverksamhet tydliga och följs dessa?
- Finns ändamålsenliga regler, instruktioner och rutiner som anger när, hur och fakturering och krav av hyresfordringar sker och följs dessa?

Granskning sker utifrån nedanstående kriterier.

- Kommunstyrelsen reglemente
- Delegationsordning
- Fullmäktiges policy med anvisningar för fordringar och inkasso
- Avtal med externa leverantörer/konsulter för inkassoverksamhet
- Upprättad avbetalningsplan.

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med ekonomichef, ekonom och kommunchef
- Analys av relevanta styrdokument
- Granskning av redovisning, uppföljning och rapportering

Granskningen är inte lika omfattande som en fördjupad granskning utan mer översiktlig. Granskningen är mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning. Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Iakttagelser och bedömningar

3.1 Reglemente för kommunstyrelsen

Reglementet är antagen av kf 2006-12-14. Reglementet reglerar, tydliggör och delegerar de frågor som är relevanta för kommunens fakturering och inkassoverksamhet.

- Ekonomi och finans § 2
- Medelsförvaltning § 4
  - o Bevaka intäkter
  - o Åtgärder för indrivning
- Delegerat från fullmäktige § 9
  - o Upplåta/uthyra fastighet
  - o Föra talan och avtala om betalning av fordran, anta ackord, förlikning och andra avtal
- Uppsikt över kommunens verksamhet (utveckling, ekonomiska intresse, effektivitet) och ta initiativ samt representera ks om ksau inte bestämt annat § 18
- Underteckna avtal, andra handlingar och skrivelser som ks beslutar om (gäller också 1 och 2 vice ordf) med kontrasignation av den som ks bestämmer § 23.

3.1.1 Bedömning

Reglementet reglerar, tydliggör och delegerar de frågor som är relevanta för kommunens fakturering och inkassoverksamhet.

Kommunstyrelsen är informerad och håller fortlöpande uppsikt över obetalda fordringar, inkassoåtgärder, avbetalningsplaner och bevakning i övrigt av kommunens intressen vid t ex företagsrekonstruktion. Vid behov anlitas extern juristkompetens.

Kontrollmålen är uppfyllda.

Men reglementet bör revideras/uppdateras med anledning av ålder och att en ny kommunallag gäller fr o m 2018.

3.2 Kommunstyrelsens delegationsordning

Delegationsordningen är antagen av kf 2017-03-01. Relevanta områden för granskningen som regleras är;

- Ks ordf bemyndigas teckna firma med kontrasignation av kommunchef då ett ärende inte är delegerat
- Delegat undertecknar avtal som följd av delegationsbeslut
- Ks ordf undertecknar, med kontrasignation av kommunchef, som följd av delegation till ksau
- Kommunchefen delegeras föra kommunens talan och sluta förlikning, betalning av fordran, anta ackord avvisa fordran
- Vid verkställighet undertecknas handlingar av sektorchef
- Kommunchefen delegeras fatta beslut av förlikning, överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord och avvisa fordran
- Fastighetschef delegeras teckna avtal längre än 6 månader och sammanlagd hyra över 10 basbelopp
- Ekonomichef delegeras avropa ramavtal upp till 10 basbelopp.

3.2.1 Bedömning

Begreppet "teckna firma" (från ABL) är något oklart jämfört med "uppdrag att underteckna avtal" mm enligt reglemente och delegationsordning, men i detta sammanhang kan de likställas. Kontrollmålen är uppfyllda.

3.3 Policy och anvisningar för fordringar och inkasso av hyror

Policy med anvisningar är båda antagna av kf 2011-11-16.

Policyn innehåller bl a.

- Fakturering och betalningstid hyror (ej 40 dgr efter tjänst med 30 dgr betalningstid) §2
- Påminnelse efter 7 dgr efter ffd §3 (ej avgift)
- Inkassokrav efter 21 dgr efter ffd §4 (utförs av Visma enligt avtal och rutin) avgift och ränta enl räntelagen
- Anstånd och betalningsplan kan beviljas där det bedöms lämpligt för att få betalt §6
- Avgift per aviseringstillfälle vid betalning enligt avbetalningsplan § 6
- Avgift för upprättande av avbetalningsplan enligt gällande förordning §6
- Vidtagna åtgärder för att få betalt efter påminnelse och krav (indrivning, avstängning) med hänsyn till belopp och omständigheter i övrigt §7
- Särskilda regler för uppsägning enl Hyreslagen §8
- Avhysning §9
- Långtidsbevakning §10
- Avskrivning av fordran (bokföring och faktiskt) § 11

Anvisningar innehåller bl a.

- Betalning skall ske 10 dgr efter påminnelse
- Betalning skall ske 8 dgr efter krav
- Dröjsmålsränta = ref.ränta + 8 %
- Anstånd en månad och avbetalningsplan bör inte överstiga 12 månader
- Avtal med Intrum Justitia.

Kommunen har avtal med Visma och inte Intrum Justitia.

Kommunen har ofta (särskilt vid semester och övrig frånvaro) inte klarat att bevaka och påminna om obetalda fordringar inom 7 dagar eller posta krav inom 21 dgr under 2017. Orsaken anges vara dels tidsbrist som uppstod efter det att en ekonom och nyckelperson slutat. En annan orsak som anges är att det nya ekonomi och faktureringsystemet från 2014 inte fullt ut är anpassat till de antalet dagar som policyn anger.

3.3.1 Bedömning

Policyn är tydlig men följs inte fullt ut avseende tidpunkt för påminnelser och krav som ofta skickas något senare än vad policyn anger.

Anvisningarna hänvisar till fel inkassoföretag och det är inte ändamålsenligt att dessa beslutas av fullmäktige då det räcker med kommunstyrelsen, som dessutom kan delegera ansvaret ytterligare (fullmäktige beslutar dock om policyn).

Kontrollmålen är inte helt uppfyllt.

Policyn och anvisningen bör revideras så att;

- de överensstämmer med hur kommunen vill bedriva sin inkassoverksamhet
- de kan tillämpas med hänsyn till gällande avtal och leverantörer av ekonomisystem och fakturering samt företag som kommunen anlitat för inkassotjänster.

3.4 Avtal med Visma

Avtal med Visma är tecknat 2014-09-09 utifrån ett avrop från ramavtal.

- Undertecknat av ekonomichefen
- Gäller 3 år med kommunens rätt till förlängning 1 år
- Priser och ersättningar enligt avtalsbilaga
- Rutiner för tjänsterna skall följa ramavtal om inget annat avtalats.

Ramavtal och Prisbilaga saknas och återfinns ej i kommunens diarium. Däremot finns lista över vad ramavtalet omfattar (14 punkter avseende åtgärder och efterbevakning). Ekonomikontoret utför ingen kontroll av om Visma fullföljer sina åtaganden och avtalade priser.

Ekonomichefen var behörig att underteckna avtalet om avtalsbeloppet understiger 10 basbelopp.

Avtalstiden utgick 2017-09-09 och det har ej överenskommits/avtalats om förlängning.

3.4.1 Bedömning

Kontrollmålen är inte uppfyllda.

Det "de facto" förlängda avtalet bör formaliseras och de förlorade dokumenten/bilagorna måste återfinnas eller återupprättas. Kommunen bör också påbörja ny upphandling av leverantör för dessa tjänster i enlighet med LOU.

3.5 Avbetalningsplan hyra och el mm med Lillesjö

Avbetalningsplanen med Lillesjö avser obetalda fordringar från tiden 2015-09-01 – 2016-01-31. Beloppet uppgår till 1870 tkr samt ränta. Avbetalningstiden är 18 månader (2017-01-31 – 2018-06-30).

Avbetalningsplanen är 18 månader dvs 6 månader längre än ("bör") enligt policyn.

Avbetalningsplanen är undertecknat av kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen.

Vid tiden för förhandling om avbetalningsplan pågick också en tvist om el (och vatten samt fjärrvärmekostnader).

Avbetalningsplanen följdes t o m rekonstruktion påbörjades juni 2017.

3.5.1 Bedömning

Vi ser inte att avbetalningsplanen, som är 18 månader dvs 6 månader längre än ("bör") enligt policyn, kan kritiseras utifrån formella skäl. Särskilt inte eftersom ansvaret för avtalet lyfts från delegat till kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen.

Kontrollmålet är uppfyllt.

I denna granskning bedömer vi inte pågående tvist mellan kommunen och Lillesjö.

2017-11-14

Håkan Olsson
Uppdragsledare

Antal kränkingsanmälningar per enhet januari-december 2017

Enhet	Q1	Q2	Q3	Q4	Summa
Förskolan	0	0	0	1	1
Valbo F-6	1	0	0	1	2
Grundsärskolan 1-9	0	0	0		0
Valbo 7-9	10	11	15	18 Varav 12 ärenden - 4 elever	51
Ödeborg	34 (varav 16 ärenden-en elev)	8	10	7	58
Högsäter	6	4	0	0	10
VuX	0	0	0	0	0
Summa	51	23	25	27	126

Varav:

Vidare till socialtj änst	Vidare till EHT	Vidare till polis	Fysisk kränkning	Verbal kränkning	Diskriminering
0+3+0+ 0	4+3+0+ 1	0+0+0+ 1	32+10+16+11	19+13+8+16	26+7+10+16

Skadeanmälan till skolsköterska eller tillbudsanmälan	Stöld av ägodelar	Remiss till BUP	Fortfarande under bearbetning
3+0+0+2		0+1+0+0	

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 6 Dnr 2017/468
Prioriterade insatsområden för folkhälsorådet

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna följande prioriterade insatsområden för folkhälsoarbetet 2018-2019

Social hållbarhet

Området består av två delområden:

- Socialt deltagande och tillhörighet
- Tidiga insatser för barn och unga

Levnadsvanor

Området består av två delområden:

- Förebygga och minska bruk av alkohol och tobak
- Främja fysisk aktivitet och goda kostvanor

Barn och unga

Området består av två delområden:

- Ökad andel elever behöriga till gymnasiet
- Trygga psykiska och fysiska miljöer

Ärendebeskrivning

De prioriterade insatsområdena för Folkhälsorådet 2018-2019 beskriver de områden Folkhälsorådet i första hand ska prioritera att arbeta med under denna period. Folkhälsorådet ska verka för att kommunens verksamheter bedriver ett hälsofrämjande och förebyggande arbete inom dessa områden.

Områdena har sin utgångspunkt i bland annat kommunens *mål- och resursplan 2018-2020*, norra hälso- och sjukvårdsnämndens *mål- och inriktningsdokument för 2018-2020*, lokal statistik om hälsoläget i befolkningen samt det avtal mellan kommunen och norra hälso- och sjukvårdsnämnden som ligger till grund för folkhälsoarbetet i kommunen.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 6

Beslutsunderlag

Stabens tjänsteskrivelse 2017-10-19

Prioriterade insatsområden för folkhälsorådet

Folkhälsorådets protokoll

Utdrag ut Folkhälsorådets protokoll 2017-11-07

Folkhälsosamordnaren informerar.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Kommunchefens stab
Folkhälsostateg
Lillan Fahlstedt
0528-567126
lillan.fahlstedt@fargelanda.se

Folkhälsorådet

Prioriterade insatsområden för Folkhälsorådet Färgelanda kommun 2018-2019

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till prioriterade insatsområden för Folkhälsorådet i Färgelanda kommun 2018-2019.

Ärendebeskrivning:

De prioriterade insatsområdena för Folkhälsorådet 2018-2019 beskriver de områden Folkhälsorådet i första hand ska prioritera att arbeta med under denna period. Folkhälsorådet ska verka för att kommunens verksamheter bedriver ett hälsofrämjande och förebyggande arbete inom dessa områden.

Områdena har sin utgångspunkt i bland annat kommunens *mål- och resursplan 2018-2020*, norra hälso- och sjukvårdsnämndens *mål- och inriktningsdokument för 2018-2020*, lokal statistik om hälsoläget i befolkningen samt det avtal mellan kommunen och norra hälso- och sjukvårdsnämnden som ligger till grund för folkhälsoarbetet i kommunen.

De tre föreslagna prioriterade insatsområdena är *Social hållbarhet, Barn och unga* samt *Levnadsvanor*.

Susanne Korduner
Kommunchef

Lillan Fahlstedt
Folkhälsostateg

Beslutet skickas till:
Folkhälsorådet

FÄRGELANDA KOMMUN

**Färgelanda
kommun**

Prioriterade insatsområden för folkhälsorådet

Färgelanda kommun 2018-2019

Dnr: 2017/468

Beslutad KS § X 2017-XX-XX

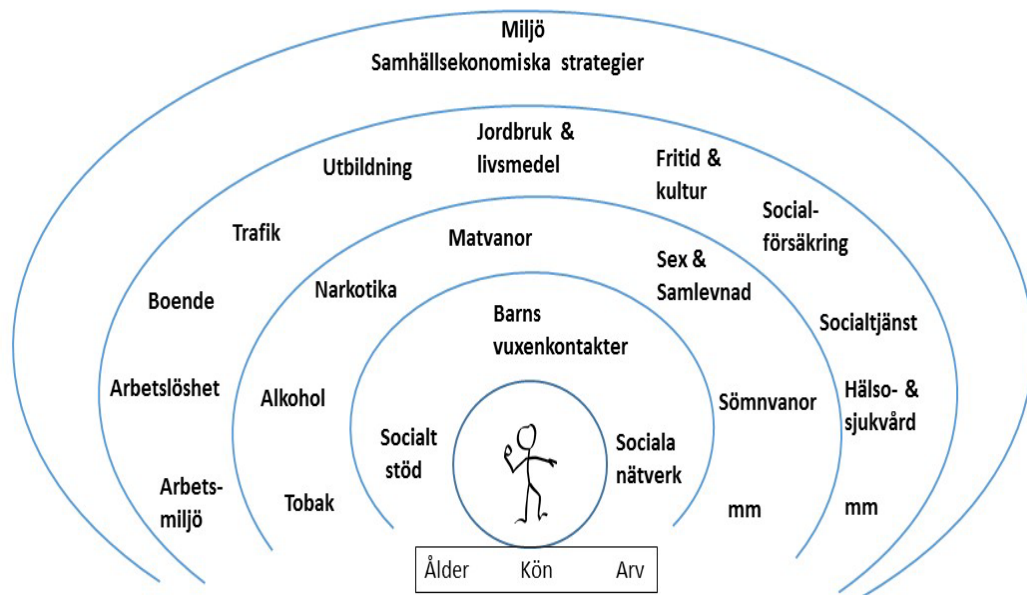
**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

UTKAST

Folkhälsa

Folkhälsa handlar om hälsan i befolkningen, en god folkhälsa i befolkningen kännetecknas av god livskvalitet, hög medellivslängd, låg sjuklighet och en jämlik hälsa. Folkhälsa innefattar individens egna val, livsstil och sociala förhållanden men också samhällets utformning så som miljön i omgivningen, möjlighet till delaktighet i samhället och andra strukturella faktorer, se figur 1.

Figur 1. Visar hälsans bestämningfaktorer, omarbetad efter Dahlgren & Whitehead, 1992.

Utgångspunkt för prioriterade insatsområden

De prioriterade insatsområdena har sin utgångspunkt i lokal statistik samt de politiska viljeinriktningarna i kommunens *mål- och resursplan 2018-2020*. Även *Sveriges nationella mål för folkhälsan, Agenda 2030*, Västra Götalands regions *Samling för social hållbarhet*, norra hälso- och sjukvårdsnämndens *mål och inriktningsdokument 2018-2020* samt folkhälsoavtalet mellan Färgelanda kommun och norra hälso- och sjukvårdsnämnden ligger till grund för de prioriterade insatsområdena.

Prioriterade insatsområden

De prioriterade insatsområdena för folkhälsorådet består av tre områden, *Social hållbarhet*, *Barn och unga* samt *Goda levnadsvanor*. Samtliga områden är uppdelade i minst två delområden vilka prioriteras extra av folkhälsorådet under perioden 2018-2019.

UTKAST

Social hållbarhet

Social hållbarhet står för ett tryggt och jämlikt samhälle, att inga grupper missgynnas strukturellt samt att barn har trygga och stabila uppväxtvillkor.

Området består av två delområden:

- Socialt deltagande och tillhörighet
- Tidiga insatser för barn och unga

En del i arbetet för att skapa ett jämlikt samhälle innefattar mötesplatser samt meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter för hela befolkningen. Att vara del i ett socialt sammanhang, ingå i sociala nätverk, att känna delaktighet, bli sedd och hörd är grundläggande för välbefinnande och är centrala skyddsfaktorer för hälsan.

Barn och unga

Området barn och unga innefattar alla invånare i kommunen mellan 0-20 år.

Området består av två delområden:

- Ökad andel elever behöriga till gymnasiet
- Trygga psykiska och fysiska miljöer

Goda uppväxtvillkor som stimulerar utveckling och inläring är viktiga att tillgodose i barndomen för att uppnå en god hälsa. Att klara av grundskolan med behörighet till gymnasiet är en betydande indikator för hälsa i vuxen ålder och är avgörande för framtida livsvillkor.

Alla barn har rätt till att vistas i miljöer som är trygga, säkra och tillgängliga för dem. En trygg psykisk och fysisk miljö med närvarande vuxna är en skyddsfaktor för bland annat psykisk ohälsa hos barn och unga.

Levnadsvanor

Levnadsvanor innebär individens egna vanor, rutiner och val i det vardagliga livet.

Området består av två delområden:

- Förebygga och minska bruk av alkohol och tobak
- Främja fysisk aktivitet och goda kostvanor

Människors levnadsvanor har betydelse för och samband med hälsa och sjukdom. Några av våra största folksjukdomar, exempelvis hjärt- och kärlsjukdom har samband med våra levnadsvanor.

Många levnadsvanor skapas redan under uppväxten och levnadsvanorna skiljer sig i befolkningen beroende på social miljö, utbildningsnivå och ekonomiska förutsättningar.

Folkhälsoråd

Fr § 60

Dnr 2017/468

Prioriterade insatsområden i Folkhälsorådet 2018-2019

Folkhälsorådets beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till prioriterade insatsområden för Folkhälsorådet i Färgelanda kommun 2018-2019.

Ärendebeskrivning

De prioriterade insatsområdena för Folkhälsorådet 2018-2019 beskriver de områden Folkhälsorådet i första hand ska prioritera att arbeta med under denna period. Folkhälsorådet ska verka för att kommunens verksamheter bedriver ett hälsofrämjande och förebyggande arbete inom dessa områden.

Områdena har sin utgångspunkt i bland annat kommunens mål- och resursplan 2018-2020, norra hälso- och sjukvårdsnämndens mål- och inriktningsdokument för 2018-2020, lokal statistik om hälsoläget i befolkningen samt det avtal mellan kommunen och norra hälso- och sjukvårdsnämnden som ligger till grund för folkhälsoarbetet i kommunen.

De tre föreslagna prioriterade insatsområdena är Social hållbarhet, Barn och unga samt Levnadsvanor.

Beslutsunderlag

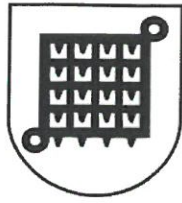
Folkhälsostrategens tjänsteskrivelse daterad 2017-10-19
Folkhälsostrategen informerar

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Justering

Utdragsbestyrkande

Exp 171206/LF

**Färgelanda
kommun**

Polisen

Medborgarlöfte Färgelanda kommun 2018

Medborgarlöften är en utveckling av de samverkansöverenskommelser som sedan tidigare finns mellan polisen och Färgelanda kommun. Det handlar om aktiviteter och åtgärder som polisen och kommunen tillsammans tar fram för att öka tryggheten och minska brottsligheten. Vad invånarna i kommunen anser har stor betydelse.

Under hösten 2017 har polisen och Färgelanda kommun tillsammans genomfört medborgardialoger i tätorterna Färgelanda och Högsäter. Invånarna har fått frågan om vad de anser kommunen och polisen tillsammans bör arbeta med för att öka tryggheten och säkerheten i Färgelanda kommun.

Majoriteten av de som man pratat med känner sig trygga i sin närmiljö, men många tycker att polisens synlighet är en viktig fråga för att öka tryggheten. Andra frågor som lyfts fram som viktiga att jobba med är trafikfrågor samt alkohol och trygghet i Färgelanda centrum.

Medborgarlöftet

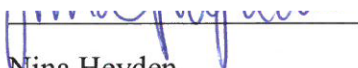
Medborgarlöftet 2017 handlade om trafikmiljön i kommunen. Polisen och Färgelanda kommun lovar att under 2018 fortsätta det arbetet. Polisen kommer även att ha som mål att öka synligheten och närvaron i kommunen.

Uppföljning

Medborgarlöftet följs upp löpande under året av det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ). I början av 2019 ska en sammanställning av aktiviteterna göras och informeras till polisområdesledning samt BRÅ och kommunstyrelsen.

Aktivitet	Omfattning	När	Ansvarig
Planerade insatser för att öka tryggheten i kommunen, t.ex. fotpatrullering, besök på fritidsgårdar m.m.	Minst 10 tillfällen under året	Hela året	Polisen
Hastighetskontroller väg 172 & 173	Minst 5 tillfällen under året	Hela året	Polisen
Kontroll av olaglig och störande trafik samt allmänt trafikbeteende	Löpande under året	Hela året	Polisen
Besök av polisens mobila poliskontor	1 dag i veckan, torget Färgelanda	Löpande	Polisen
Utveckla det alkohol- och drogförebyggande arbetet i kommunen	Löpande under året	Löpande under året	BRÅ
Blåljusdag med årskurs 8	1 gång under 2018	Hösten 2018	BRÅ

Överenskommelsen har upprättats i två exemplar varav parterna har varsitt.
Färgelanda 2017-12-04

Nina Heyden
Chef lokalpolisområde Fyrbodal

Susanne Korduner
Kommunchef Färgelanda

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 8 Dnr 2018/59
Kommunchefens instruktion

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att den befattningshavare som ska ha den ledande ställningen bland kommunens anställda ska ha benämningen kommunchef och antar instruktionen för kommunchefen i Färgelanda kommun enligt nedanstående.

Kommunchefen är kommunens ledande tjänsteperson. Kommunchefen är anställd av kommunstyrelsen, vilken kommunchefen får sitt uppdrag från och svarar inför. Kommunchefen har det yttersta ansvaret för att bereda ärenden, lägga förslag och verkställa kommunstyrelsens beslut.

Kommunchefen ska arbeta med stor integritet med avseende på information och underlag inför beslut och tjäna både majoritet och minoritet i styrelsen.

I kommunchefens uppdrag ingår att:

- *Ansvara för principerna för att styrning, ledning, uppföljning, utvärdering och kontroll finns fastställd, hanteras och beslutas enligt fastställd ordning.*
- *Fastställa förvaltningens ledningsorganisation.*
- *Verka för en tydlig roll-och uppgiftsfördelning mellan förtroendevalda och anställda.*

Utveckling av kommunens verksamheter och av kommunen

Kommunchefen har en drivande roll att tillsammans med kommunstyrelsen utveckla och effektivisera kommunens organisation och verksamheter.

Kommunchefens kontaktperson gentemot kommunstyrelsen är kommunstyrelsens ordförande.

Kommunchefen har också en roll i utveckling av kommunen som geografiskt område.

Externa kontakter

Kommunchefen skall i förhållande till externa parter uppmärksamt följa frågor som är av betydelse för Färgelanda kommuns utveckling, särskilt vad gäller strategiska och övergripande frågor och sammanhang.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 8

Kommunchefen ska i regionala och nationella organ representera och företräda Färgelanda kommun i strategiska och övergripande frågor och sammanhang.

Kommunchefen har ett övergripande ansvar för att Färgelanda kommun och dess förvaltningar är representerade på ett ändamålsenligt sätt i dessa externa sammanhang. Exempel på externa kontakter är:

- *Näringsliv*
- *Länsstyrelsen och andra regionala och delregionala organ*
- *Högskolan Väst*
- *Västra Götalandsregionen*
- *Medborgare och organisationer*

Kommunchefen får överlåta åt annan befattningshavare att företräda förvaltningen vid externa kontakter.

Massmedia

I kommunchefens uppdrag ingår att skapa den öppenhet i bemötande av massmedia som gäller med utgångspunkt från bland annat offentlighetsprincipen. Kommunchefen är ansvarig för kontakter med journalister i de frågor som rör kommunstyrelsens förvaltning, men har också ansvaret för att hela den kommunala organisationen strävar efter bra massmediarelationer och att ge fullständiga och korrekta uppgifter.

Arbetsuppgifter mot politiska organ

Kommunstyrelsen och dess utskott

Kommunchefen är ytterst ansvarig för förvaltningens beredning av ärenden till kommunstyrelsen och dess utskott. För ärenden som kommer från annan nämnd eller bolagsstyrelse har kommunchefen ansvar för att komplettering sker med yttrande och beslutsförslag, till exempel med avseende på finansiering av förslagen.

I detta ligger att kommunchefen ska se till att beslutsunderlagen är sakliga, opartiska och baserade på professionell sakkunskap inom det aktuella området. Om det i en fråga finns en rättslig osäkerhet ska detta framgå.

Föredragningar och uppdrag från kommunstyrelsen

Uppdrag från kommunstyrelsen till förvaltningsorganisationen ska riktas till kommunchefen. Kommunchefen ansvarar för att uppdragen verkställs och återrapporteras till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 8

Kommunchefen har att, efter samråd med kommunstyrelsens ordförande, se till att styrelsen vid sitt beslutsfattande har möjlighet att genom muntliga föredragningar och frågor få kompletteringar till skrivet beslutsunderlag.

Närvaro- och yttranderätt samt rätt att göra anteckningar till protokollet

Kommunchefen har närvaro- och yttranderätt i kommunstyrelsen och dess utskott och i kommunens övriga nämnder. Kommunchefen har rätt att göra en anteckning till protokollet till exempelvis om finansiering saknas.

Initiativ

Att ta erforderliga initiativ är en naturlig del av uppdraget för kommunchefen. Det gäller bland annat inom den uppsiktsskyldighet över kommunens verksamheter som enligt kommunallagen vilar på kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen kommer gemensamt fram till vilka kontakter som bör tas dem emellan innan ett initiativ tas.

Kommunchefen ska anmäla sådana initiativ och uppdrag till förvaltningen till kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige

Kommunchefen skall närvara vid kommunfullmäktiges sammanträden när kommunfullmäktiges ordförande önskar.

Arbetsuppgifter mot förvaltningen

Kommunstyrelsens förvaltning

Förvaltningsledning

Kommunchefen är chef för hela kommunförvaltningen

Anställning av personal

Kommunchefen anställer direkt underställd personal, med undantag för sektorchefer som skall ske efter samråd med kommunledningsutskottet.

Förvaltningschefer och sektorchefer

Kommunchefen är chef för sektorcheferna. Kommunchefen svarar för arbetsgivarrollen gentemot sektorcheferna och för att dessa i sina uppdrag också beaktar kommunövergripande frågor, och anlägger ett koncernperspektiv.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 8

Anställning och avveckling av sektorchefer

Kommunchefen beslutar om anställning av sektorchefer efter samråd med kommunledningsutskottet. Kommunchefen ansvarar för beredning av dessa rekryterings- och anställningsärenden. Avveckling av sektorchefer åligger kommunchefen efter samråd med kommunledningsutskottet.

Ledning och samordning av förvaltningens ledningsgrupp

Kommunchefen ansvarar för sammansättningen och leder förvaltningens ledningsgrupp. Kommunchefen ansvarar för samordning mellan sektorerna avseende till exempel utveckling av strategiska kommunövergripande frågor och gemensamma uppgifter.

Kommunchefen ansvarar för sektorchefernas kompetensutveckling.

Medarbetar- och lönesamtal

Kommunchefen är lönesättande chef för sektorcheferna och annan direkt underställd personal och ska föra medarbetar- och lönesamtal med berörda.

Arbetsuppgifter mot kommunala bolag och kommunalförbunden

Samordning

Kommunchefen ansvarar för att samordning sker mellan Bolagen, (hel och delägda) och kommunen.

Bolagen (hel och delägda) och kommunförvaltningen (sektorerna)

Kommunen och kommunalförbunden

Kommunchefen ska verka för att alla organ som ingår i kommunkoncernen ska anlägga ett koncernperspektiv.

Uppföljning av instruktionen

Kommunchefen och kommunalrådet ska en gång om året föra ett uppföljningssamtal med denna instruktion som underlag.

Lönesättning av kommunchefen

Uppföljningssamtalet, tillsammans med kommunens övriga lönekriterier utgör underlag för lönesättningen av kommunchefen.

Kommunstyrelsens ordförande för lönesamtal med kommunchefen och fattar beslut om löneöversyn för kommunchefen.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 8

Ärendebeskrivning

Den nya kommunallagen har trätt i kraft 2018-01-01. En av nyheterna är att kommunerna åläggs att utforma och anta en instruktion för kommunens ledande tjänsteman, i Färgelanda kommun kallad kommunchef. Enligt lagstiftningen skall delar av instruktionen vara obligatorisk för att skapa likvärdighet mellan Sveriges kommuner.

Av förarbetena till den nya lagen framgår att kommunallagens reglering av den ledande tjänstemannens uppgifter inte avser att lägga ett politiskt ansvar på befattningen ”det ansvaret ska endast de förtroendevalda ha.”

Beslutsunderlag

Stabens tjänsteskrivelse 2018-01-05

Skickas till
kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret
Staben
Marianne Martinsson
0528-56 71 04 / 0766-35 25 89
marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Instruktion till kommunchefen – befattningshavaren som har den ledande ställningen bland kommunens anställda

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att den befattningshavare som ska ha den ledande ställningen bland kommunens anställda ska ha benämningen kommunchef och antar instruktionen för kommunchefen i Färgelanda kommun.

Ärendebeskrivning

Den nya kommunallagen har trätt i kraft 2018-01-01. En av nyheterna är att kommunerna åläggs att utforma och anta en instruktion för kommunens ledande tjänsteman, i Färgelanda kommun kallad kommunchef. Enligt lagstiftningen skall delar av instruktionen vara obligatorisk för att skapa likvärdighet mellan Sveriges kommuner.

Saxat ur Kommunallagen 7 kap ”Anställda”

1 § Styrelsen ska utse en direktör. Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen.

Styrelsen får besluta att direktören ska ha en annan benämning.

2 § Styrelsen ska i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter.

Av förarbetena till den nya lagen framgår att kommunallagens reglering av den ledande tjänstemannens uppgifter inte avser att lägga ett politiskt ansvar på befattningen ”det ansvaret ska endast de förtroendevalda ha.”

Ulla Börjesson
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 9

Dnr 2018/60

Beslut om Valbohem AB:s, Gatersbyn 120 Fastighets AB:s och Färgelanda Vatten AB:s verksamhet varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen gör bedömningen att den verksamhet som Valbohem AB, och Färgelanda Vatten AB har bedrivit under föregående kalenderår får anses vara förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Beträffande Gatersbyn 120 Fastighets AB konstaterar kommunstyrelsen i likhet med föregående år, att ingen verksamhet har överförts till bolaget. Bolagets ändamål ”att äga och förvalta fastigheter för Färgelanda kommun” kan därför inte anses uppfyllt.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen ska i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i Kommunallagen, 10 kap. 2 §, pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Kommunstyrelsen har uppsiktspflicht över bolagen.

Om styrelsen finner att villkoren i bolagsordningen inte är uppfyllda, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2018-01-08

Kommunsekreteraren informerar.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret
Marianne Martinsson
kommunsekreterare
0528-56 71 04
Marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om Valbohem AB:s, Gatersbyn 120 Fastighets AB:s och Färgelanda Vatten AB:s verksamhet varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen gör bedömningen att den verksamhet som Valbohem AB, och Färgelanda Vatten AB har bedrivit under föregående kalenderår får anses vara förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Beträffande Gatersbyn 120 Fastighets AB konstaterar kommunstyrelsen i likhet med föregående år, att ingen verksamhet har överförts till bolaget. Bolagets ändamål ”att äga och förvalta fastigheter för Färgelanda kommun” kan därför inte anses uppfyllt.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen ska i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i Kommunallagen, 10 kap. 2 §, pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över bolagen. Om styrelsen finner att villkoren i bolagsordningen inte är uppfyllda, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Uppsiktspliktens genomförande 2017

Valbohem AB

Förutom den formella styrningen av bolaget via ägardirektiv och bolagsordning har kommunstyrelsen genom sitt presidium haft överläggningar med Valbohems ledning vid ett flertal tillfällen. Överläggningarna har bland annat rört bolagets ekonomi, bokslut och delårsrapporter, s k informell styrning. Bolagets VD ingår i kommunchefens ledningsgrupp.

Färgelanda vatten AB

Kommunstyrelsen har via kommunstyrelsens presidium och förvaltningsledningen haft överläggningar med ledningen både för ägarbolaget Färgelanda Vatten AB och för driftbolaget Västvatten AB. I de senare överläggningarna har representanter för Västvatten AB:s övriga delägare, Munkedals, Sotenäs och Uddevalla kommuner, deltagit.

Gatersbyn 120 fastighets AB

Bolaget har införskaffats som en förberedelse för försäljning av fastigheten Gatersbyn 120 med Livsmedelscenter i Väst (Björnhuset). Vissa köpare av kommersiella fastigheter föredrar att köpa ett fastighetsbolag framför en ren fastighetsaffär.

Kommunstyrelsen har 2017-11-01 § 259 beslutat att försäljningen av fastigheten inte är aktuell för närvarande.

Ingen överföring av kommunala fastigheter till Gatersbyn 120 fastighetsAB är genomförd. Bolagets ändamål, ”att äga och förvalta fastigheter för Färgelanda kommun” har alltså inte följts under föregående år. Under sådana förhållanden har kommunstyrelsen enligt kommunallagen att lämna förslag till kommunfullmäktige på lämpliga åtgärder.

Förvaltningen ser i detta sammanhang två alternativ:

- Kommunala fastigheter överförs till bolaget.
- Bolaget likvideras.

Bolagsstyrelsen har vidare uppmärksammat kommunstyrelsen på att aktiekapitalet i Gatersbyn 120 Fastighets AB håller på att förbrukas och att det sannolikt blir nödvändigt att upprätta en kontrollbalansräkning inom kort. En sådan kommer troligtvis att peka på behov av ägartillskott. Även efter en överföring av pengar står bolagets verksamhet inte i överensstämmelse med bolagsordningen.

Förvaltningsledningen har under 2016/2017 arbetat med bolagsstyrningen (bolagsordning och ägardirektiv) med stöd av juridiskt expertis och räknar med att under 2018 förelägga kommunstyrelsen förslag till revideringar. Frågan om bolagisering av kommunala fastigheter (t ex Gatersbyn 1:120) är också under utredning i förvaltningen.

Susanne Korduner
Kommunchef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Sammr.dat
In Verksamhetsplan med budget 2018 med inriktning mot 2020, Samordningsförbundet Väst	Verksamhetsplan med budget 2018 Kristina Olsson	2017.4472 2017/654 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-11-29 Bruksskolan, Pia Edström, rektor	Incidentrapporter skolan 2017 Helena H. Kronberg	2017.4595 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-11-29 Bruksskolan, Pia Edström, rektor	Incidentrapporter skolan 2017 Helena H. Kronberg	2017.4596 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-11-30 Bruksskolan, Pia Edström, rektor	Incidentrapporter skolan 2017 Helena H. Kronberg	2017.4597 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-12-04 Valboskolan, Wiveca Forsberg Doyle, rektor	Incidentrapporter skolan 2017 Helena H. Kronberg	2017.4598 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-12-04 Valboskolan, Wiveca Forsberg Doyle, rektor	Incidentrapporter skolan 2017 Helena H. Kronberg	2017.4599 2017/6 KS	KS 2018-01-31
Ut Protokoll Folkhälsorådet 171107	Lillan Fahlstedt	2017.4625	KS 2018-01-31
Ut Protokoll Folkhälsorådet 171117	Lillan Fahlstedt	2017.4626	KS 2018-01-31

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariernr	Besl.inst Samtr.dat
In Information om samordning av Skolval 2018 och 2019 i samband med riksdags- och EU-valet för elever i årskurs 7-9 och gymnasieskolan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	Helena H. Kronberg	2017.4638	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-12-04 Valboskolan, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Helena H. Kronberg	2017.4651 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-11-28 Brukskolan, Pia Edström. rektor	Helena H. Kronberg	2017.4711 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-12-05 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Helena H. Kronberg	2017.4783 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-12-07 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Helena H. Kronberg	2017.4784 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-12-11 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Helena H. Kronberg	2017.4786 2017/6 KS	KS 2018-01-31
Ut Protokoll Cesam 171121	Susanne Korduner	2017.4789 2017/20 KS	KS 2018-01-31

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Samtr.dat
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-12-08 Brukskolan, Pia Edström, rektor	Incidentrapporter skolan 2017 Helena H. Kronberg	2017.4805 2017/6 KS	KS 2018-01-31
In Beslut om avstängning från undervisning 2017-12-12--18 enligt 5 kap 14 § Skollagen	Avstängning av elev enligt Skollagen 5 kap 14--16 §, år 2017 - Samlingsdnr 2017 Wiveca Doyle	2017.4806 2017/67 KS	KS 2018-01-31
In Cirkulär 17:62 från Sveriges Kommuner och Landsting Avtal om kopiering och tillgängliggörande i skolorna from 2018, Sveriges kommuner och Landsting SKL		2017.4807	KS 2018-01-31
In Tillsyn av hem för vård eller boende för barn och unga, Dalio ärendet avslutas (8.4.2- 9439/2017), Inspektionen för vård och omsorg IVO	Inspektion av HVB Dalio Mariana Aronsson	2017.4825 2017/332 KS	KS 2018-01-31
In Anmälan enligt Lex Maria (risk för allvarlig vårdskada) ärendet avslutas (8.1.1-42984/2017), Inspektionen för vård och omsorg IVO	Risk för vårdskada (Lex Maria anmälan) Maria Lobrant	2017.4827 2017/650 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2017-12-14 Förskola Färgelanda, Christina Nilsson - Förskolechef	Incidentrapporter skolan 2017 Helena H. Kronberg	2017.4899 2017/6 KS	KS 2018-01-31

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Samtr.dat
In Beslut att avsluta ärende om tillsyn på stödboendet Utslussen (dnr 8.4.2-42555/2017-9), Inspektionen för vård och omsorg	Inspektion av IVO på Utslussen 2017 Charlotte Kvist	2017.4912 2017/652 KS	KS 2018-01-31
In Beslut att avsluta ärende om tillsyn på HVB/EKB Furåsen (dnr 8.4.2-42553/2017-7), Inspektionen för vård och omsorg	Inspektion av IVO på EKB Furåsen 2017 Charlotte Kvist	2017.4913 2017/651 KS	KS 2018-01-31
In Cirkulär 17:67 från Sveriges Kommuner och Landsting Redovisningsfrågor 2017 och 2018, Sveriges kommuner och Landsting SKL		2017.4922	KS 2018-01-31
In Cirkulär 17:54 från Sveriges Kommuner och Landsting Ersättningar till kontaktfamiljer och kontaktpersoner enligt SOL 2018, Sveriges kommuner och Landsting SKL		2017.4935	KS 2018-01-31
In Cirkulär 17:69 från Sveriges Kommuner och Landsting Slutligt utfall 2016 års kommunala fastighetsavgift samt prognos för åren 2017, 2018, 2019, Sveriges kommuner och Landsting SKL		2017.4937	KS 2018-01-31
In Beslut om att avsluta utredning i JO-anmälan gällande ett beslut om avstängning enligt 5 kap 14 § skollagen (2010:800) (dnr 7899- 2017), JO riksdagens ombudsman	Avstängning av elev enligt Skollagen 5 kap 14--16 §, år 2017 - Samlingsdnr 2017 Wiveca Doyle	2017.4939 2017/67 KS	KS 2018-01-31
In Medborgarlöfte Färgelanda kommun 2018, Polisen	Medborgarlöfte Färgelanda kommun 2018 Lillan Fahlstedt	2017.4945 2017/695 KS	KS 2018-01-31

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Samtr.dat
In		2017.4965	KS
Tillsyn av socialnämndens handläggning av utredningar inom socialtjänsten (8.5-29830/2017), Inspektionen för vård och omsorg IVO	Tillsyn socialtjänstens myndighetsutövning 2017	2017/508 KS	2018-01-31
Kritik riktas. beslutet följs upp under 2018	Johan Lundh		
In		2017.4968	KS
Beslut Företagsrekonstruktion - förlängning Lillesjö Food AB (Ä 2205-17), Vänersborgs Tngsrätt	Företagsrekonstruktion Lillesjö Food AB	2017/405 KS	2018-01-31
Rekonstruktionsförfarande får pågå i ytterligare tre månader, t o m 2018-03-12	Kristina Olsson		
In		2018.55	KS
Uppföljning av beslut avseende elevs rätt till stödinsatser (dnr 411-2017:11022), Skolinspektionen	Anmälan om elevs rätt till stöd och särskilt stöd vid Valboskolan F-6 (41-2016:10455)	2017/70 KS	2018-01-31
	Helena H. Kronberg		
In		2018.142	KS
Protokoll nr 1. Styrelsemöte Färgelanda Vatten AB 2018-01-09, Västvatten AB			2018-01-31
In		2018.146	KS
Kallelse/inbjudan till ägarsamråd 2018-03-16 för Dalslands kanal, Dalslands kanal			2018-01-31
In		2018.147	KS
Cirkulär 18:01 Ändringar och tillägg i Huvudöverenskommelse - HÖK 16 - i lydelse 2017-04-01 med OFRs förbundsområde			2018-01-31
Hälso- och sjukvård, Sveriges kommuner och Landsting SKL			
In		2018.160	KS
Protokoll styrelsen Västvatten AB 2018-01-12, Västvatten AB			2018-01-31
	Susanne Korduner		

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Samtr.dat
In Sammanträdesprotokoll Dalslands miljö- och energinämnd 2017-12-14, Dalslands miljö- och energiförbund	Administrativa enheten	2018.186	KS 2018-01-31
In Informationsbrev om ny lag gällande patientnämndsverksamhet, Västra Götalandsregionen - Patientnämndernas kansli		2018.188	KS 2018-01-31
Ut Minnesanteckningar BRÅ 180115	Lillian Fahlstedt	2018.200	KS 2018-01-31
Ut Protokoll Ungdomsrådet i Färgelanda kommun 171214	Lillian Fahlstedt	2018.222	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2018-01-17 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Incidentrapporter skolan 2018 Helena H. Kronberg	2018.227 2018/6 KS	KS 2018-01-31
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2018-01-18 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Incidentrapporter skolan 2018 Helena H. Kronberg	2018.228 2018/6 KS	KS 2018-01-31
In Cirkulär 17:50 information om regler i lag och kollektivavtal om bisyssla, Sveriges kommuner och Landsting SKL		2018.236	KS 2018-01-31

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Samtr.dat
In		2018.237	KS
Underrättelse inför beslut om miljöstraffavgift på fastighet Stigen 1:70 pga oanmäld utökning av förskolan med modul (dnr 2017/1605.HSK), Dalslands miljö- och energinämnd	Miljöstraffavgift på fastighet Stigen 1:70 pga oanmäld utökning av förskolan med modul Maria Wagerland	2018/73 KS	2018-01-31
In		2018.238	KS
Underrättelse inför beslut om miljöstraffavgift på fastighet Torsberg 1:63 pga oanmäld utökning av förskolan med modul (dnr 2017/1606.HSK), Dalslands miljö- och energinämnd	Miljöstraffavgift på fastighet Torsberg 1:63, oanmäld utökning av förskolan med modul Maria Wagerland	2018/74 KS	2018-01-31
In		2018.266	KS
Reviderad version - Cirkulär 17:50 information om regler i lag och kollektivavtal om bisyssla, Sveriges kommuner och Landsting SKL			2018-01-31

Benämning	Bef r o m	Bef t o m	Avtal	Delegat
Extratjänst	2017-11-06	2018-11-05	BEA Månadsavl.	Ulf Nilsson
Lokalvårdare	2017-11-15	2018-11-14	BEA Månadsavl.	Ulf Nilsson
Lärare	2017-12-11		Lärare månadsanställd	Pia Edström
Biståndsbedömare	2017-11-29		Månadsanställd (AB)	Maria Aronsson
Undersköterska	2017-12-15		Månadsanställd (AB)	Malin Bäckström
Eleveassistent	2017-11-02	2018-11-02	Månadsanställd (AB)	Pär Allvin
Eleveassistent	2017-12-01		Månadsanställd (AB)	Lil Olsson

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Plats och tid: Kommunkontoret, måndag 15 januari 2018 kl.
08.30-12.20

Beslutande:
Ulla Börjesson (S) ordf.
Kenneth Carlsson (L)
Tobias Bernhardsson (C)
Tommy Larsson (S)
Linda Jansson (M)

Övriga närvarande
Susanne Korduner kommunchef
Marianne Martinsson, sekreterare
Se i övrigt respektive §

Utses att justera: Tobias Bernhardsson

Paragrafer: 1 - 17

Underskrifter

Ordförande: _____
Ulla Börjesson

Justerare: _____
Tobias Bernhardsson

Sekreterare: _____
Marianne Martinsson

BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Kommunstyrelsens ledningsutskott
Sammanträdesdatum 2018-01-15
Anslags uppsättande 2018-01-23
Anslags nedtagande 2018-02-14
Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift _____
Marianne Martinsson

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 1

Dnr 2015/82 och 2016/2

Försäljningen av Torp Prästgård 1: 13 (Torps f d skola)

Ledningsutskottets beslut

Ledningsutskottet beslutar att man för sin del vill att kommunfullmäktiges beslut 2016-02-10, § 12 om försäljning av fastigheten Torp Prästgården 1:13 till Torp bygdegård ideell förening ska verkställas under första halvåret 2018 och uppdrar till kommunchefen att vidta lämpliga åtgärder för att göra det möjligt.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har 2016-02-10 beslutat att sälja fastigheten Torps Prästgård till Torp bygdegård ideell förening för 1000 kronor. I anslutning till det beslutet har kommunstyrelsen beslutat om ett upprustningsbidrag på 180 000 kronor till föreningen för renovering av byggnaden.

Försäljningen har hittills inte kunnat verkställas. Torps f d skola delar VA-anläggning med två grannfastigheter. Föreningen har uttryckt att man för sin del inte vill genomföra köpet förrän den pågående tvisten mellan kommunen och ägarna till grannfastigheterna om VA-anläggningen är löst.

Eftersom köpet inte har kunnat genomföras har upprustningsbidraget reserverats (uppbokats) i 2016 års bokslut.

Mark och exploateringschefen informerar. Sektorschefen är närvarande

Skickas till
Kommunchefen
Samhällsutvecklingschefen
Mark och exploateringschefen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 2

Dnr 2016/886

Lägesrapport och utredningsuppdrag avseende Dammen i Stigen

Ledningsutskottets beslut

Ledningsutskottet beslutar uttala sin vilja och ambition att snygga upp Stigens samhälle. Kommunchefen får i uppdrag att fortsätta utredningen om kommunens ansvar vad gäller industridammen i Stigen och komplettera utredningen med förslag till andra åtgärder som kan bidra till att göra samhället än mer trivsamt.

Exempel på frågeställningar för utredningen:

Vilket ansvar för säkerheten vilar på kommunen respektive övriga fastighetsägare i dammområdet

Har dammen någon funktion utöver det estetiska/kulturhistoriska?

Möjligheter att beviljas bidrag för upprustning av dammområdet?

Innebörden av gällande vattendom?

Kostnadsberäkning av alternativ?

Miniminivån för kommunens engagemang? (Måste kommunen vidta åtgärder?)

Kommunchefen har att återrapportera resultatet och/eller lägga förslag till beslut under första halvåret 2018 och att väcka frågan i budgetsammanhang.

Ärendebeskrivning

Industridammen är en del i de kraftverk som försett textilfabriken i Stigen med energi.

Anläggningen är i behov av renovering/upprustning.

En förstudie har gjorts.

Samhällsutvecklingschefen redogör för förstudien.

Skickas till

Kommunchefen

Samhällsutvecklingschefen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 3

Dnr 2018/63

Bidragregler för studieförbund

Ärendet utgår idag.

Skickas till
Kommunchefen
Samhällsutvecklingschefen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 4

Hid 2017.3807

Medlemskap i kommunalförbundet Tolkförmedling i Väst

Ärendet utgår idag.

Skickas till
Kommunchefen
Socialchefen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 5

Rapport från sektor omsorg

T.f. socialchefen (kommunchefen) informerar om en incident på Lillågården.
Informationen läggs till handlingarna.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 6 Dnr 2018/61
Löneöversyn 2018 – prioriterade grupper

Ledningsutskottets beslut

Ledningsutskottet beslutar med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning (punkten: strategiska lönefrågor) att följande grupper prioriteras i 2018 års löneöversyn:

Lärare/förskollärare	ca 3,5 % - 4 %
Socialsekreterare	ca 4 %
Sjuksköterskor	ca 4 %
Fysio-/arbetsterapeuter	ca 4 %
Ekonomer	ca 3,5 %
Chefer	ca 3,5 %

Och godkänna förvaltningens tidsplan för 2018 års lönerrevision.

Ovanstående procentsatser utgör endast ett beräkningsunderlag och är inte knutet till individuella löner.

Ärendebeskrivning

Samtliga ovanstående grupper prioriteras på grund av svårigheter att rekrytera och behålla personal.

Beräkningsgrunden för övriga – icke prioriterade är ca 2,5 %

Personalstrategen informerar.

Skickas till
Personalchefen
Personalstrategen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 6 Dnr 2017/468
Prioriterade insatsområden för folkhälsorådet

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna följande prioriterade insatsområden för folkhälsoarbetet 2018-2019

Social hållbarhet

Området består av två delområden:

- Socialt deltagande och tillhörighet
- Tidiga insatser för barn och unga

Levnadsvanor

Området består av två delområden:

- Förebygga och minska bruk av alkohol och tobak
- Främja fysisk aktivitet och goda kostvanor

Barn och unga

Området består av två delområden:

- Ökad andel elever behöriga till gymnasiet
- Trygga psykiska och fysiska miljöer

Ärendebeskrivning

De prioriterade insatsområdena för Folkhälsorådet 2018-2019 beskriver de områden Folkhälsorådet i första hand ska prioritera att arbeta med under denna period. Folkhälsorådet ska verka för att kommunens verksamheter bedriver ett hälsofrämjande och förebyggande arbete inom dessa områden.

Områdena har sin utgångspunkt i bland annat kommunens *mål- och resursplan 2018-2020*, norra hälso- och sjukvårdsnämndens *mål- och inriktningsdokument för 2018-2020*, lokal statistik om hälsoläget i befolkningen samt det avtal mellan kommunen och norra hälso- och sjukvårdsnämnden som ligger till grund för folkhälsoarbetet i kommunen.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 6

Beslutsunderlag

Stabens tjänsteskrivelse 2017-10-19

Prioriterade insatsområden för folkhälsorådet

Folkhälsorådets protokoll

Utdrag ut Folkhälsorådets protokoll 2017-11-07

Folkhälsosamordnaren informerar.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 8 Dnr 2018/59
Kommunchefens instruktion

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att den befattningshavare som ska ha den ledande ställningen bland kommunens anställda ska ha benämningen kommunchef och antar instruktionen för kommunchefen i Färgelanda kommun enligt nedanstående.

Kommunchefen är kommunens ledande tjänsteperson. Kommunchefen är anställd av kommunstyrelsen, vilken kommunchefen får sitt uppdrag från och svarar inför. Kommunchefen har det yttersta ansvaret för att bereda ärenden, lägga förslag och verkställa kommunstyrelsens beslut.

Kommunchefen ska arbeta med stor integritet med avseende på information och underlag inför beslut och tjäna både majoritet och minoritet i styrelsen.

I kommunchefens uppdrag ingår att:

- *Ansvara för principerna för att styrning, ledning, uppföljning, utvärdering och kontroll finns fastställd, hanteras och beslutas enligt fastställd ordning.*
- *Fastställa förvaltningens ledningsorganisation.*
- *Verka för en tydlig roll-och uppgiftsfördelning mellan förtroendevalda och anställda.*

Utveckling av kommunens verksamheter och av kommunen

Kommunchefen har en drivande roll att tillsammans med kommunstyrelsen utveckla och effektivisera kommunens organisation och verksamheter.

Kommunchefens kontaktperson gentemot kommunstyrelsen är kommunstyrelsens ordförande.

Kommunchefen har också en roll i utveckling av kommunen som geografiskt område.

Externa kontakter

Kommunchefen skall i förhållande till externa parter uppmärksamt följa frågor som är av betydelse för Färgelanda kommuns utveckling, särskilt vad gäller strategiska och övergripande frågor och sammanhang.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 8

Kommunchefen ska i regionala och nationella organ representera och företräda Färgelanda kommun i strategiska och övergripande frågor och sammanhang.

Kommunchefen har ett övergripande ansvar för att Färgelanda kommun och dess förvaltningar är representerade på ett ändamålsenligt sätt i dessa externa sammanhang. Exempel på externa kontakter är:

- *Näringsliv*
- *Länsstyrelsen och andra regionala och delregionala organ*
- *Högskolan Väst*
- *Västra Götalandsregionen*
- *Medborgare och organisationer*

Kommunchefen får överlåta åt annan befattningshavare att företräda förvaltningen vid externa kontakter.

Massmedia

I kommunchefens uppdrag ingår att skapa den öppenhet i bemötande av massmedia som gäller med utgångspunkt från bland annat offentlighetsprincipen. Kommunchefen är ansvarig för kontakter med journalister i de frågor som rör kommunstyrelsens förvaltning, men har också ansvaret för att hela den kommunala organisationen strävar efter bra massmediarelationer och att ge fullständiga och korrekta uppgifter.

Arbetsuppgifter mot politiska organ

Kommunstyrelsen och dess utskott

Kommunchefen är ytterst ansvarig för förvaltningens beredning av ärenden till kommunstyrelsen och dess utskott. För ärenden som kommer från annan nämnd eller bolagsstyrelse har kommunchefen ansvar för att komplettering sker med yttrande och beslutsförslag, till exempel med avseende på finansiering av förslagen.

I detta ligger att kommunchefen ska se till att beslutsunderlagen är sakliga, opartiska och baserade på professionell sakkunskap inom det aktuella området. Om det i en fråga finns en rättslig osäkerhet ska detta framgå.

Föredragningar och uppdrag från kommunstyrelsen

Uppdrag från kommunstyrelsen till förvaltningsorganisationen ska riktas till kommunchefen. Kommunchefen ansvarar för att uppdragen verkställs och återrapporteras till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 8

Kommunchefen har att, efter samråd med kommunstyrelsens ordförande, se till att styrelsen vid sitt beslutsfattande har möjlighet att genom muntliga föredragningar och frågor få kompletteringar till skrivet beslutsunderlag.

Närvaro- och yttranderätt samt rätt att göra anteckningar till protokollet

Kommunchefen har närvaro- och yttranderätt i kommunstyrelsen och dess utskott och i kommunens övriga nämnder. Kommunchefen har rätt att göra en anteckning till protokollet till exempelvis om finansiering saknas.

Initiativ

Att ta erforderliga initiativ är en naturlig del av uppdraget för kommunchefen. Det gäller bland annat inom den uppsiktsskyldighet över kommunens verksamheter som enligt kommunallagen vilar på kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen kommer gemensamt fram till vilka kontakter som bör tas dem emellan innan ett initiativ tas.

Kommunchefen ska anmäla sådana initiativ och uppdrag till förvaltningen till kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige

Kommunchefen skall närvara vid kommunfullmäktiges sammanträden när kommunfullmäktiges ordförande önskar.

Arbetsuppgifter mot förvaltningen

Kommunstyrelsens förvaltning

Förvaltningsledning

Kommunchefen är chef för hela kommunförvaltningen

Anställning av personal

Kommunchefen anställer direkt underställd personal, med undantag för sektorchefer som skall ske efter samråd med kommunledningsutskottet.

Förvaltningschefer och sektorchefer

Kommunchefen är chef för sektorcheferna. Kommunchefen svarar för arbetsgivarrollen gentemot sektorcheferna och för att dessa i sina uppdrag också beaktar kommunövergripande frågor, och anlägger ett koncernperspektiv.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 8

Anställning och avveckling av sektorchefer

Kommunchefen beslutar om anställning av sektorchefer efter samråd med kommunledningsutskottet. Kommunchefen ansvarar för beredning av dessa rekryterings- och anställningsärenden. Avveckling av sektorchefer åligger kommunchefen efter samråd med kommunledningsutskottet.

Ledning och samordning av förvaltningens ledningsgrupp

Kommunchefen ansvarar för sammansättningen och leder förvaltningens ledningsgrupp. Kommunchefen ansvarar för samordning mellan sektorerna avseende till exempel utveckling av strategiska kommunövergripande frågor och gemensamma uppgifter.

Kommunchefen ansvarar för sektorchefernas kompetensutveckling.

Medarbetar- och lönesamtal

Kommunchefen är lönesättande chef för sektorcheferna och annan direkt underställd personal och ska föra medarbetar- och lönesamtal med berörda.

Arbetsuppgifter mot kommunala bolag och kommunalförbunden

Samordning

Kommunchefen ansvarar för att samordning sker mellan Bolagen, (hel och delägda) och kommunen.

Bolagen (hel och delägda) och kommunförvaltningen (sektorerna)

Kommunen och kommunalförbunden

Kommunchefen ska verka för att alla organ som ingår i kommunkoncernen ska anlägga ett koncernperspektiv.

Uppföljning av instruktionen

Kommunchefen och kommunalrådet ska en gång om året föra ett uppföljningssamtal med denna instruktion som underlag.

Lönesättning av kommunchefen

Uppföljningssamtalet, tillsammans med kommunens övriga lönekriterier utgör underlag för lönesättningen av kommunchefen.

Kommunstyrelsens ordförande för lönesamtal med kommunchefen och fattar beslut om löneöversyn för kommunchefen.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 8

Ärendebeskrivning

Den nya kommunallagen har trätt i kraft 2018-01-01. En av nyheterna är att kommunerna åläggs att utforma och anta en instruktion för kommunens ledande tjänsteman, i Färgelanda kommun kallad kommunchef. Enligt lagstiftningen skall delar av instruktionen vara obligatorisk för att skapa likvärdighet mellan Sveriges kommuner.

Av förarbetena till den nya lagen framgår att kommunallagens reglering av den ledande tjänstemannens uppgifter inte avser att lägga ett politiskt ansvar på befattningen ”det ansvaret ska endast de förtroendevalda ha.”

Beslutsunderlag

Stabens tjänsteskrivelse 2018-01-05

Skickas till
kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 9

Dnr 2018/60

Beslut om Valbohem AB:s, Gatersbyn 120 Fastighets AB:s och Färgelanda Vatten AB:s verksamhet varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen gör bedömningen att den verksamhet som Valbohem AB, och Färgelanda Vatten AB har bedrivit under föregående kalenderår får anses vara förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Beträffande Gatersbyn 120 Fastighets AB konstaterar kommunstyrelsen i likhet med föregående år, att ingen verksamhet har överförts till bolaget. Bolagets ändamål ”att äga och förvalta fastigheter för Färgelanda kommun” kan därför inte anses uppfyllt.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen ska i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i Kommunallagen, 10 kap. 2 §, pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Kommunstyrelsen har uppsiktspflicht över bolagen.

Om styrelsen finner att villkoren i bolagsordningen inte är uppfyllda, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2018-01-08

Kommunsekreteraren informerar.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 10 Dnr 2018/62
Bolagsordning för Färgelanda Vatten AB - revidering

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat förslag till Bolagsordning för Färgelanda Vatten AB. Ändringarna av bolagsordningen börjar gälla från 1 april eller den senare dag då den nya bolagsordningen har godkänts av bolagsstämman för Färgelanda Vatten AB.

Med revideringen upphör tidigare antagen bolagsordning (KF 2012-06-19 § 118) för Färgelanda Vatten AB att gälla.

Ärendebeskrivning

Av ägardirektivet framgår ägarens förväntningar och krav på bolaget. Bolagsordningen är aktiebolagets regelverk som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten.

Nuvarande Ägardirektiv och bolagsordning för Färgelanda Vatten AB antogs 2012 i samband med bildandet av bolaget samt Västvatten AB. Revidering har nu skett av båda dokumenten.

Beslutsunderlag

Ekonomikontorets tjänsteskrivelse 2018-01-10

Ekonomichefen informerar.

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 11

Dnr 2018/62

Ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB - revidering

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat förslag till Ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB. Ändringarna av ägardirektiven börjar gälla från 1 april eller den senare dag då det nya ägardirektivet har godkänts av bolagsstämman för Färgelanda Vatten AB.

Med revideringen upphör tidigare antagna ägardirektiv (KF 2012-06-19 § 118) för Färgelanda Vatten AB att gälla.

Ärendebeskrivning

Av ägardirektivet framgår ägarens förväntningar och krav på bolaget. Bolagsordningen är aktiebolagets regelverk som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten.

Nuvarande Ägardirektiv och bolagsordning för Färgelanda Vatten AB antogs 2012 i samband med bildandet av bolaget samt Västvatten AB. Revidering har nu skett av båda dokumenten.

Beslutsunderlag

Ekonomikontorets tjänsteskrivelse 2018-01-10

Ekonomichefen informerar.

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 12

Dnr 2017/594

Delårsrapport 2017 för Norra Älvsborgs Räddningsförbund (NÄRF)

Handlingar: TU, delårsrapport, granskningsrapport, revisionsrapport

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Yrkanden

Tommy Larsson (S) yrkar bifall till att delårsrapporten godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

NÄRF har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2017. Periodens resultat uppgår till - 1 372 tkr inklusive sotning och - 888 tkr exklusive sotning.

Revisorernas uppgift är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är rättvisande och förenligt med de beslutade målen i verksamhetsplanen och handlingsprogrammet för ekonomi och verksamhet och som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska även bedöma om det är troligt att ett balanserat resultat kommer att uppnås vid årets slut och om styrningen är tillräcklig. Med utgångspunkt från revisorernas samlade granskning har revisorerna gjort nedanstående bedömningar:

Delårsrapporten bedöms i allt väsentligt vara rättvisande och upprättad enligt god redovisningssed.

Det finansiella resultatet bedöms vara förenligt med beslutade finansiella mål och lagstadgat balanskrav.

Delårsrapporten innehåller en redovisning av förbundets mål, som är förenliga med budget och verksamhetsplan 2017 samt mål och verksamhetsuppdrag. Graden av måluppfyllelse varierar, men avvikelserna förklaras kortfattat.

Revisorerna bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge direktionen och medlemmarna möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av verksamheten.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-12-13.

Ekonomichefen informerar.

Skickas till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 13 Dnr 2017/644
Delårsrapport 2017 för Fyrbodals kommunalförbund

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Fyrbodals kommunalförbund har inkommit med delårsrapport per 30 juni 2017.

Periodens resultat uppgår till -646 tkr, varav basverksamheten -713 tkr.

Av fullmäktige utsedda revisorer har att bedöma om resultatet i delårsrapporten för perioden är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vid granskningen har särskilt iakttagits att det saknas redogörelse för uppföljning av resultatmål för verksamheten samt att det inte framgår hur de negativa balanskravsresultaten från tidigare år ska åtgärdas.

Revisorerna kan inte bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen beslutat om då det saknas redovisning av utfallet.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-12-14.

Ekonomichefen informerar.

Skickas till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 14 Dnr 2017/634
Delårsrapport 2017 för Dalslands Miljö- och energiförbund

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och energiförbund har inkommit med delårsrapport per 31 juli 2017.

Periodens resultat uppgår till -83 tkr, varav Miljö- och energikontoret inkl. kansli och energisamverkan 742 tkr och Hållbar utveckling väst - 825 tkr.

Av fullmäktige utsedda revisorer har att bedöma om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål.

Utifrån genomförd granskning gör revisorerna följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt.
- Revisorerna instämmer i direktionens bedömning av möjligheterna att nå det övergripande finansiella målet som direktionen fastställt.
- Revisorernas sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med direktionens fastställda mål.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-12-14.

Ekonomichefen informerar.

Skickas till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 15

Dnr 2017/658

Granskning av inkassoverksamhet – svar till kommunens revision

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen översänder, som sitt svar till revisorerna, förvaltningens beskrivning av pågående arbete inom de områden som revisionen lämnat rekommendationer.

Yrkanden

Kenneth Carlsson (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens revisorer har granskning genomförts av kommunens inkassoverksamhet. Revisionen önskar svar på framförda synpunkter.

Revisionens bedömning är att kommunens inkassoverksamhet inte bedrivs helt ändamålsenligt eller med en tillräcklig intern kontroll. Revisionen lämnar ett antal rekommendationer.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra rutiner och arbetsätt och ser revisionens rekommendationer som ett stöd i det fortsatta förbättringsarbetet.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-12-27.

Ekonomichefen informerar.

Skickas till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 16

Information om kränkningar i skolan – fördjupning

Kommunstyrelsen (skolhuvudmannen) får regelbundet kortfattad information om kränkingsanmälningar i skolan.

Vid dagens sammanträde ger barn och utbildningschefen en mer detaljerad information om innebörden av ett antal exempel.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 17
Övriga ärenden

Utskickad reklamfolder

Linda Jansson (M) ställer frågor om hur annonsörerna i den broschyr om kommunen som nyligen producerats och skickats till hushållen har valts ut.

Broschyren som är annonsfinansierad har tagits fram av ett fristående företag.